

Dásbódh

Dašaka XII. – Rozlišování a bezžádostivost

Samartha Rámdás

podle anglického překladu

Johna Norwella (2015)

do češtiny přeložili

Gábina, Aleš, Matěj, Martin

19. července 2017

Obsah

XII	Rozlišování a bezžádostivost	1
12.1	Ryzí pozornost	3
12.2	<i>Nirguna</i> pochopení	11
12.3	Promluva o oddaném	21
12.4	<i>Vivéka</i> /rozlišování a <i>vairá- gja</i> /bezžádostivost	33
12.5	Sebe-odevzdání	41

12.6	Posloupnost zrození	49
12.7	Zřeknutí se smyslových objektů	63
12.8	Forma času	75
12.9	Poučení o úsilí	87
12.10	Promluva o nejlepším Purušovi	99

Dařaka XII

Rozliřování a bezřádostivost

॥ दशक बारावा : विवेकवैराग्य ॥ १२ ॥

॥ *dařaka bārāvā : vivekavairāgya* ॥ 12 ॥

Discrimination/Vivek and
Desirelessness/Vairagya

12.1 Ryzí pozornost

समास पहिला : विमळ लक्षण

samāsa pahilā : vimalā lakṣaṇa

Pure Attention

|| Śrī Rām ||

1. आधी प्रपंच करावा नेटका। मग घ्यावें परमार्थविवेका।
येथें आळस करूं नका। विवेकी हो ॥ १ ॥

*ādhi prapañca karāvā neṭakā | maga ghyāveṅ pa-
ramāṛthavivekā |*

yetheṅ ālasa karūṅ nakā | vivekī ho || 1 ||

Only when your **prapanch* is properly performed at the source, can one accept the *vivek* of *paramarth*. My dear *viveki*, ‘here’ do not become lazy and fall into body consciousness. *(See 5.10. 4; to go beyond the five gross elements and return to the source ie. ‘I am’, is to make proper *prapanch*. Then only can one transcend knowledge and achieve that Ultimate Accomplishment/*paramarth*)

Jen když je váš světský život/**prapanča* řádně plněn u zdroje, jste schopni přijmout rozlišování/*vivék* Skutečnosti/*paramártha*. Můj drahý žák, „zde“ neupadni do tělesného vědomí a ani se nestaň líným. *(Viz 5.10.4.; řádné plnění světského života znamená dostat se za pět hrubých elementů a navrátit se do zdroje, tj. „Já jsem“. Jedině pak můžete transcendovat poznání a dosáhnout Konečného završení/*paramártha*.)

2. प्रपंच सांडून परमार्थ कराल। तेणें तुम्ही कष्टी व्हाल।

प्रपंच परमार्थ चालवाल। तरी तुम्ही विवेकी ॥ २ ॥

*prapañca sāmḍūna paramārtha karāla | teṇeṇ
tumhī kaṣṭī vḥāla |*

*prapañca paramārtha cālavāla | tarī tumhī vivekī
|| 2 ||*

If this *prapanch* is let slip, then your *paramarth* will be only toil and suffering (for gross body consciousness has not been given up). You are a *viveki* when *prapanch* and then *paramarth* are properly maintained.

Je-li světský život/*prapanča* opomíjen, pak bude vaše *paramārtha* pouhým plahočením se a utrpením (protože jste se nevzdali tělesného vědomí). Jakmile jsou světský život/*prapanča* i duchovní život/*paramārtha* náležitě udržovány, pak jsi, můj drahý žáku, *vivéki*.

3. प्रपंच सांडून परमार्थ केला। तरी अन्न मिळेना खायाला।

मग तया करंठ्याला। परमार्थ कैचा ॥ ३ ॥

prapañca sāmḍūna paramārtha kelā | tarī anna

mīlenā khāyālā |

maga tayā karaṁṭyālā | paramārtha kair̥ncā || 3
||

If this *prapanch* is let slip and *paramarth* is made, then one will not get this ‘food’ to eat (first understand this essential ‘food’, the bliss of ‘I am’; that is proper *prapanch*). Then how can that beggar make *paramarth*? (Following *paramarth* without understanding this ‘I am’ is only begging)

Pokud je světský život opomíjen a je prováděna *paramārtha*, pak nedostanete k jídlu žádnou „potravu“ (nejdříve pochopte tuto esenciální „potravu“, blaženost „Já jsem“; to je řádná *prapanča*.) Jak pak může žebrák praktikovat *paramārthu*? (Následování *paramārthy* bez pochopení tohoto „Já jsem“ je pouhým žebráním.)

4. परमार्थ सांडून प्रपंच करिसी। तरी तूं येमयातना भोगिसी।
अंती परम कष्टी होसी। येमयातना भोगितां ॥ ४॥

paramārtha sāmḍūna prapaṁca karisī | tarī tūṁ

yemayātanā bhogisī |
aṁtīṁ parama kaṣṭī hoṣī | yemayātanā bhogitām
 || 4 ||

If *paramartha* is let slip and your *prapancha* is made, then there will be the law of *yama* to endure (ie. your *karma* or destiny). And then when the body dies, that Supreme will have to endure the sufferings of *yama's* judgement (when you perform actions with desire in mind, then you, who are that Supreme *atma*, will have to take another birth to endure their fruits. And that is destiny or *yama's* judgement).

Jestliže opomenete *paramārthu* a žijete jen svět-ským životem/*prapanča*, pak budete muset snášet zákon *jamy* (tj. vaši *karmu* neboli osud). Když tělo zemře, toto Nejvyšší bude nuceno snášet utrpení z rozsudku *jamy* (když provádíte činnosti s touhou v mysli, pak vy, kteří jste Nejvyšší *átma*, budete muset přijmout další zrození a snášet jeho plody. To je osud neboli rozsudek *jamy*.)

5. साहेबकामास नाहीं गेला। गृहींच सुरवाडोन बैसला।
तरी साहेब कुटील तयाला। पाहाती लोक ॥ ५ ॥

*sāhebakāmāsa nāhīm gelā | gṛhīñca suravaḍona
baisalā |*

tarī sāheba kuṭīla tayālā | pāhātī loka || 5 ||

If one sits lazing at home (ie. in the body) and does not do the duty of his Master, then the Master will beat him¹ while this world beyond, can only look on. (When you take yourself as a body then what can this world beyond do? It will remain unnoticed within and watch from there)

¹*siddharameshwar maharaj*- The *jiva*'s turning to the Ultimate Accomplishment/*paramarth* is unavoidable. *Maya* beats everyone again and again for she is always trying to lead them towards the Self. On receiving a slap or two from *maya* the wise and right thinking individual turns to Self-knowledge, but other stubborn unthinking *jivas*, receive numerous slaps from *maya*, birth after birth. Still there is no escaping from ultimately going to our own original form/*swarupa* and even after terrible suffering it still cannot be avoided, so is it not wiser, today itself, to joyfully admit and accept this?

Sedí-li někdo líně/nečinně doma (tj. v těle) a neplní si povinnosti vůči svému Mistrovi, pak bude Mistrem bit², zatímco tento svět „za“ tomu může pouze přihlížet. (Když přijmete sebe sama za tělo, co pak může tento svět „za“ dělat? Zůstane nepovšimnut uvnitř a bude odsud nečinně přihlížet.)

6. तेह्नां महत्वचि गेलें। दुर्जनाचें हासें जालें।
दुःख उदंड भोगिलें। आपुल्या जीवें ॥ ६ ॥

*tevhāṁ mahatvaci gelem | durjanāceṁ hāseṁ
jālem |*

duḥkha udamṇa bhogileṁ | āpulyā jīveṁ || 6 ||

²Šrí Siddharaméšhvar Maharádž – Obrácení se *džívy* ke Konečnému Završení/*paramárta* je nevyhnutelné. *Mája* tluče každého znova a znova, protože se vždy snaží vést vás směrem k „Já“. Obdržením jednoho či dvou pohlavků od *máji* se moudrá a správně přemýšlející individualita obrátí směrem k „Já“. Zatvrzele smýšlejícím tupcům se od *máji* dostává nespočet pohlavků, v jednom zrození za druhým. Přesto se však nakonec směřování k vlastní formě/*svarúpe* nedá uniknout, a to ani po nesmírném utrpení. Není tedy moudřejší to právě dnes radostně připustit a přijmout?

Then one's greatness is lost and one will be laughed at by this world that is far from the Self (ie. in this world we suffer insult and enjoy praise). And then that *paramatma* has to endure the sufferings of its own *jiva*.

Pak je vaše velikost ztracena a tento svět, který je od „Já“ daleko, se vám bude jen vysmívat (tj. v tomto světě trpíme urážkami a užíváme si chválu). *Paramátma* pak musí snášet utrpení svého vlastního *džívy*.

7. तैसेचि होणार अंतीं। म्हणोन भजावें भगवंतीं।

परमार्थाची प्रचिती। रोकडी घ्यावी ॥ ७ ॥

taiseçi hoṇāra aṁtīṁ | mhaṇona bhajāverī bhagavāntīṁ |

paramārthācī pracitī | rokaḍī ghyāvī || 7 ||

Then that *paramatma* will have to endure death. Therefore one should rest within God and make His *bhajan* (say, 'I know nothing' and become one self God) and in this way, one should accept that *paramarth* (ie Supreme Mea-

ning/Accomplishment) that is within this ever present ‘experience’. (Then your *prapanch* becomes *paramarth*)

Paramátma musí následkem toho snášet smrt. Proto byste měli odpočívat uvnitř Boha a provádět Jeho *bhadžan* (řekněte: „Nic nevím“ a staňte se sami Bohem) a tímto způsobem byste měli přijmout Skutečnost/*paramártha* (tj. nejvyšší Význam/Završení), která je uvnitř neustále přítomnou „zkušeností“. (Pak se váš svět-
ský život/*prapanča* stane *paramárthou*.)

8. संसारीं असतां मुक्त। तोचि जाणावा संयुक्त।
अखंड पाहे युक्तायुक्त। विचारणा हे ॥ ८ ॥

*samsārīṁ asatāṁ mukta | toci jāṇāvā saṁyukta |
akhaṇḍa pāhe yuktāyukta | vicāraṇā he || 8 ||*

The one who is liberated while in *samsar*, he only can know this union of the *jiva* with *shiva* (ie. properly performed *prapanch*). And when this union is carefully investigated then, there is that unbroken *brahman* (*paramarth*).

Pouze ten, kdo je osvobozený, zatímco je v *samsáře*, dokáže poznat toto spojení *džívy* a *šivy* (tj. *řádné plnění světského života/prapanča*). A jakmile je toto spojení pozorně prozkoumáno, pak je zde nepřerušené *brahman* (*paramártha*).

9. प्रपंची तो सावधान। तो परमार्थ करील जाण।
प्रपंचीं जो अप्रमाण। तो परमार्थी खोटा ॥ ९ ॥

prapañcī to sāvadhāna | to paramārtha karīla jāṇa
|

prapañcīm jo apramāṇa | to paramārthīm khoṭā ||
9 ||

When that *purush* is alert in *prapanch* then only, will He know *paramarth*. But if that *purush* stays in *prapanch* and holds fast to body consciousness, then His *paramarth* is not real *paramarth*.

Když je *puruša* ve světském životě/*prapanča* bdělý, jedině pak pozná *paramārthu*. Pokud však setrvává ve světském životě/*prapanča* a drží se pevně tělesného vědomí, pak není Jeho

paramārtha opravdovou *paramārthou*.

10. म्हणौन सावधपणें। प्रपंच परमार्थ चालवणें।
 ऐसें न करिता भोगणें। नाना दुःखें ॥ १० ॥
mhaṇauna sāvadhapaṇeṁ | prapañca paramārtha
cālavaṇeṁ |
aiseṁ na karitā bhogaṇeṁ | nānā duḥkheṁ || 10
 ||

For only through constant attentiveness is *prapanca* and *paramartha* accomplished. If one fails to do this, then there is the enduring of the ‘many’ pains.

Prapanča i *paramārtha* jsou završeny pouze díky nepřetržité pozornosti. Pokud v této praxi selžete, budete podstupovat „nesčetné“ bolesti.

11. पर्णाळि पाहोन उचले। जीवसृष्टि विवेकें चाले।
 आणि पुरुष होऊन भ्रमले। यासी काय म्हणावें ॥ ११ ॥
parṇāḷi pāhona ucale | jīvasṛṣṭi vivekeṁ cāle |
āṇi puruṣa hoūna bhramale | yāsī kāya mhaṇāveṁ

|| 11 ||

Only when there is some secure place to place its feet does the caterpillar then raise a foot towards the next leaf. Thus, if even ordinary creatures move with such *vivek* then, what then can be said of that *purush* who wanders here and there in confusion? (First place your foot firmly on this ‘I am’/proper *prapanch* and then raise yourself up to, I do not exist/*paramarth*)

Housenka se odhodlá k dalšímu kroku směrem k listu jedině tehdy, je-li si jista, že je v bezpečí. Pokud se i jen obyčejní živočichové pohybují s takovýmto rozlišováním, co lze pak říci o *purušovi*, který zmatečně bloumá sem a tam? (Nejdříve ze všeho ukotvíte pevně svá chodidla v tomto „Já jsem“/tj. řádně si plňte světský život/*prapanča*, a pak se pozvedněte – Já neexistuji/*paramártha*.)

12. म्हणौन असावी दीर्घ सूचना। अखंड करावी चाळणा।
पुढील होणार अनुमाना। आणून सोडावें॥ १२॥

*mhaṇauna asāvī dīrgha sūcanā | akhaṇḍa karāvī
cālanā |
puḍhīla hoṇāra anumānā | āṇūna sodāveṃ || 12
||*

There should be this understanding of ‘I am’ and then that unbroken *brahman* should be searched out. Therefore conjecture and guessing about the future should be left aside.

Mělo by tu být toto pochopení „Já jsem“, a pak by mělo být vypátráno toto nepřetržité *brahman*. Proto je potřeba opustit hypotézy a dohady týkající se budoucnosti.

13. सुखी असतो खबर्दार। दुःखी हतो बेखबर।
ऐसा हा लोकिक विचार। दिसतचि आहे ॥ १३ ॥
*sukhī asato khabardāra | duḥkhī hoto bekhabara |
aisā hā lokika vicāra | disataci āhe || 13 ||*

That *purush* who is very careful has pleasure, but when that *purush* is careless then there is pain, for then, thoughtlessness is seeing this

worldly life.

Puruša, jenž je velice ostražitý, se těší radosti, ale pokud je lehkomyšlný/nedbalý, pak je zde přítomna bolest. Bez-myšlenkovitost pak vidí tento světský život.

14. म्हणौन सर्वसावधान। धन्य तयाचें महिमान।

जनीं राखे समाधान। तोचि येक ॥ १४ ॥

mhaṇauna sarvasāvadhāna | dhanya tayācem mahimāna |

janīm rākhe samādhāna | toci yeka || 14 ||

Therefore that *purush* is blessed only when His power is the alertness of this ‘all’. And when this ‘all’ which is within this gross world is carefully protected then, there is the perfect contentment of that One *paramatma*.

Puruša je požehnán jen tehdy, když je Jeho síla bdělostí tohoto „vše“. A když je toto „vše“, které se nachází uvnitř tohoto hrubého světa, bezpečně chráněno, pak je tu dokonalá spokojenost

tohoto Jednoho *paramátma*.

15. चाळणेचा आळस केला। तरी अवचिता पडेल घाला।
ते वेळे सावरायाला। अवकाश कैचा ॥ १५ ॥

*cāḷaṇecā āḷasa kelā | tarī avacitā paḍela ghālā |
te veḷe sāvarāyālā | avakāśa kaimcā || 15 ||*

If one is lazy with regards to proper discrimination, then a sudden blow is sure to come and how then will the mind be able to say, “Nothing is there”? (Firm conviction has to be established, otherwise one day, one is sure to drown in the troubles of *samsar*)

Pokud jste líní řádně rozlišovat, pak zaručeně přijde náhlá rána. Jak pak bude mysl schopná říci: „Nic zde není?“ (Musí být ustanoveno pevné přesvědčení, jinak budete den za dnem upadat do problémů *samsáry*.)

16. म्हणौन दीर्घसूचनेचे लोक। त्यांचा पाहावा विवेक।
लोकांकरिता लोक। शाहाणे होती ॥ १६ ॥

mhaṇauna dīrghasūcanece loka | tyāṁcā pāhāvā

viveka |

lokāṁkaritā loka | *śāhāṇe hotī* || 16 ||

Only when this world of ‘I am’ has been established can there be the *vivek* of that *purush*. Therefore first this world should become wise on account of that world beyond.

Pouze pokud byl ustanoven tento svět „Já jsem“, může zde být rozlišování *puruši*. Proto se ze všeho nejdřív staňte moudrými na základě světa „za“.

17. परी ते शाहाणे वोळखावे। गुणवंताचे गुण घ्यावे।

अवगुण देखोन सांडावे। जनामधे॥ १७॥

parī te śāhāṇe volākhāve | *guṇavaṁtāce guṇa ghyāve* |

avaguṇa dekhona sāṁḍāve | *janāmadhem* || 17 ||

Then through wisdom that Reality should be recognized when, that pure *sattwa guṇa* of the *mula maya* has been accepted. Therefore first these mixed *gunas* within this gross world

should be left aside and this world beyond should be witnessed.

Pak by měla být prostřednictvím této moudrosti, kdy byly přijaty čirá *sattva guna* a *mula mája*, rozpoznána Skutečnost. Prvním krokem je zanechání směsice *gun* uvnitř hrubého světa. Měl by být pozorován svět „za“.

18. मनुष्य पारखूं राहेना। आणि कोणाचें मन तोडीना।

मनुष्यमात्र अनुमाना। आणून पाहे ॥ १८ ॥

manuṣya pārahūṁ rāhenā | āṇi koṇāceṁ mana toḍīnā |

manuṣyamātra anumānā | āṇūna pāhe || 18 ||

If the man does not make this continuous examination of the ‘all’ and if the mind does not break this concept of being someone then, there is only a man and his understanding brings only conjecture.

Pokud člověk neprovádí toto neustálé zkoumání „všeho“ a není-li zlomen koncept mysli, že je ně-

kým, zůstává pouze jedincem a jeho pochopení přináší jediné dohady/pochybnosti.

19. दिसे सकळांस सारिखा। पाहातां विवेकी नेटका।
कामी निकामी लोकां। बरें पाहे ॥ १९ ॥

*dise sakalāṁsa sārīkhā | pāhātāṁ vivekī neṭakā |
kāmi nikāmi lokāṁ | bareṁ pāhe || 19 ||*

But if you understand that whatever is seen is the same as this ‘all’ then, you are a proper *viveki*. Then in this world of desire, the desireless see with this pure *sattva guna*.

Pochopíte-li však, že všechno, co je viděno, je totožné s tímto „vše“, pak jste řádný žák, *vivéki*. Ten, kdo je bezžádostivý, vidí v tomto světě tužeb pouze čistou *sattva gunu*.

20. जाणोन पाहिजेत सर्व। हेंचि तयाचें अपूर्व।
ज्याचे त्यापरी गौरव। राखों जाणे ॥ २० ॥

*jāṇona pāhijeta sarva | heṁci tayāceṁ apūrva |
jyāce tyāparī gaurava | rākhoṁ jāṇe || 20 ||*

When knowingness wants only this ‘all’ then, thoughtlessness can become Its Reality. It is by this knowingness of that *purush* that respect for that *paramatma* is protected.

Když dovednost vědění touží pouze po tomto „vše“, pak se bezmyšlenkovitost může stát Svou Skutečností. Je to díky schopnosti vědění tohoto *puruši*, že je ochraňována úcta k *paramátman*.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

विमललक्षणनाम समास पहिला ॥ १ ॥ १२.१

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

vimalalakṣaṇanāma samāsa pahilā || 1 || 12.1

Tímto končí 1. kapitola 12. dásaky knihy Dásbódh s názvem „Ryzí pozornost“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.2 *Nirguna* pochopení

समास दुसरा : प्रत्ययनिरूपण

samāsa dusarā : pratyayanirūpaṇa

The Nirgun Understanding

|| Śrī Rām ||

1. ऐका संसारासी आले हो। स्त्री पुरुष निस्पृह हो।
सुचितपणें पाहो। अर्थांतर ॥ १ ॥

aikā saṁsārāsī āle ho | strī puruṣa nispr̥ha ho |

sucitapaṇem pāho | arthāmtara || 1 ||

Stop and listen dear people who have come to this *samsar*. Stop dear woman and man and be desireless. Stop and with a pure *chitta* understand that essence within.

Zastavte se a naslouchejte, milí lidé, kteří jste vstoupili do této *samsáry*. Zastavte se, milé ženy a milí muži a buďte bez žádostí. Zastavte se a s ryzí *čittou* pochopte tuto podstatu, která se nalézá uvnitř.

2. काये म्हणते वासना। काये कल्पिते कल्पना।
अंतरींचे तरंग नाना। प्रकारें उठती ॥ २ ॥

kāye mhaṇate vāsanā | kāye kalpīte kalpanā |
aṁtarīṁce taraṅga nānā | prakāreṁ uṭhatī || 2 ||

Why has this *vasana* to say anything? (The *vasana* wants only to be; it does not need to say anything more) Why to imagine that which is only imagined? For then the ‘many’ ways and

‘many’ things will not arise like waves upon your inner space.

Proč by měla tato *vásána* cokoli říkat? (*Vásána chce pouze být. Nemusí nic víc říkat.*) Proč si představovat něco, co je samo pouhým výtvorem představivosti (*kalpanā*)? Protože potom ve tvém vnitřním prostoru nebudou neustále, tak jako vlny, vyvstávat „mnohé“ způsoby a „mnohé“ věci.

3. बरें खावें बरें जेवावें। बरें ल्यावें बरें नेसावें।
मनासारिखें असावें। सकळ कांहीं ॥ ३ ॥

bareṁ khāveṁ bareṁ jevāveṁ | bareṁ lyāveṁ bareṁ nesāveṁ |

manāsārikheṁ asāveṁ | sakaḷa kāṁhīṁ || 3 ||

“I should eat the best foods; I should enjoy only the best fruits of my past actions; I should be adorned with the best jewellery and accessories and I should wear the best of clothes.” When the mind thinks like this then, you should understand this ‘all thing’ (*the best is that ‘thou-*

ghtless' *swarup*. What wish does It have of these things? These thoughts of your mind should be forgotten and then this knowing of the 'all' can be understood)

„Měl bych jíst ta nejlepší jídla; měl bych zakoušet jen ty nejlepší plody svých minulých činů; měl bych být zkrášlen těmi nejkrásnějšími šperky a doplňky a měl bych nosit ty nejlepší oděvy.“ Jakmile mysl uvažuje tímto způsobem, měli byste pochopit tuto „věc vše“. (Nejlepší je totiž ve skutečnosti ona „bez-myšlenková“ *swarúpa*. Touží snad po některé z těchto věcí? Na podobné myšlenky vznikající ve vaší mysli musíte zapomenout a díky tomu budete schopni pochopit a poznat toto „vše“.)

4. ऐसैं आहे मनोगत। तरी तें कांहींच न होत।

बरें करितां अकस्मात्। वाईट होतें ॥ ४ ॥

aiseṁ āhe manogata | tarī teṁ kāṁhīṁca na hota |

bareṁ karitāṁ akasmāta | vāīṭa hoterī || 4 ||

When the inner intentions of the mind are like

this then, that Reality and even this ‘thing’ cannot be found. Then while trying to gain the best, the worst suddenly appears (when the mind wants only the best then one is entangled in body consciousness and the mind always wants, ‘better than this’. Due to such thinking, that ‘best’ ie. the Self, can never be found).

Má-li vaše mysl takovéto tendence a záměry, potom Skutečnost, ba dokonce ani tato „věc“, nemohou být nalezeny. Potom, zatímco se snažíte získat to nejlepší, přijde náhle to nejhorší. (Jakmile chce mysl jen to nejlepší, potom je člověk zapleten do tělesného vědomí a mysl chce neustále něco „lepšího než tohle“. Kvůli takovému přístupu nemůže být to, co je opravdu „nejlepší“, tedy Já, nikdy nalezeno.)

5. येक सुखी येक दुःखी । प्रत्यक्ष वर्तते लोकीं ।
 कष्टी होऊनियां सेखीं । प्रारब्धावरी घालिती ॥ ५ ॥
yeka sukhī yeka duḥkhī | pratyakṣa vartateṁ lokīm
 |

kaṣṭī hoūniyām sekhīm | prārabdhāvarī ghāliti ||
5 ||

The One (ie. *brahman*) has pleasure and the other (ie. *jīva*) has pain when it functions in this world through sensory perception. Then everything becomes so confusing and exhausting and in the end, it is all put down to one's destiny.

Ono Jediné (tedy *brahman*) má radost a to druhé (tedy *džīva*) má bolest, protože v tomto světě funguje na základě smyslového vnímání. Potom se pro něj stává všechno zmatené a vyčerpávající a nakonec se všechno svede na řízení osudu.

6. अचुक यत्न करवेना। म्हणौन केलें तें सजेना।

आपला अवगुण जाणवेना। कांहीं केल्यां ॥ ६ ॥

acuka yetna karavenā | mhaṇauna kelem teṁ sa-
jenā |

āpalā avaguṇa jāṇavenā | kāmhīm kelyām || 6 ||

The mistake was that proper effort had not

been made and therefore that Reality has not been gained. This created 'thing' should not know your faults and vices (if this 'thing' is to be understood then, the vices and habits of the mind have to be left. This is proper effort)

Chybou bylo to, že nebylo vynaloženo potřebné úsilí, a proto jste nedosáhli Skutečnosti. Tato stvořená „věc“ by neměla znát vaše chyby a nectnosti. (Aby byla tato „věc“ pochopena, musíte se zbavit všech nectností a zlovyků. To je pravé úsilí.)

7. जो आपला आपण नेणे। तो दुसऱ्याचें काये जाणे।
न्याये सांढितां दैन्यवाणे। होती लोक ॥ ७ ॥

*jo āpalā āpaṇa neṇe | to dusaṛyāceṁ kāye jāṇe |
nyāye sāṁḍitāṁ dainyavāṇe | hotī loka || 7 ||*

When that *purush* does not know Its own Self then, that knows so many other things. Thus leaving aside equanimity, a world of misery has appeared.

Když onen *puruša* nezná své vlastní Já, potom zná jen mnoho ostatních věcí. A proto kvůli tomu, že opustil jednotu, objevil se svět utrpení.

8. लोकांचे मनोगत कळेना। लोकांसारिखें वर्तवेना।
मूर्खपणें लोकीं नाना। कळह उठती ॥ ८ ॥

lokāṁce manogata kaḷenā | lokāṁsārikheṁ vartavenā |

mūrkhaṇem lokīm nānā | kaḷaha uṭhatī || 8 ||

When the mind is full of intentions then, it cannot understand that *nirgun* nor can it conduct itself like this ‘all’ even. Due to its foolishness, quarrelling starts in this world of ‘many’ thoughts.

Jakmile je mysl plná záměrů, tak nemůže pochopit tuto *nirgunu*, ba dokonce se nemůže chovat ani jako toto „vše“. Kvůli její hlouposti vznikají v tomto světě „mnoha“ myšlenek roztržky.

9. मग ते कळो वाढती। परस्परें कष्टी होती।

प्रेत राहातां अंतीं। श्रमचि होयें ॥ ९ ॥

*maga te kaḷo vāḍhatī | paraspareṁ kaṣṭī hotī |
pretna rāhātām aṁtīm | śramaci hoyem || 9 ||*

Then that Reality increasingly quarrels and due to insults and reprisals there is only wearisome distress (*maharaj- he says, “One day I will pay him back in his own words”*). If proper effort is not maintained until understanding comes then, there is only this trouble and strife.

Potom se tato Skutečnost čím dále tím více hádá a kvůli útokům a odvetám vzniká jen únavné strádání. (*Randžit Mahárádž: Takový člověk říká: „Jednou mu to oplatím a udělám mu to, co udělal on mně.“*) Není-li vynaloženo odpovídající úsilí, dokud nepřijde pochopení, je tu jenom utrpení a boj.

10. ऐसी नव्हे वर्तणुक। परिक्षावे नाना लोक।

समजलें पाहिजे नेमक। ज्याचें त्यापरी ॥ १० ॥

aisī navhe vartanuka | parikṣāve nānā loka |

samajaleṁ pāhije nemaka | jyāceṁ tyāparī || 10

||

One should not conduct one's Self in this way and this world of the 'many' should be properly examined. Therefore clear cut understanding of that *purush* is required.

Člověk by se neměl ke svému Já chovat tímto způsobem a tento svět „mnohého“ by měl být náležitě prozkoumán. A proto je nutné, aby *puruša* dosáhl jasného pochopení.

11. शब्द परीक्षा अंतरपरीक्षा। कांहीं येक कळे दक्षा।

मनोगत नतद्रक्षा। काय कळे ॥ ११ ॥

śabda parīkṣā aṁtaraparīkṣā | kāñhīm yeka kaḷe dakṣā |

manogata natadrakṣā | kāya kaḷe || 11 ||

This 'word' is to be examined; this inner space is to be examined; this 'thing' and that One are to be understood by those who are alert. But tell me, what can a mind full of these selfish intentions understand?

Toto „slovo“ by mělo být prozkoumáno; tento vnitřní prostor by měl být prozkoumán. Ti, kteří jsou pozorní, ba měli pochopit tuto „věc“ a ono Jediné. Ale řekni mi, co může pochopit mysl, která je plná egoistických záměrů?

12. दुसऱ्यास शब्द ठेवणें। आपला कैपक्ष घेणें।
 पाहों जातां लोकिक लक्षणें। बहुतेक ऐसीं ॥ १२ ॥
dusaṛyāsa śabda thevaṇeṁ | āpalā kaipakṣa
gheṇeṁ |
pāhoṁ jātāṁ lokika lakṣaṇeṁ | bahuteka aisīṁ ||
 12 ||

It blames others and takes sides and then, when you try to understand that One within the ‘many’ with such worldly attention, that One becomes worldly.

Taková mysl jen obviňuje druhé a zaujímá různá stanoviska. A proto, když se s takovýmto světským přístupem pokusíte uvnitř „mnohého“ poznat ono Jediné, stane se ono Jediné světským.

13. लोकीं बरें म्हणायकारणें। भल्यास लागतें सोसणें।
न सोसितां भंडवाणें। सहजचि होये॥ १३॥

lokīm bareṁ mhaṇāyākāraṇeṁ | bhalyāsa lāgateṁ
sosaṇeṁ |

na sositām bhaṁḍavāṇeṁ | sahajaci hoye || 13 ||

Within this gross world there is the best and that is pure knowledge. But for the sake of being someone and saying something, that most virtuous One starts agreeing with this world (and then you have so many opinions and concepts and take it all true). But if you do not agree with this slanderous talk then, you become that natural *swarup*.

Uvnitř tohoto hrubého světa se nalézají to nejlepší, a sice čiré poznání. Avšak toto nejdokonalější. Jedno chce někým být a chce něco říkat, a tak začne souhlasit s tímto světem. (A potom máte tak mnoho názorů a konceptů a považujete je za skutečné.) Když však nesouhlasíte s pomlouvačnými řečmi tohoto světa, stanete se onou přirozenou *svarúpou*.

14. आपणास जें मानेना। तेथें कदापि राहावेना।
उरी तोडून जावेना। कोणीयेकें ॥ १४ ॥

*āpaṇāsa jeṁ mānenā | tethēṁ kadāpi rāhāvenā |
urī toḍūna jāvenā | koṇīyeken̄ || 14 ||*

If *mula maya* does not respect its own self, then ‘there’ cannot remain. That *remainder gets broken up into the ‘many’ thoughts and there cannot be the company of the One. *(That which remains when everything is negated, Self without self)

Nerespektuje-li *múla mája* své vlastní já, potom tu žádné „tam“ nemůže zůstat. Ona *připomínka se roztráštla na „mnohé“ myšlenky a člověk ztratí společnost Jediného. *(To, co tu zůstane i poté, co bylo vše znegováno – Já bez já.)

15. बोलतो खरें चालतो खरें। त्यास मानिती लहानथोरें।
न्याये अन्याये परस्परें। सहजचि कळे ॥ १५ ॥

*bolato khareṁ cālato khareṁ | tyāsa mānitī lahā-
nathoreṁ |*

nyāye anyāye paraspareṁ | sahajaci kaḷe || 15 ||

When that *purush* ‘speaks’ the Truth and moves with the Truth then, He has respect for Himself. Then both justice and injustice are understood to be that natural *swarup*.

Když tento *puruša* „mluví“ Pravdu a pohybuje se s Pravdou, potom má úctu Sám k Sobě. Tehdy jsou spravedlnost i nespravedlnost chápány jako ona přirozená *svarúpa*.

16. लोकांस कळेना तंवरी। विवेके क्षमा जो न करी।

तेणेकरितां बराबरी। होत जाते ॥ १६ ॥

lokāṁsa kaḷenā taṁvarī | vivekeṁ kṣmā jo na karī

|

teṇēṁkaritāṁ barābarī | hota jāte || 16 ||

As long as this world is taken to be true then, that *purush* cannot maintain the patient endurance of *vivek*. On account of this, equanimity comes and goes (ie. there is a [wavering mind](#)).

Dokud *puruša* považuje tento svět za pravdivý, tak nemůže trpělivě a vytrvale provádět *vivéku*. Kvůli tomu jednota/klid přichází a zase odchází. (Tedy je tu kolísavá mysl.)

17. जंवरि चंदन झिजेना। तंव तो सुगंध कळेना।

चंदन आणि वृक्ष नाना। सगट होती ॥ १७ ॥

janvarī caṁdana jhijēnā | taṁva to sugaṁdha ka-
lenā |

caṁdana āṇi vṛkṣa nānā | sagaṭa hotī || 17 ||

If the sandalwood* is not rubbed, its fragrance cannot be known and then this sandalwood tree and the ‘many’ trees appear to be just the same. *(This ‘all’ body is the fine sandalwood tree and this has to be worn away through worship. But the ‘many’ different bodies are valued and this ‘all’ has been disregarded)

Vůně vzácného *santalového* dřeva* se nemůže projevit, dokud jím netřeme o plochou podložku. Jinak se *santalový* strom může jevit úplně stejný jako ostatní „mnohé“ stromy.

(Toto tělo „vše“ je jako vzácný santalový strom a potřebuje být třeno prostřednictvím uctívání. Ale místo toho si ceníme „mnoha“ různých těl a toto tělo „vše“ ignorujeme.)

18. जंवं उत्तम गुण न कळे। तों या जनास काये कळे।
उत्तम गुण देखतां निवळे। जगदांतर ॥ १८ ॥

*janva uttama guṇa na kaḷe | toṃ yā janāsa kāye
kaḷe |*

*uttama guṇa dekhatāṃ nivale | jagadāntara || 18
||*

As long as the best *guna* has not been understood then, that *paramatma* and this ‘I am’ are made into so many different things. And when that best *guna* is understood then, this inner space of the world becomes pure.

Dokud není nejlepší *guna* pochopena, tak jsou toto *paramátma* i toto „já jsem“ přetvořeny na mnohé různé věci. A jakmile je tato nejlepší *guna* pochopena, dojde k pročištění tohoto vnitřního prostoru světa.

19. जगदांतर निवळत गेलें। जगदांतरी सख्य जालें।
मग जाणावें वोळले। विश्वजन ॥ १९ ॥

*jagadāntara nivalata galem | jagadāntarī sakhya
jālem |*

maga jāṇāvem volale | viśvajana || 19 ||

When this inner space is made pure then, happiness appears within. For when there is this joy of knowing, then the mind turns around and does not seek sensory delight (*maharaj- the world is going east and the Master takes you to the west*).

Je-li vnitřní prostor pročištěn, objeví se vnitřní štěstí. Protože je-li tu radost poznání, tak se mysl obrátí a nehledá už smyslová potěšení. (*Randžit Mahárádž: svět jde na východ, ale Mistr vás vede na západ.*)

20. जनीजनार्दन वोळला। तरी काये उणें तयाला।
राजी राखावें सकळांला। कठीण आहे ॥ २० ॥

*janīmjanārdana volalā | tarī kāye uṇem tayālā |
rājī rākhāvem sakaḷāmlā | kaṭhīṇa āhe || 20 ||*

When that Lord of the world draws near to you then, what will this mind want for? Still know that though this consent of the ‘all’ should be protected, it is nevertheless *maya*.

Když se k tobě Pán světa přiblíží, co by potom mysl ještě chtěla? Avšak pamatuj na to, že i když by tento soulad se „vším“ měl být ochraňován, je to stále jenom *mája*.

21. पेरिलें तें उगवतें। उसिणें द्यावें घ्यावें लागतें।
वर्म काढितां भंगतें। परांतर ॥ २१ ॥

*perileṃ teṃ ugavateṃ | usiṇeṃ dyāveṃ ghyāveṃ
lāgateṃ |*

varma kāḍhitāṃ bhaṅgateṃ | parāntara || 21 ||

Wherever it is sown, there that Reality will *sprout. But one should be able to accept the reprisals of whatever one has given out (*endure the karma you have created in ignorance; let whatever has to come, come and whatever has to go, go*). And when that essence is extracted then, the broken mind is that unbroken *swarup*.

*(If you place that Reality in the ‘many’ forms then It will appear like the ‘many’ forms; if you place It in the formless, It will be formless. Where you place It, is up to you)

Kamkoli je Skutečnost zasetá, tam i *vzklíčí. Ale člověk musí být schopen přijmout odplatu za vše, co vykonal. (Musíš snášet důsledky *karmy*, kterou sis v nevědomosti vytvořil. Ať to, co má přijít, přijde, a to, co má odejít, odejde.) A když je tato esence získána, stane se roztržštěná mysl touto nepřetržitou *svarúpou*. *(Vložíš-li Skutečnost do „mnoha“ forem, potom se bude jevit jako „mnoho“ forem. Když Ji vložíš do bezforemného, bude bezforemnou. Kam ji vložíš, je jen na tobě.)

22. लोकीकीं बरेपण केलें। तेणें सौख्य वाढलें।

उत्तरासारिखें आलें। प्रत्योत्तर ॥ २२ ॥

lokīkīṁ barepaṇa keleṁ | teṇeṁ saukhya vāḍhaleṁ

|

uttarāsārikheṁ āleṁ | pratyottara || 22 ||

When on account of thoughtlessness, this world within is made, then happiness grows. Then this *reply and its counter-reply are just the same. *(‘I am’)

Když je díky bez-myšlenkovitosti vytvořen tento vnitřní svět, tvé štěstí vzroste. Potom jsou tato *odpověď i odpověď na tuto odpověď jedno a totéž. *(„Já jsem“)

23. हें आवघें आपणांपासीं। येथें बोल नाहीं जनासी।
सिकवावें आपल्या मनासी। क्षणक्षणा ॥ २३ ॥

heṁ āvagheṁ āpaṇāṁpāsīṁ | yetheṁ bola nāhīṁ janāsī |

sikavāveṁ āpalyā manāsī | kṣaṇakṣaṇā || 23 ||

Thoughtlessness and this world of ‘many’ thoughts are both with you (ie. you are this ‘I am’ and liberation and bondage are in our hands only). ‘Here’ there should be no ‘speaking’ to this gross world and your own mind should be taught this from moment to moment (*maharaj-check your mind. Why has this thought come*

to me?).

Máš v sobě jak bez-myšlenkovitost, tak i tento svět „mnoha“ myšlenek (tedy jsme toto „já jsem“ a osvobození i spoutanost je jen v našich rukách). „Tady“ bys neměl vůbec „mluvit“ s tímto hrubým světem a tvá mysl by se tomu měla učit minutu co minutu. (*Randžit Mahárádž: Hlídejte svou mysl. Ptejte se – proč ke mně přišla tahle myšlenka?*)

24. खळ दुर्जन भेटला। क्षमेचा धीर बुडाला।
 तरी मोनेचि स्थळत्याग केला। पाहिजे साधकें ॥ २४ ॥
khaḷa durjana bheṭalā | kṣamecā dhīra buḍālā |
tarī monēnci sthalaṭyāga kelā | pāhije sādhakem ||
 24 ||

When the wicked minded and the ‘far from the *atma*’ are met and your power of forbearance cannot endure then, the *sadhak* should, by *mouna*/keeping silent, leave that place (of the mind). (When you understand nothing is there then, everything will be there, only now

you will not want to experience anything and spoil your state; then why to think and imagine?)

Stane-li se *sádhakovi*, že se setká s pokřivenou myslí a se stavem „daleko od *átma*“ a on není už schopen to déle snášet, měl by pomocí *mouny* (setrvávání v mlčenlivosti) toto místo (mysli) opustit. (Jakmile pochopíte, že tu nic není, bude tu vše, ale teď už nebudete chtít nic zakoušet a kazit si svůj stav; proč potom přemýšlet a vytvářet si představy?)

25. लोक नाना परीक्षा जाणती। अंतरपरीक्षा नेणती।
तेणें प्राणी करंटे होती। संदेह नाही ॥ २५ ॥

*loka nānā parīkṣā jāṇatī | am̐taraparīkṣā neṇatī |
teṇeṁ prāṇī karaṁṭe hotī | saṁdeha nāhīm̐ || 25
||*

If you know how to examine the things of this world but do not know how to examine this inner space then, that Reality, which is free of all body attachment, appears as a miserable beg-

gar in the *prana*.

Víte-li, jak nakládat s věcmi tohoto světa, ale nevíte, jak zakoušet vnitřní prostor, potom se tato Skutečnost, která je prostá jakékoli tělesné připoutanosti, jeví jako ubohý žebrák v *práně*.

26. आपणास आहे मरण। म्हणौन राखावें बरेंपण।

कठिण आहे लक्षण। विवेकाचें ॥ २६ ॥

*āpaṇāsa āhe maraṇa | mhaṇauna rākhāverī bareṇ-
paṇa |*

kathīṇa āhe lakṣaṇa | vivekācēṃ || 26 ||

Then death is sure to come to you. Therefore thoughtlessness should be protected. For even this 'I am' that is come upon through *vivek*, is still in *maya*.

Potom je jisté, že vás navštíví smrt. A proto by měla být ochraňována bez-myšlenkovitost. Protože dokonce i toto „já jsem“, které k vám přišlo díky *vivéce*, je stále jen *mája*.

27. थोर लाहान समान। आपले पारिखे सकळ जन।
चढतें वाढतें सनेधान। करितां बरें ॥ २७ ॥

thora lāhāna samāna | āpale pārikhe sakala jana |
caḍhateriṃ vāḍhateriṃ sanedhāna | karitāṃ bareṃ ||
27 ||

When the great and the small are the same (ie. *brahman* and *jiva*); when you and another are the same; when that world beyond and this world are the same; when less objectivity and more objectivity are the same; then it is on account of thoughtlessness (ie. *understanding has come*).

Jsou-li ono veliké a ono malé jedno a totéž (*tedy brahman a džíva*), jste-li vy a druzí jedno a totéž, jsou-li svět „za“ i tento svět jedno a totéž, je-li méně i více objektivit jedno a totéž, je to díky bez-myšlenkovitosti. (*Tedy přišlo pochopení.*)

28. बरें करितां बरें होतें। हें तों प्रत्ययास येतें।
आतां पुढें सांगावें तें। कोणास काये ॥ २८ ॥

*bareṁ karitām bareṁ hotem | hem tom pratyayāsa
yeteṁ |*

*ātām pudhem sāṁgāverṁ teṁ | koṇāsa kāye || 28
||*

On account of thoughtlessness, one becomes thoughtless; on account of thoughtlessness, you do not exist. Then now and ahead, what will that Reality have to tell to anyone? (If there is only One then what need is there of thoughts of another?)

Díky bez-myšlenkovitosti se člověk dostane do stavu bez myšlenek. Díky bez-myšlenkovitosti neexistujete. Takže zkrátka a dobře – co by měla Skutečnost někomu říkat? (Je-li tu pouze Jedno Jediné, k čemu jsou myšlenky na něco jiného?)

29. हरिकथानिरूपण। बरेपणें राजकारण।
प्रसंग पाहिल्याविण। सकळ खोटें ॥ २९ ॥

*harikathānirūpaṇa | barepaṇeṁ rājakāraṇa |
prasaṅga pāhilyāviṇa | sakala khoṭeṁ || 29 ||*

Therefore there should be this ‘story’ of *hari* and wise *rajakarana* (see 11.5), for without this knowing, this ‘all’ will be forgotten and lost.

A proto by tu měl být tento „příběh“ Pána/*hari* a moudrá *rádžakarana* (viz 11.5), protože bez tohoto poznání by bylo toto „vše“ zapomenuto a ztraceno.

30. विद्या उदंडचि सिकला। प्रसंगमान चुकतचि गेला।
तरी मग तये विद्येला। कोण पुसे ॥ ३० ॥
vidyā udamḍaci sikalā | prasamgamāna cukataci gelā |
tarī maga taye vidyelā | koṇa puse || 30 ||

And when that *paramatma* learns worldly knowledge then, this pure knowledge will be forgotten and lost. Then, what and to whom will you ask about that knowledge of *brahman*? (If this knowledge is lost then you are lost but, *maharaj*- there is only yourself in this world; then tell me, where does the answers come from?)

A když se toto *paramátma* stará jen o světské poznání, potom je toto čiré poznání zapomenuto a ztraceno. Koho se potom budete ptát na poznání *brahman*? (Je-li toto poznání ztraceno, jste ztraceni i vy, ale *Randžit Mahárádž* řekl: Na tomto světě jste jen vy sami, tak mi řekněte – odkud vám přicházejí odpovědi?)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

प्रत्ययनिरूपणनाम समास दुसरा ॥ २ ॥ १२.२

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

pratyayanirūpaṇanāma samāsa dusrā || 2 || 12.2

Tímto končí 2. kapitola 12. dásaky knihy Dásbódh s názvem „Nirguna pochopení“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.3 Promluva o oddaném

समास तिसरा : भक्तनिरूपण

samāsa tisarā : bhaktanirūpaṇa

Discourse on the Devotee

|| Śrī Rām ||

1. पृथ्वीमधे बहुत लोक। तेहि पाहावा विवेक।
इहलोक आणि परलोक। बरा पाहावा ॥ १ ॥
pr̥thvīmādheṃ bahuta loka | teṃhi pāhāvā viveka

|

ihaloka āṇi paraloka | barā pāhāvā || 1 ||

Within this earth (ie. gross element of names and forms) there is this world of the ‘all’ (ie. the world beyond where names and forms are dissolved). This ‘all’ and also that Reality should be understood through *vivek*. To properly understand this world and the world beyond is called *vivek*.

Uvnitř země (tj. hrubého elementu jmen a forem) se nachází tento svět „všeho“ (tj. svět „za“, kde jsou jména a formy rozpuštěny). Toto „vše“ a rovněž tato Skutečnost by měly být pochopeny skrze rozlišování/*vivéka*. *Vivékou* se míní důkladně pochopit tento svět a svět „za“.

2. इहलोक साधयाकारणें। जाणत्याची संगती धरणें।

परलोक साधयाकारणें। सद्गुरु पाहिजे ॥ २ ॥

*ihaloka sādhyākāraṇeṁ | jāṇatyācī saṅgatī dha-
raṇeṁ |*

paraloka sādhyākāraṇeṁ | sadguru pāhije || 2 ||

In order to truly understand this world one needs to hold on to the company of knowing (ie. forget everything, this is properly performed *prapanch*). And in order to truly understand the nature of this world beyond, one needs the *sadguru* (ie. properly performed *paramarth*).

Abychom skutečně pochopili tento svět, je zapotřebí držet se ve společnosti vědění (tj. zapomenout na vše; toto je důsledně prováděná *prapanča/světský život*). A abychom skutečně pochopili podstatu tohoto světa „za“, potřebujeme *satgurua* (tj. důsledně provádět *paramárthu/Skutečnost*).

3. सद्गुरुसी पाय पुसावें। हेंहि कळेना स्वभावें।
 अनन्यभावें येकभावें। दोनी गोष्टी पुसाव्या ॥ ३ ॥
sadgurusī pāya pusāveṁ | heṁhi kaḷenā svabhāveṁ |
ananyabhāveṁ yekabhāveṁ | donī goṣṭī pusāvya
 ॥ 3 ॥

Why is there any need to go to the *sadguru* and

what should one ask of Him? If thoughtlessness has not been understood then, one should go to the *sadguru*. And then, when there is that understanding of ‘no-otherness’ or the conviction that there is nothing but One in this whole creation, then this ‘story’ between *prakruti* and *purush* will be wiped out. (*maharaj- you cannot kill yourself...for that the sadguru is needed*)

Proč je tu přítomna potřeba jít za *satguruem* a na co bych se Ho měl zeptat? Nebyla-li pochopena bez-myšlenkovitost, měli byste jít za *satguruem*. A poté, jakmile je zde pochopení Jednoho jediného/toho, kde není přítomno nic dalšího neboli přesvědčení, že tu v celém stvoření není nic jiného než toto Jedno, pak je tento „příběh“ mezi *prakrti* a *purušou* rozpuštěn. (*Maharádž: „Nedokážete zabít sebe sama... proto je zapotřebí Satguru.“*)

4. दोनी गोष्टी त्या कोण। देव कोण आपण कोण।
या गोष्टीचे विवरण। केलेचि करावें ॥ ४ ॥

donī goṣṭī tyā koṇa | deva koṇa āpaṇa koṇa |

yā goṣṭhīnce vīvaraṇa | kelemci karāveṃ || 4 ||

What is this ‘story’ of *prakṛti* and *purush*? And who is God and who am I? To understand these questions, this ‘story’ should be investigated by you, over and over again.

Co je to tento „příběh“ *prakṛti* a *puruši*? Kdo je Bůh a kdo jsem já? Abyste pochopili tyto otázky, musíte znova a znova zkoumat tento „příběh“.

5. आधीं मुख्य देव तो कोण। मग आपण भक्त तो कोण।

पंचीकर्ण माहावाक्यविवरण। केलेंचि करावें ॥ ५ ॥

ādhīṃ mukhya deva to koṇa | maga āpaṇa bhakta to koṇa |

pañcīkarṇa māhāvākyaivīvaraṇa | kelemci karāveṃ || 5 ||

Who is that main God at the source (*mula prakṛti/purush*) and who am I, the devotee? To understand this there should first be **pañchikarana* and then there should be repeated contem-

plation upon the great statement of *vedanta*, ‘You are That’ (ie. *tattvasmi*). *(Examination and dissolution of the five great elements that have mixed together with each other ie. objectification, to form this gross objective world)

Kdo je tento významný Bůh u zdroje (*múla prakṛti/puruša*) a kdo jsem já, oddaný? Abyste to pochopili, nejdříve by tu měla být **pancikarana* *(tj. prozkoumání a rozpuštění pěti velkých elementů, které se smíchaly jeden s druhým. To značí objektivizaci, tedy vytvoření tohoto hrubého světa.) a poté opakované rozjímání nad významným tvrzením *védánty* – Ty jsi To (*Tattvasmi*).

6. सकळ केलियाचें फळ। शाश्वत वोळखावें निश्चळ।
आपण कोण का केवळ। शोध घ्यावा ॥ ६ ॥

*sakala keliyācēṁ phala | śāśvata volākhāvēṁ niś-
cala |*

āpaṇa koṇa kā kevala | śodha ghyāvā || 6 ||

The fruit of *pancikarana* is this ‘all’ and then

by deep thinking and contemplation of ‘You are That’, one should recognise that still and eternal *swarup*. If you want to know, who you are then, the thoughtlessness of pure knowledge should be searched out and accepted.

Ovocem toho, když prozkoumáte a rozpustíte pět elementů/*pančikarana*, je toto „vše“. Následně, díky hlubokému přemýšlení a rozjímání nad tvrzením „Ty jsi To“, byste měli rozpoznat tuto tichou a věčnou *svarúpu*. Pokud chcete vědět, kdo jste, měli byste pátrat po bezmyslenkovitosti čirého poznání a přijmout ji.

7. सारासार विचार घेतां। पदास नाहीं शाश्वतता।

आधी कारण भगवंता। वोळखिलें पाहिजे ॥ ७ ॥

sārāsāra vicāra ghetām | padāsa nāhīm śāśvatatā |

ādhī kāraṇa bhagavaṁtā | voḷakhileṁ pāhije || 7 ||

||

When you accept that thoughtless essence then, this ‘object’ (ie. non-essence) is not and there is that eternal essence. Therefore the *cause (ie.

the non-essence of ‘I am’ is the cause of all that is seen and perceived) and that God (ie. *purush*) at the source, should be recognised. *(The *vasana* to be, mixed with the *vritti* to know and the unmanifest three *gunas* and five elements are this cause/*mula maya*; see 9.8.13)

Jakmile přijmete tuto bezmyslenkovitou esenci, pak tu tento „objekt“ (tj. ne-esence) není a zůstává tato věčná esence. Proto by měly být u zdroje rozpoznány *příčina (ne-esence tohoto „Já jsem“ je příčinou všeho, co je viděno a vnímáno) a tento Bůh (tj. *puruša*). *(*Vásana* – touha být smíchána s *vritti* – poznání/vědění, neprojevené tři *guny* a pět elementů jsou touto příčinou/tj. *múla májou*; viz 9.8.13)

8. निश्चल चंचल आणि जड। अवघा मायेचा पवाड।

यामधें वस्तु जाड। जाणार नाहीं ॥ ८ ॥

nīścala cañcala āṇi jaḍa | avaghā māyecā pavāḍa

|

yāmadhem vastu jāḍa | jāṇāra nāhīṁ || 8 ||

There is that still *swarup*, this moving ‘all’ and the inert ‘many’. But when there are these ‘many’ inert names and forms caused by this expansion of *maya* then, that complete and still Self within this moving ‘all’ will not be known.

Je tu tato tichá *svarúpa*, toto hybné „vše“ a tato nečinná „mnohost“. Pokud jsou zde ale tyto „mnohé“ nečinné formy a jména způsobené rozpínající se *májou*, pak nebude toto dokonalé a tiché „Já“ uvnitř hybného „vše“ poznáno.

9. तें परब्रह्म धुंडावें। विवेकें त्रैलोक्य हिंडावें।

माईक विचार खंडावें। परीक्षवंतीं ॥ ९ ॥

teṁ parabrahma dhumḍāveṁ | vivekeṁ trailokya himḍāveṁ |

māika vicāra khamḍāveṁ | parīkṣavantīm || 9 ||

You should seek out that *parabrahman* and through *vivek* make your pilgrimage through these three worlds (ie. [three states and gunas is left behind](#)). Therefore the one who has the power of examination should discard the false

by thoughtlessness.

Měli byste pátrat po *parabrahman* a prostřednictvím *vivékya* učinit svou pouť skrze tři světy (tj. tři stavy – bdění, snění, spánek; *guny ponechat stranou*.) Proto ten, kdo má sílu zkoumání, by měl odhodit to falešné pomocí bezmyšlenkovitosti.

10. खोटें सांडून खरें घ्यावें। परीक्षवंतीं परीक्षावें।

मायेचें अवघेचि जाणावें। रूप माईक ॥ १० ॥

khoṭeṁ sāṁḍūna khareṁ ghyāveṁ | parīkṣavāntīṁ parīkṣāveṁ |

māyeciṁ avagheci jāṅāveṁ | rūpa māīka || 10 ||

The one with this power of examination should take that which is true by leaving the false (by negation you finally come across your Self). You should know that everything is *maya's* form and she is false. (*maharaj-* everything that is seen and perceived does not exist, still He is there)

Ten, kdo má sílu zkoumání by měl přijímat to, co je skutečné, zanecháním toho falešného (negací nakonec dojdete k „Já“). Poznejte, že vše je formou *máji* a že *mája* je falešná. (*Maharádž*: „Nic z toho, co je viděno a vnímáno, neexistuje, a přesto On je zde“).

11. पंचभूतिक हे माया। माईक जाये विलया।

पिंडब्रह्मांड अष्टकाया। नसिवंत ॥ ११ ॥

pañcabhūtika he māyā | māika jāye vilayā |

piṇḍabrahmāṇḍa aṣṭakāyā | nasivaṁta || 11 ||

These five great elements are *maya* and she is illusory and will be destroyed. Therefore these eight bodies of the *pinda* and *brahmanda* are all destructible.

Těchto pět elementů je *májou* a ta je iluzorní a bude zničena. Všech osm těl *pindy* (hrubé, jemné, kauzální, superkauzální) a rovněž *brahmáundy* tudíž podléhá zániku.

12. दिसेल तितुकें नासेल। उपजेल तितुकें मरेल।

रचेल तितुकें खचेल। रूप मायेचें ॥ १२ ॥

*disela titukerṁ nāsela | upajela titukerṁ marela |
racela titukerṁ khacela | rūpa māyecem || 12 ||*

Whatever will be seen, will rot. Whatever will be born, will die; and whatever will be constructed, will be destroyed; for these are *maya*'s form.

Vše, co je viděno, shnije. Vše, co se narodí, zemře; a vše, co je vytvořeno, bude zničeno; protože se jedná o formu *máji*.

13. वाढेल तितुकें मोडेल। येईल तितुलें जाईल।

भूतांस भूत खाईल। कल्पांतकाळीं ॥ १३ ॥

*vāḍhela titukerṁ moḍela | yeīla titulerṁ jāīla |
bhūtāṁsa bhūta khāīla | kalpāṁtakāḷīm || 13 ||*

Whatever will grow, will break. Whatever will come, will go. One element will consume the previous element, at the time of dissolution (or at the end of thought/imagination; the earth becomes water and less objective, then water

becomes fire and there is the knowing of something outside of you, then fire becomes wind and there is only effortless knowing; whatever comes, comes and whatever goes, goes; and finally this knowledge goes off).

Vše, co vyroste, zanikne. Vše, co přijde, jednou odejde. V době rozpuštění (neboli na konci představivosti/myšlenek) pozře jeden element ten předchozí (země se stane vodou a méně objektivní, pak se voda stane ohněm a je zde povědomí o něčem mimo vás, pak se oheň stane větrem a je tu pouhé bezusilovné vědění; vše, co přichází, tak přichází a vše, co odchází, tak odchází; a nakonec skončí i toto poznání.)

14. देहधारक तितुके नासती। हे तों रोकडी प्रचिती।

मनुष्येविण उत्पत्ति। रेत कैचें ॥ १४ ॥

dehadhāraka tituke nāsatī | he toṁ rokaḍī pracitī | manuṣyemviṇa utpatti | reta kair̥cer̥ || 14 ||

When the holder of a body gets destroyed then, there is that thoughtless *paramatma* within this

ever-present ‘experience’. Then there is no man (“I am holding a body” feeling) so how can there be semen? (Conceptualising has ceased and there is only that One; the creative process has been destroyed by understanding. See 17.8.27, 28)

Když je zničen nositel těla, je tu toto bezmyšlenkovité *paramátma* uvnitř vždy-přítomné „zkušenosti“. Pak tu není žádný člověk (není tu pocit „já mám toto tělo“), tak jak zde může být sperma? (Konceptualizace zmizela a je tu pouze Jedno jediné; tvůrčí proces zanikl díky pochopení, viz 17.8.27,28)

15. अन्न नस्तां रेत कैंचें। वोषधी नस्तां अन्न कैंचें।

वोषधीस जिणें कैंचें। पृथ्वी नस्तां ॥ १५ ॥

anna nastāṁ reta kair̥ṇcēṁ | voṣadhī nastāṁ anna kair̥ṇcēṁ |

voṣadhīsa jīṇēṁ kair̥ṇcēṁ | pṛthvī nastāṁ || 15 ||

And then there is no food, so how can there be semen? And then there are no plants, so how

can there be food? And then there is no earth element, so how can there be plants? (When there is only That which is beyond thoughts then, how can there be an individual *pinda* and a *brahmanda*?)

Potom zde není žádná potrava, tak jakpak by zde mohlo být sperma? Pak tu nejsou žádné rostliny, jak by tu mohla být potrava? Když tu poté není ani země, jak by tu mohly být rostliny? (Jak by zde mohlo být individuální *pinda*/tělo a *brahmánda*/univerzální tělo, když tu je pouze To, co je mimo myšlenky?)

16. आप नस्तां पृथ्वी नाहीं। तेज नस्तां आप नाहीं।

वायो नस्तां तेज नाहीं। ऐसें जाणावें ॥ १६ ॥

āpa nastāṁ pṛthvī nāhīm | teja nastāṁ āpa nāhīm
|

vāyo nastāṁ teja nāhīm | aiseṁ jāṇāverēṁ || 16 ||

And then there is no water element and so the earth element is not there. And without the fire element there is no water. And without

the wind there is no fire. Therefore this wind should be known (ie. ‘here’ there is the *vasana* to be and the *vritti* to know and the unmanifest *gunas* and elements. And of course, that *swarup* is always present).

Potom zde není žádný element vody a takéž ani element země. Bez elementu ohně tu není voda. A bez větru zde není oheň. Proto byste měli poznat element větru (tj. „zde“, kde je touha/*vāsana* být a *vritti* – poznání/vědění a neprojevené *guny* a elementy. Tato *svarúpa* je samozřejmě vždy přítomná).

17. अंतरात्मा नस्तां वायो कैंचा । विकार नस्तां अंतरात्मा कैंचा ।
निर्विकारीं विकार कैंचा । बरं पाहा ॥ १७ ॥

*aṁtarātmā nastāṁ vāyo kair̥ncā | vikāra nastāṁ
aṁtarātmā kair̥ncā |
nirvikārīṁ vikāra kair̥ncā | bareṁ pāhā || 17 ||*

Without the *antaratma* (ie. sky/*purush*) how can there be this wind? And without this modification of the wind, how can there be the *an-*

taratma? (That *antaratma* appears as the Witness to this arisen modification. They are inextricably linked and so, when one goes off the other will also go off). In the unmodified, how can there be a modification? Therefore understand that pure knowledge! (Dissolution by *vivek*)

Jak by mohl existovat vítr bez *antarátma* (tj. nebe/*puruša*)? (Toto *antarátma* se objevuje jakožto Svědek této vyvstalé změny. Jsou nerozpletitelně propojeny, a tak, když odejde jeden, odejde i druhý). Jak by mohla existovat změna v neměnném? Proto pochopte toto čiré poznání! (Rozpuštění díky rozlišování/*vivék*).

18. पृथ्वी नाही आप नाही। तेज नाही वायो नाही।
 अंतरात्मा विकार नाही। निर्विकारीं ॥ १८ ॥
pr̥thvī nāhīṁ āpa nāhīṁ | teja nāhīṁ vāyo nāhīṁ
 |
aṁtarātmā vikāra nāhīṁ | nirvikārīṁ || 18 ||

In that unmodified *brahman*, there is no earth,

no water, no fire, no wind, no *antaratma* and no modification (no objectification and therefore no Witness).

V tomto neměnném *brahman* neexistuje země, voda, oheň, vítr, *antarátma* a ani žádná změna (žádná objektivizace a tudíž žádný Svědek).

19. निर्विकार जें निर्गुण। तेचि शाश्वताची खूण।

अष्टधा प्रकृति संपूर्ण। नासिवंत ॥ १९ ॥

nirvikāra jeṁ nirguṇa | teci śāśvatācī khūṇa |
aṣṭadhā prakṛti saṁpūrṇa | nāsivaṁta || 19 ||

Unmodified and *nirgun* are the qualities of that eternal *swarup*. And this eight-fold creation is totally destructible.

Neměnné a *nirguna* jsou kvality této věčné *svarúpy*. A tento osmidílný projev je naprosto zničitelný.

20. नासिवंत समजोन पाहिलें। तों तें अस्तांचि नस्तें जालें।

सारासारें कळों आलें। समाधान ॥ २० ॥

*nāsivam̐ta samajona pāhileṁ | tom̐ tem̐ astām̐ci
nasteṁ jāleṁ |
sārāsāreṁ kaḷom̐ āleṁ | samādhāna || 20 ||*

Having understood that this destructible was that *paramatma* being perceived then, that Reality only is and the non-existent becomes non-existent (just like being awake in a dream). When one understands the difference between essence and non-essence then, that brings true contentment.

Poté, co pochopíte, že toto zničitelné bylo *paramátma*, které jste vnímali smysly, pak je tu pouze Skutečnost a neexistence se stane neexistující (jako probuzení ve snu). Když pochopíte rozdíl mezi esencí a ne-esencí, přinese to skutečnou spokojenost.

21. विवेकें पाहिला विचार। मनास आलें सारासार।

येणेंकरितां विचार। सदृढ जाला ॥ २१ ॥

*vivekeṁ pāhilā vicāra | manāsa āleṁ sārāsāra |
yeṇem̐karitāṁ vicāra | sadṛḍha jālā || 21 ||*

When thoughtlessness is understood by *vivek* then, the mind becomes that essence. And on account of thoughtlessness, the essence gets firmly established.

Když je bez-myšlenkovitost pochopena pomocí rozlišování/*vivék*, pak se mysl stane touto esencí. A díky bez-myšlenkovitosti bude esence pevně ukotvena.

22. शाश्वत देव तो निर्गुण। ऐसीं अंतरीं बाणली खूण।
देव कळला मी कोण। कळलें पाहिजे ॥ २२ ॥

*śāśvata deva to nirguṇa | aisīṁ antarīṁ bāṇalī
khūṇa |*

deva kaḷalā mī koṇa | kaḷaleṁ pāhije || 22 ||

That is the eternal *nirgun* God. Such understanding is to be imbibed within one's inner space. If God is to be understood then, now you should understand, who am I?

To je věčný Bůh, *nirguna*. Takové pochopení musí být vstřebáno uvnitř vašeho vnitřní pro-

storu. Je-li pochopen Bůh, měli byste nyní pochopit, kdo jste vy.

23. मी कोण पाहिजे कळलें। देहतत्व तितुकें शोधिलें।

मनोवृत्तीचा ठाई आलें। मीतूपण ॥ २३ ॥

mī koṇa pāhije kaḷalēṁ | dehatatva titukēṁ śodhileṁ |

manovṛtticā thāīm ālēṁ | mītūṁpaṇa || 23 ||

If you want to understand who you are then, the gross elements of the body have to be searched through. This gross body brings the feelings of ‘I’ and ‘you’.

Pokud chcete pochopit, kdo jste, pak je nutno prozkoumat elementy hrubého těla. Toto hrubé tělo přináší pocity „já“ a „ty“.

24. सकळ देहाचा शोध घेतां। मीपण दिसेना पाहातां।

मीतूपण हें तत्वता। तत्वीं मावळलें ॥ २४ ॥

sakaḷa dehācā śodha ghetām | mīpaṇa disenā pāhātām |

mītūṁpaṇa heṁ tatvatā | tatvīm māvaḷalēṁ || 24

||

But if you search through this gross body then, you will discover this ‘all’. This is I-ness but it is not something that one can see. When this is understood then, the feelings of ‘I’ and ‘you’ within these gross elements will be completely dissolved (when you see a gross body then there are the feeling of ‘I’ and ‘you’ ie. many separate individual bodies; but when you understand this ‘all’ then there is just the the feeling of ‘I-ness’ ie. everywhere ‘I am there’).

Jestliže pátráte skrze toto hrubé tělo, objevíte toto „vše“. Toto je „Jáství“, ale není to nic, co lze spatřit. Jakmile je toto pochopeno, budou pocity „já“ a „ty“ uvnitř těchto hrubých elementů docela rozpuštěny. (Když vidíte hrubé tělo, pak jsou zde pocity „já“ a „ty“, tj., mnoho oddělených individuálních těl; když však pochopíte toto „vše“, je tu pouze pocit „Jáství“, tj., všudypřítomné „Já jsem tam“).

25. दृश्य पदार्थचि वोसरे। तत्त्वं तत्त्व तेव्हां सरे।
मीतूपण हें कैचें उरे। तत्वता वस्तु ॥ २५ ॥

drśya padārthaci vosare | tatvem tatva tevhām sare

|

mītūmṇa hem kaiñcem ure | tatvatā vastu || 25

||

When each gross element has been destroyed within the previous element and this visible object (ie. ‘all’ world) has dwindled away then, how can ‘I’ or ‘you’ remain? There is truly only that One complete Self?

Jak můžou přetrvat pocity „já“ a „ty“, jestliže je každý hrubý element zničen v tom předchozím a tento viditelný objekt (tj. „svět“ všeho) se rozplynul? Vskutku, je tu pouze Jedno Jediné dokonalé „Já“.

26. पंचीकर्ण तत्वविवर्ण। माहावाक्ये वस्तु आपण।
निसंगपणें निवेदन। केले पाहिजे ॥ २६ ॥

pañcīkarṇa tatvavivarṇa | māvākyem vastu

āṇa |

nisaṅgapaṇem nivedana | keḷe pāhije || 26 ||

When *panchikarana* investigates these gross elements and then, this great statement (*tattvamasi*, ‘You are That’) is contemplated upon, then you are that Self. In this way, you should surrender yourself, through total detachment.

Jakmile je tu *pančikarana*/prozkoumání a rozpuštění pěti hrubých elementů a následně je rozjímáno nad významným prohlášením (*tattvamasi*; Ty jsi To), jste tímto „Já“. Tímto způsobem byste se měli odevzdat skrz naprosté odtažení se.

27. देवाभक्तांचे मूळ। शोधून पाहातां सकळ।
उपाधिवेगला केवळ। निरोपाधी आत्मा ॥ २७ ॥

*devābhaktāñce mūḷa | śodhūna pāhātām sakalā |
upādhivegalā kevalā | niropādhī ātmā || 27 ||*

When the root of God and the devotee is searched for then, you understand this ‘all’. But separate from this limiting concept of ‘I am’ there

is that pure knowledge of the *atma*, beyond any limiting concept.

Je-li hledán zdroj Boha a oddaného, pochopíte toto „vše“. Po oddělení od omezeného konceptu „já jsem“ je zde toto čiré poznání *átma*, jež je mimo jakýkoliv omezený koncept.

28. मीपण तें बुडालें। विवेकें वेगळेपण गेलें।
 निवृत्तिपदास प्राप्त जालें। उन्मनीपद ॥ २८ ॥
mīpaṇa teṁ buḍāleṁ | vivekeṁ vegalepaṇa geleṁ
 |
nivr̥ttipadāsa prāpta jāleṁ | unmanīpada || 28 ||

This I-ness had drowned that Reality but now, due to *vivek*, that separateness has gone. In that *unmana*/no-mind state that ‘seat’ of *nivr̥itti* is gained.

Toto „Jáství“ Skutečnost potopilo/utlumilo, ale nyní, díky rozlišování/*vivéka*, tato oddělenost zmizela. V tomto stavu bez myšlenek/*unmana* je dosaženo toto „místo“ *nivr̥itti*.

29. विज्ञानीं राहिलें ज्ञान। ध्येये राहिलें ध्यान।

सकळ कांहीं कार्याकारण। पाहोन सांडिलें ॥ २९ ॥

vijñānīṅ rāhileṃ jñāna | dhyeye rāhileṃ dhyāna

|

sakaḷa kāmhiṃ kāryākāraṇa | pāhona sāmḍileṃ ||

29 ||

This ‘I am’ knowledge ended in *vignyan* and the meditation ended when the meditated upon was attained (you were meditating upon your own Self and this created meditator, meditation and object of meditation). Then this ‘all thing’, and the cause and effect were properly understood and discarded.

Toto poznání „Já jsem“ končí ve *vidžnáně* a jakmile bylo dosaženo toho, na co bylo meditováno, meditace skončila (meditovali jste na vlastní „Já“ a to vytvořilo trojici meditující, meditace a objekt meditace). Pak tato „věc vše“, příčina a následek byly řádně pochopeny a odhozeny.

30. जन्ममरणाचें चुकलें। पाप अवघेंचि बुडालें।
येमयातनेचें जालें। निसंतान ॥ ३० ॥

*janmamaraṇāceṁ cukaleṁ | pāpa avagheṁci bu-
ḍāleṁ |*

yemayātaneceṁ jāleṁ | nisaṁtāna || 30 ||

Birth and death were gone. The sin of body consciousness was drowned and the sufferings of *yama* disappeared.

Zrození a smrt odešly. Hřích tělesného vědomí byl zničen a útrapy *jamy*/boha smrti zmizely.

31. निर्बद् अवघाचि तुटला। विचारें मोक्ष प्राप्त जाला।
जन्म सार्थकचि वाटला। सकळ कांहीं ॥ ३१ ॥

*nirbaṁda avaghāci tuṭalā | vicāreṁ mokṣa prāpta
jālā |*

janma sārthakaci vāṭalā | sakaḷa kāṁhīṁ || 31 ||

The rituals and rules and constraints of this world were thrown out and due to thoughtlessness, liberation was gained. The meaning of life was attained when this ‘all thing’ had been

carefully sifted through.

Rituály, pravidla a omezení tohoto světa byly vykořeněny a díky bezmyšlenkovitosti bylo získáno osvobození. Jakmile byla „věc vše“ pečlivě proseta/rozebrána, smysl života byl dosažen.

32. नाना किंत निवारले। धोके अवघेचि तुटले।
ज्ञानविवेके पवन जालें। बहुत लोक ॥ ३२ ॥
nānā kir̥nta nivārale | dhoke avagheci tuṭale |
jñānavivekeṁ pāvana jāleṁ | bahuta loka || 32 ||

The ‘many’ doubts were removed and those empty journeys through this world full of fear were put to an end. Due to that *vivek* of knowledge, this world of the ‘all’ was purified.

„Mnohé“ pochybnosti byly odstraněny a tyto prázdné poutě skrz tento svět plný strachu byly ukončeny. Díky rozlišování poznání byl tento svět „vše“ očištěn.

33. पतितपावनाचे दास। तेहि पवन करिती जगास।

ऐसी हे प्रचित मनास। बहुतांच्या आली ॥ ३३ ॥

*patitapāvanāce dāsa | tehi pāvana karitī jagāsa |
aisī he pracita manāsa | bahutāñcyā ālī || 33 ||*

This knowledge is the servant of the fallen and the servant of the pure (ie. knowledge is the base of this world of ‘many’ forms and knowledge is the means by which the Reality functions in the world). This knowledge purifies this world of the body conscious and brings this ‘experience’ of ‘I am’ to the mind.

Toto poznání je jak služebníkem padlého, tak služebníkem čirého (tj. poznání je základnou tohoto světa „mnoha“ forem a rovněž prostředkem, skrze který funguje Skutečnost). Toto poznání čistí tento svět tělesného vědomí a přináší do mysli „zkušenost“ „Já jsem“.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

भक्तनिरूपणनाम समास तिसरा ॥ ३ ॥ १२.३

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

bhaktanirūpaṇanāma samāsa tisarā || 3 || 12.3

*Tímto končí 3. kapitola 12. dášky knihy
Dásbódh s názvem „Promluva o oddaném”.*

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.4

Vivéka /rozlišování a *vairá-* *gja* /bezžádostivost

समास चौथा : विवेकवैराग्यनिरूपण

samāsa cauthā : vivekavairāgyanirūpaṇa

Vivek/Discrimination and Vairagya/Renunciation

|| Śrī Rām ||

1. महद्भाग्य हातासी आलें। परी भोगूं नाही जाणितलें।
तैसें वैराग्य उत्पन्न जालें। परी विवेक नाही ॥ १ ॥

*mahadbhāgya hātāsī āleṁ | parī bhogūṁ nāhīṁ
jāṇitaleṁ |*

*taiseṁ vairāgya utpanna jāleṁ | parī viveka nāhīṁ
|| 1 ||*

You may have become very fortunate but if you do not know how to enjoy this then, that good fortune will be lost. It is like this, when renunciation/*vairagya* arises, but there is no *vivek*.

Můžete mít v životě veliké štěstí, ale když nevíte, jak si ho užít, potom vás toto štěstí opustí. Je to podobné jako v případě, kdy je tu bezžádostivost/*vairāgja*, ale není přítomno rozlišování/*vivēka*.

2. आदळतें आफळतें। कष्टी होतें दुःखी होतें।
ऐकतें देखते येतें। वैराग्य तेणें ॥ २ ॥

ādaḷateṁ āphaḷateṁ | kaṣṭī hoteṁ duḥkhī hoteṁ |

aikateṁ dekhate yeteṁ | vairāgya teṇeṁ || 2 ||

Clashes and fighting brought troubles and lots of suffering and due to this, one went to the Master and churned over His teaching. Then renunciation/*vairagya* arose and one listened to this ‘I am’ and perceived this ‘all’ (ie. this ‘experience’ came when the world of ‘many’ forms was renounced). (*maharaj* – why have so many Saints come from India? Because there is much suffering here)

Střety a roztržky přinesly člověku mnohá trápení, a on šel proto za Mistrem a ponořil se do Jeho učení. Potom přišla bezžádostivost/*vairágja* a on začal naslouchat tomuto „já jsem“ a vnímat toto „vše“. (Tedy tato „zkušenost“ přišla v okamžiku, kdy se vzdal světa „mnoha“ forem.) (*Maharádž*: Proč asi tolik světců pochází z Indie? Protože tu je tolik utrpení.)

3. नाना प्रपंचाच्या वोढी। नाना संकटें सांकडीं।
संसार सांडुनी देशघडी। होये तेणें ॥ ३ ॥

*nānā prapañcācyā voḍhī | nānā sañkaṭeṃ sāñka-
dīṃ |*

samsāra sāmḍunī deśadhaḍī | hoye teṇeṃ || 3 ||

Due to the ‘many’ travails and tribulations of this mundane existence and the ‘many’ difficult situations and tragedies, one leaves *samsar* aside and goes to this state, for a short time.

Kvůli „mnohému“ utrpení a soužení v této světské existenci a „mnohým“ těžkým životním situacím a tragédiím opustí člověk *samsāru* a na krátkou dobu se dostane do tohoto stavu.

4. तो चिंतेपासून सुटला। पराधेनतेपासुनि पळाला।

दुःखत्यागें मोकळा जाला। रोगी जैसा ॥ ४ ॥

*to cīntepāsūna suṭalā | parādhenatepāsuni paḷālā
|*

duḥkhatyāgeṃ mokalā jālā | rogī jaisā || 4 ||

There one is free of anxiety and worry; for one has escaped from their dependence upon others.

By dropping this sorrow one gets relief, just like someone cured of a terrible disease.

V něm je osvobozen od starostí a strachu, protože unikl své závislosti na ostatních. Zbavil se tohoto trápení a ulevilo se mu, tak jako se uleví člověku, který je vyléčen z těžké nemoci.

5. परी तो होऊं नये मोकाट। नष्ट भ्रष्ट आणि चाट।
सीमाच नाही सैराट। गुरू जैसें ॥ ५ ॥

parī to hoūm naye mokāṭa | naṣṭa bhraṣṭa āṇi cāṭa
|
sīmāca nāhīm sairāṭa | gurūm jaimsem || 5 ||

नष्ट – *naṣṭa* – zkažený, zničený; भ्रष्ट – *bhraṣṭa* – upadnout, poklesnout (čest, důstojnost, schopnosti); आणि – *āṇi* – a; चाट – *cāṭa* – slabý, nízký, pokleslý (chování, zvyklosti); सैराट – *sairāṭa* – paličatý, svéhlavý

But one should not become wild and uncontrolled again. One should not become headstrong like a bull again (now *vairagya* has come, one should exercise constant *vivek*, one

should become more and more pervasive and not fall back into the confusions of body consciousness).

Ale člověk nesmí znovu zdivočet a poklesnout zpět. Nesmí se z něj opět stát paličatý vůl. (Teď, když přišla *vairāgja*, by si člověk měl neustále procvičovat *vivēku*, měl by se stávat čím dál tím více všeprostupujícím a neměl by už poklesnout zpět na úroveň zmateného tělesného vědomí.)

6. विवेकंविण वैराग्ये केलं । तरी अविवेकं अनर्थीं घातलं ।
अवघे वेथचि गेलं । दोहिकडे ॥ ६ ॥

*viveken̄viṇa vairāgye keleṃ | tarī avivekeṃ
anarthīm ghātaleṃ |
avagheṃ verthaci geleṃ | dohikaḍe || 6 ||*

But if this *vairagya* lacks *vivek* then, there is again only over-indulgence and the resultant troubles of *a-vivek* (no discrimination). Then due to this empty world full of ‘many’ things, both *vairagya* and *vivek* are lost (*vairagya* cannot be maintained without constant *vivek* ie.

nothing is true).

Ale pokud *vairágja* postrádá *vivéku*, tak opět přijde jen nezřízenost a následné útrapy vyvolané *a-vivékou* (**ne-rozlišováním**). Potom kvůli tomuto prázdnému světu plnému „mnoha“ věci jsou *vairágja* i *vivéka* ztraceny. (*Vairágja* nemůže být pěstována bez neustálé *vivéky*, tedy bez postoje „nic není skutečné“.)

7. ना प्रपंच ना परमार्थ। अवघें जिणेंचि जालें वेर्थ।
अविवेकें अनर्थ। ऐसा केला ॥ ७ ॥

nā prapañca nā paramārtha | avagheṁ jīṇemci jāleṁ vertha |

avivekeṁ anartha | aisā kelā || 7 ||

Then neither *prapanch* nor *paramarth* are properly performed (**proper *prapanch* is to be beyond the five gross elements and be this ‘all’ and proper *paramarth* is to be beyond this ‘all’**) and due to these ‘many’ desires, living becomes empty and void of any meaning. Then due to *a-vivek*, you create only troubles for Yourself.

Potom není náležitě prováděna ani *prapanča* ani *paramārtha*. (Správná *prapanča* znamená překročit pět elementů a být tímto „vším“ a správná *paramārtha* znamená být za tímto „vším“.) A tak se kvůli „mnohým“ touhám stane váš život prázdným a nesmyslným. A kvůli *a-vivéce* způsobujete svému Já jen problémy a trápení.

8. कां वेर्थचि ज्ञान बडबडिला। परी वैराग्ययोग नाहीं घडला।
जैसा कारागृहीं अडकला। पुरुषार्थ सांगे ॥ ८ ॥

kāṁ verthaci jñāna baḍabaḍilā | parī vairāgyayoga nāhīm ghaḍalā |

jaisā kāragrḥīm aḍakalā | puruṣārtha sāṅge || 8 ||

And on the other hand, if one raves on with empty knowledge (ie. so-called *vivek*), but *vairagya* has not arisen then, one is just like a man in jail boasting about his criminal achievements.

Na druhé straně, pokud se člověk vyžívá jen

v prázdném poznání (tedy provádí pouhou pseudo-vivéku), ale *vairágja* v něm dosud nezrála, je jako vězeň, který se za mřížemi chvástá svými zločineckými úspěchy.

9. वैराग्येविण ज्ञान। तो वेर्थचि साभिमान।

लोभदंभें घोळसून। कासाविस केला ॥ ९ ॥

vairāgyemviṇa jñāna | to verthaci sābhimāna |

lobhadambheṁ ghoḷasūna | kāśāvīsa kelā || 9 ||

When this knowledge lacks *vairagya* then, that *paramatma* is merely an empty, useless ego. And greed and hypocrisy mix with this, bringing so much distress.

Jakmile toto poznání postrádá *vairágju*, potom je ono *paramátma* pouhým prázdným a zbytečným egem. A nenasytlost a pokrytectví, které je s tím spojeno, přináší spoustu trápení.

10. स्वान बांधलें तरी भुंके। तैसा स्वार्थमुळें थिंके

पराधीक देखों न सके। साभिमानें ॥ १० ॥

svāna bāndhaleṁ tarī bhunke | taisā svārthamu-

lem thinkem

parādhika dekhom na sake | sābhimāneri || 10 ||

Then one is no better than a dog that has been tied down but barks loudly. Then because of one's selfishness, there is anger and grief and because of pride there is jealousy for the plenty of others. (*maharaj- if one has nothing and sees a man sitting in the back of a big car, he should think, 'Myself is there'*)

Potom člověk není o nic lepší než pes, kterého uvázali, ale on dál hlasitě štěká. Pak je tu kvůli sobectví jen hněv a zármutek a kvůli pýše je tu jen žárlivost na spousty druhých lidí. (*Mahárádž: Když člověk nemá nic a vidí někoho sedět na zadním sedadle velikého auta, měl by si říci: „To já tam sedím.“*)

11. हें येकेंविण येक। तेणें उगाच वाढे शोक।

आतां वैराग्य आणि विवेक। योग ऐका ॥ ११ ॥

hem yekemvina yeka | tenem ugāca vādhe śoka |

ātām vairāgya āṇi viveka | yoga aikā || 11 ||

When there is one without the other then, the sorrow of that still and silent One just keeps increasing (then *vairagya* is merely leaving the house to escape worldly troubles and *vivek* is intellectual understanding that lacks any ‘experience’). Now listen very carefully (ie. drop every concept) and there will be that union of *vairagya* and *vivek*.

Chybí-li jedno či druhé (z dvojice *vivéka* – *vairágja*), tak musí utrpení tohoto tichého a klidného „jediného“ zákonitě pouze narůstat. (Potom je naše *vairágja* pouhým útekem z domu, abychom se vyhnuli světským problémům, a *vivéka* je jen intelektuálním pochopením, které není založeno na skutečné „zkušenosti“.) Takže teď velice pozorně naslouchej (tedy vzdej se všech konceptů) a objeví se skutečné spojení *vairágji* a *vivéky*.

12. विवेकं अंतरीं सुटला। वैराग्येण प्रपंच तुटला।
 अंतर्बाह्य मोकळा जाला। निःसंग योगी ॥ १२ ॥
vivekeṁ aṁtarīṁ suṭalā | vairāgyeṇ prapaṁca tu-

ṭalā |

āntarbāhya mokaḷā jālā | niḥsaṅga yogī || 12 ||

आंतर – āntara – vnitřní; सुटणे – suṭaṇe – osvobodit se; तुटणे – tuṭaṇe – zredukovat, zmenšit, zmizet; अंतर्बाह्य – antarbāhya – vnitřní a vnější; मोकळा – mokaḷā – osvobozený, nespoutaný, otevřený

Due to *vivek* ('I am not this body') that One within this inner space is released from Its confinement of being in a body and due to *vairagya* (therefore I want nothing from this world) His *prapanch* is broken (ie. knowledge has come). And when inside and outside do not remain and He is free and open then, He will be a *yogi*, completely detached.

Díky *vivéce* („Nejsem toto tělo“) je ono „Jediné“ uvnitř tohoto vnitřního prostoru osvobozeno ze svého vězení v těle a díky *vairágje* (tedy „Nechci nic od tohoto světa“) je Jeho světský život/*prapanča* zredukován (tedy přišlo poznání).

A zanikne-li rozlišení „vnější – vnitřní“ a On je svobodný a otevřený, potom se stal *jogínem*, který je naprosto odpoutaný.

13. जैसें मुखें ज्ञान बोले। तैसीच सर्वें क्रिया चाले।
दीक्षा देखोनी चकित जाले। सुचिस्मंत ॥ १३ ॥
jaisēṁ mukheṁ jñāna bole | taisīca savēṁ kriyā cāle |
dīkṣā dekhonī cakkita jāle | sucismaṁta || 13 ||

Thus, when His ‘speech’ and His action happen of their own accord then, with His ever vigilant mind, He looks on in wonder at His own conduct.

A proto, když se Jeho „řeč“ a Jeho činy začnou samovolně dít na pozadí Jeho neustále bdělé mysli, dívá se v údivu na Své vlastní konání.

14. आस्था नाहीं त्रिलोक्याची। स्थिती बाणली वैराग्याची।
येत्नविवेकधारणेची। सीमा नाहीं ॥ १४ ॥
āsthā nāhīṁ trilokyācī | sthiti bāṇalī vairāgyācī |
yetnavivekadhāraṇecī | sīmā nāhīṁ || 14 ||

That one has no interest in any of the three worlds, for ever-steady *vairagya* (I want nothing) has been firmly imbibed. That one holds fast to *vivek* (for nothing is true) and expands beyond all limits.

Takový člověk nemá zájem o nic, co se děje ve třech světech, protože jeho neochvějná *vairágja* je v něm bezpečně zakořeněna. Takový člověk se pevně drží *vivéky* (protože nic není skutečné) a začne se neomezeně rozšiřovat.

15. संगीत रसाल हरिकीर्तन। तालबद्ध तानमान।
प्रेमळ आवडीचें भजन। अंतरापासुनी ॥ १५ ॥
saṅgīta rasāla harikīrtana | tālabaddha tānamāna
|
premaḷa āvaḍiceṁ bhajana | aṁtarāpāsunī || 15 ||

रस – *rasa* – 1. chuť 2. šťáva 3. krev; तालबद्ध – *tālabaddha* – rytmický; तानमान – *tānamāna* (तान + मान *melodie + rytmus*) – vyváženost, harmonie

That one sings this ‘song’ of *hari* with so much

tenderness and plays the *tal* in perfect harmony and reverence. That one has great love for doing the *bhajans* that arise from this inner space. (The *tal*/cymbals and *bhajan*/singing and synonymous with worship. *siddhrameshwar maharaj* explained that they truly meant, remembering and being in your *swarup* while performing every action)

Takový člověk zpívá láskyplně tuto „píseň“ *hariho* (*harikīrtana*) a hraje k tomu dokonale harmonicky a oddaně na činelky/*tál*. Takový člověk miluje uctívání/*bhadžana*, které vyvěrá z jeho nitra. (Činelky/*tál* a zpívání *bhadžanů*/*bhadžana* jsou synonymem uctívání. *Siddharáméšvar Mahárádž* vysvětloval, že jejich skutečným významem je, abychom si připomínali svou pravou přirozenost/*svarúpu* a neustále v ní, ať už provádíme jakoukoli činnost, přebývali.)

16. तत्काळचि सन्मार्ग लागे। ऐसा अंतरीं विवेक जागे।
वगवृत्व करितां न भंगे। साहित्य प्रत्ययाचें ॥ १६ ॥

tatkālaci sanmārga lāge | aisā am̐tarīm viveka jāge
|
vagatrr̥tva karitām na bhaṅge | sāhitya pratyayā-
cem || 16 ||

सन्मार्ग – *sanmārga* – správná cesta

And at that time only, real *vivek* is awakened in this inner space and that one is walking upon this path of Truth. On account of that, this ‘speech’ does not get broken and there is the companionship of that *nirgun*.

A jediné potom se v našem nitru probudí opravdová *vivéka* a my kráčíme po cestě Pravdy. Díky tomu není tato „řeč“ narušena a je tu společenství s *nirgunou*.

17. सन्मार्गे जगास मिळाला। म्हणिजे जगदीश वोळला।
प्रसंग पाहिजे कळला। कोणीयेक ॥ १७ ॥
sanmārgem jagāsa miḷālā | mhaṇije jagadīśa voḷalā
|
prasaṅga pāhije kaḷalā | koṇīyeka || 17 ||

If while walking on this path of Truth, you *accept whatever this world brings then, that Lord of the world will draw near to you (then you will feel, He, that Knower, though still hidden from me, is very close by). Therefore when there is this 'I am' connection then, one should understand that One who is within everyone. *(Let whatever has to come, come; I am in Myself).

Pokud kráčíte po této cestě Pravdy a *přijímáte vše, co vám svět přináší, potom se k vám Pán světa (*jagadīśa*) velmi přiblíží. (Potom pocítíte, že On, tedy onen Poznávající, přestože je ve vás stále skryt, je velice blízko.) A proto, jakmile je tu toto spojení s „já jsem“, měl by člověk pochopit ono Jediné uvnitř všech. *(Ať přijde cokoli, co má přijít, já jsem vždy Sám Sebou.)

18. प्रखर वैराग्य उदासीन। प्रत्ययाचें ब्रह्मज्ञान।
 स्नानसंध्या भगवद्भजन। पुण्यमार्ग ॥ १८ ॥
*prakhara vairāgya udāsīna | pratyayāceṅ brahma-
 jñāna |*

snānasaṁdhyā bhagavadbhajana | puṇyamārga ||
18 ||

Ardent *vairagya* and detachment bring that knowledge of *nirgun brahman*. They are your sacred bath and your time of prayer. And they are the *bhajan* of God and the virtuous way.

Horlivá *vairāgja* a odpoutanost přinášíjí poznání *nirguna brahman*. Ony jsou vaší posvátnou koupelí a vaší modlitbou. A jsou také skutečným uctíváním/*bhadžanem* Boha a pravou, záslužnou cestou.

19. विवेकवैराग्य तं ऐसें। नुस्तें वैराग्य हेंकाडपिसें।
शब्दज्ञान येळिलसें। आपणचि वाटे ॥ १९ ॥
vivekavairāgya taṁ aiseṁ | nusteṁ vairāgya heṁ-
kāḍapiseṁ |
śabdajñāna yeḷilaseṁ | āpaṇaci vāṭe || 19 ||

brahman is the fruit of this *vivek* and *vairagya*. But merely to have *vairagya* is obstinate foolishness only (ie. like a wandering monk who

had left his family out of anger)³ and even your ‘word’ knowledge (ie. *sagun brahman*) will be felt to be stale and frivolous before that *nirgun brahman*.

Brahman je ovocem této *vivéky* a *vairágji*. Ale kdo má pouze *vairágju*, ten je jenom zarputilý hlupák. (Jako toulavý mnich, který opustil ve zlosti svou rodinu)⁴ a dokonce i vaše „slovní“

³*ranjit maharaj* tells the story of when he went out as a *sannyasi*. He met an old monk who asked him, if he was married. *maharaj* said, ‘Yes, I am and I have two children’. I wanted to know what was on his mind and so I told him that. Then the monk said, so was I and I left my house out of anger and I have regretted it ever since. *maharaj* replied, ‘I am not married and I will never have regrets for my Master is with me.’

⁴*Randžit Mahárádž* vyprávěl tuto příhodu, která se mu stala, když chodil po Indii jako *sanjásin*: Jednou jsem potkal starého mnicha, který se mě zeptal, zda jsem ženatý. „Ano, jsem a mám dvě děti“, odpověděl jsem, i když to nebyla pravda, chtěl jsem totiž zjistit, o co mu jde. A mnich mi řekl: „I já jsem býval ženatý, ale odešel jsem ve zlosti od rodiny a od té doby toho lituji“. No a já jsem mu odpověděl: „Ve skutečnosti nejsem ženatý a nikdy ničeho litovat nebudu, protože můj Mistr je ne-

poznání (tedy *saguna brahman*) bude působit v porovnání s *nirguna brahman* fádně a zbytečně.

20. म्हणौन विवेक आणि वैराग्य। तेंचि जाणिजे महद्भाग्य।
रामदास म्हणे योग्य। साधु जाणती ॥ २० ॥

mhaṇauna viveka āṇi vairāgya | teṅci jāṇije mahadbhāgya |

rāmadāsa mhaṇe yogya | sādhu jāṇatī || 20 ||

Therefore when there is discrimination/*vivek* and renunciation/*vairagya*, then this should be known as your good fortune/*bhagya*. The servant of *ram* (ie. *ramdas*) says, “Then there will be the worthy *sadhu* and the Knower of *brahman*.”

Má-li tedy člověk *vivéku*/rozlišování i *vairá-gju*/bezžádostivost, je to opravdu veliké štěstí (*mahadbhāgya*). *Rámdás* (tedy služebník *Rámy*) říká: „Takový člověk je ctihodný *sádhu* a Znalec

ustále se mnou.“

Brahman.“

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

विवेकवैराग्यनिरूपणनाम समास चौथा ॥ ४ ॥ १२.४

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

vivekavairāgyanirūpaṇanāma samāsa cauthā || 4

|| 12.4

Tímto končí 4. kapitola 12. dásaky knihy Dásbódh s názvem „Vivéka/rozlišování a vairágja/bezžádostivost“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.5 Sebe-odevdání

समास पांचवा : आत्मनिवेदन

samāsa pāñcavā : ātmanivedana

Self-Surrender

|| Šrī Rām ||

1. रेखेचें गुंडाळें केलें। मात्रुकाक्षरीं शब्द जाले।
शब्द मेळऊन चाले। श्लोक गद्य प्रबंद ॥ १ ॥

*rekheceñ guñḍāḷeñ keleñ | mātrukākṣarīñ śabda
jāle |*

śabda meḷaūna cāle | śloka gadya prabañda || 1

||

One should know how to ‘write’ this ‘story’ properly. Then this line (ie. pure *sattva guna*) that flows within that indestructible *purush* and the creative mother (ie. *prakruti*) will be formed and this ‘word’ (ie. ‘I am’) will be ‘spoken’. When this ‘word’ is ‘spoken’ and maintained then, there is this continuous harmonious composition (and then everywhere I go and everything I see; I see myself).

Měli byste poznat, jak „psát“ tento „příběh“ správně. Pak bude zformována tato spojovací linka (tj. čirá *sattva guna*), která proudí uvnitř nezničitelného *puruši* a tvůrčí matky (tj. *prakrti*) a toto „slovo“ (tj. „Já jsem“) bude „vyřčeno“. Jakmile je toto „slovo“ „vyřčeno“ a udržováno, pak je zde nepřetržitá harmonická skladba (*kamkoli jdu a cokoliv vidím, tak vidím sebe sama*).

2. वेदशास्त्रं पुराणं। नाना काव्यं निरूपणं।

ग्रंथभेद अनुवादणें। किती म्हणोनि ॥ २ ॥

vedaśāstreṃ purāṇeṃ | nānā kāvyeṃ nirūpaṇeṃ

|

granthabheda anuvādaṇeṃ | kitī mhaṇoni || 2 ||

The *vedas*, the *shasthras*, the *puranas* and the ‘many’ poems are due to this discourse ‘I am’. But when these various different scriptures get repeated parrot-fashion then, there are just the ‘many’ names and forms.

Díky této rozmluvě/projevu „Já jsem“ tu jsou „mnohé“ *Védy, śāstry, purány* a „mnohé“ básně. Pokud jsou však tato různá písmena jen dokola papouškována, nejsou ničím jiným než „mnoha“ jmény a formami.

3. नाना ऋषी नाना मते। पाहों जातां असंख्यातें।

भाषा लिपी जेथ तेथें। काये उणें ॥ ३ ॥

nānā ṛṣī nānā mateṃ | pāhoṃ jātāṃ asaṅkhyāteṃ

|

bhāṣā lipī jetha tetheṃ | kāye uṇeṃ || 3 ||

There are the ‘many’ *rishis* with their ‘many’ opinions when one tries to see that immeasurable *paramatma*. Then there are the languages and the writings of illusion, with their so many faults and failings (if you, that Reality, try to know Yourself then, You create something else).

Jakmile se snažíte spatřit toto nezměrné *paramátma*, přicházejí vám do cesty „mnozí“ *rišijové* se svými „mnohými“ názory. Pak jsou zde různé jazyky i psaná díla této iluze s četnými chybami a nedostatky (pokud se vy, tato Skutečnost, snažíte poznat Sebe sama, pak vytváříte něco jiného).

4. वर्ग ऋचा श्रुति स्मृति । अधे स्वर्ग स्तबक जाती ।
प्रसंग मानें समास पोथी । बहुधा नामें ॥ ४ ॥

*varga ṛcā śruti smṛti | adhe svarga stabaka jātī |
prasanga māneṁ samāsa pothī | bahudhā nāmeṁ
|| 4 ||*

Then there are the differences and divisions and

hymns from the scriptures and rumours and reminiscences; then there are lifetimes in hells below and heavens above; then there is honour and arrogance and compositions of words in these lazy, foolish lumps of excrement with their ‘many’ names.

Poté existují rozdíly a rozdělení, chvalořečení z písem a rovněž zvěsti i vzpomínky; pak tu jsou životní etapy ve spodním pekle a životní etapy v horním nebi; pak jsou zde v těchto ochablých, pošetilých masách exkrementů s „mnoha“ jmény také úcta, arogance i kompozice slov.

5. नाना पदें नाना श्लोक। नाना बीर नाना कडक।
नाना साख्या दोहडे अनेक। नामाभिधानें ॥ ५ ॥

*nānā paderiṁ nānā śloka | nānā bīra nānā kaḍaka |
nānā sākhyā dohaḍe aneka | nāmābhidhāneriṁ || 5
||*

Then there are the ‘many’ states and the ‘many’ connections; the ‘many’ classes of individuals

and ‘many’ furies and crashes; then there are the ‘many’ friendships and promises and declarations by the numerous different shapes that have been given names.

Potom je tu „mnoho“ stavů a vztahů; „mnoho“ tříd různých individualit a „mnoho“ zběsilosti a kolizí; poté jsou zde „mnohá“ přátelství, sliby a prohlášení učiněná nespočetným množstvím tvarů, jimž byla udělena jména.

6. डफगाणें माचिगाणें। दंडिगाणें कथागाणें।

नाना मानें नाना जसनें। नाना खेळ ॥ ६ ॥

ḍaphagāṇeṁ mācigāṇeṁ | daṇḍigāṇeṁ kathā-
gāṇeṁ |

nānā māṇeṁ nānā jasanēṁ | nānā kheḷa || 6 ||

Then there are the tiresome laments in this skin drum as it goes to its destruction; then there are tiresome events in this ‘filled-up frame’; then there is whining and obstinacy and sufferings and beatings; then there are exploits and events and these fabled songs; then there are

the ‘many’ respects and arrogances, the ‘many’ claims and places; the ‘many’ digressions, obstructions and restraints; and the ‘many’ forms of fun and play.

Pak v tomto bubnu potaženém kůží převažuje únavné lamentování, jelikož spěje ke svému zániku; poté jsou v tomto „naplněném rámu“ mnohé úmorné události; následuje bědování, zarputilost, utrpení i bití. Poté tu jsou hrdinské činy a události a tyto legendární písně; je tu „mnoho“ projevů úcty i arogance, „mnohá“ tvrzení a místa; „mnohé“ odchylky, překážky a omezení a rovněž „mnoho“ forem zábavy a hry.

7. ध्वनि घोष नाद रेखा। चहुं वाचामध्यें देखा।

वाचारूपेहि ऐका। नाना भेद ॥ ७ ॥

dhvani ghoṣa nāda rekhā | cahuṁ vācāmadhyeṁ dekhā |

vācārūpeṁhi aikā | nānā bheda || 7 ||

This continuous, deep sound of ‘I am’ is to be

searched out within these four speeches. Just drop your concepts and listen and these ‘many’ divisions will be this *para* speech (ie. original ‘speech’).

Tento nepřetržitý, hluboký zvuk „já jsem“ je nutné vypátrat uvnitř těchto čtyř řečí. Jen odhodte své koncepty a naslouchejte a tyto „mnohé“ kategorie se stanou touto řečí *para* (tj. původní „řeč“).

8. उन्मेष परा ध्वनि पश्यन्ति। नाद मध्यमा शब्द चौथी।
वैखरीपासून उमटती। नाना शब्दरत्नें ॥ ८॥

unmeṣa parā dhvani paśyanti | nāda madhyamā śabda cauthī |

vaikharīpāsūna umaṭatī | nānā śabdaratneṃ || 8 ||

There is the *para* speech or inspiration ‘I am’; the *pashyanti*, the continuous sound (ie. thinking is taking place but nothing has yet been clearly formed); the *madhyama*, the formed sound (ie. a thought takes shape and you feel,

I must say this) and within the fourth speech, *vaikhari* (ie. when you say the articulated word) there is this ‘word’. From this *vaikhari* ‘many’ words appear but, they are all on account of this jewel of the ‘word’ ‘I am’.

Je zde řeč *para* neboli inspirace „já jsem“; *pa-šjanti*, nepřetržitý zvuk (myšlení se odehrává, ale nic ještě nebylo jasně formulováno); *mad-hjama*, zformovaný zvuk (myšlenky nabývají tvar a vy máte potřebu to říci) a uvnitř čtvrté řeči, *vaikhari* (když vyřknete slova), je toto „slovo“. Z této čtvrté řeči, *vaikhari*, se objeví „mnoho“ slov, ale všechna tu jsou díky tomuto drahokamu slov, „slovu“ „já jsem“.

9. अकार उकार मकार। अर्धमात्राचें अंतर।
 औटमात्रा तदनंतर। बावन मात्रुका ॥ ९ ॥

akāra ukāra makāra | ardhamaṭrāceṇa aṅtara |
auṭamaṭrā tadanaṅtara | bāvana mātrukā || 9 ||

In this ‘word’ there is the *a*-, *u*-, *m*-forms and that half-vowel with its hidden inner meaning.

That is why it gets called the *‘three and a half’, and afterwards on the other side of this *aum*, there comes the fifty-two letters. *(This *aum* consists of three vowels and that hidden half vowel represented by the dot above the *aum* symbol. This is the continuous line or the ‘word’ that is to be carefully ‘written’. To write properly means, to leave off all these words made of the fifty-two letters and form this one ‘word’ by knowing)

V tomto „slově“ jsou přítomny hlásky *a-*, *u-*, *m-* a tento „půlkruh“ se skrytým významem. To je důvod, proč se nazývají *„tři a půl“ a následně, na druhé straně tohoto *AUM*, přichází 52 písmen. *(*Aum* sestává z tří písmen a z půlkruhu, který pak prezentuje tečka nad symbolem *aum*. Toto je nepřetržitá spojovací linka neboli „slovo“, které musí být pozorně „napsáno“. Pozorným psaním se miní zanechání všech těchto slov vytvořených z 52 písmen a zformování tohoto jednoho „slova“ prostřed-

nictvím vědění.)

10. नाना भेद रागज्ञान। नृत्यभेद तानमान।

अर्थभेद तत्वज्ञान। विवंचना ॥ १० ॥

nānā bheda rāgajñāna | nṛtyabheda tānamāna |

arthabheda tatvajñāna | vivamcanā || 10 ||

Due to these fifty-two letters, there are the different names and the knowledge of sentiments and emotions; due to these fifty-two letters, there are the different dances and the knowledge of different rhythms; due to these fifty-two letters, there are the different meanings and the knowledge of the gross elements and their investigation also.

Kvůli 52 písmenům tu jsou různá jména a uvědomění si pocitů a emocí; jsou zde různé tance a všemožné rytmy; díky 52 písmenům je zde nespočet významů a poznání hrubých elementů a rovněž jejich zkoumání.

11. तत्वांमध्ये मुख्य तत्व। तें जाणावें शुद्धसत्व।

अर्धमात्रा महत्त्व। मूलमाया ॥ ११ ॥

*tatvāṁmadhyeṁ mukhya tatva | teṁ jāṇāveṁ
śuddhasatva |*

ardhamātrā mahattatva | mūlamāyā || 11 ||

In these elements there is that main element, space and that should be known as the pure *sattva* or half-vowel. And this half vowel or great element is also called *mula maya* (ie. it is that *mula purush* knowing this *mula maya*).

V elementech existuje hlavní element, prostor, a ten by měl být poznán jako čirá *sattva* nebo půlkruh (*viz Óm*). A tento půlkruh neboli velký element je rovněž nazýván *mula mája* (*tato mula mája je poznávána mula purušou*).

12. नाना तत्त्वं लाहानथोरे। मिळोन अष्टहि शरीरें।

अष्टधा प्रकृतीचें वारें। निघोन जातें ॥ १२ ॥

*nānā tatvṁ lāhānathore | miḷona aṣṭahi śarīreṁ |
aṣṭadhā prakṛtīcēṁ vāreṁ | nighona jāteṁ || 12*

||

On account of that great *brahman* within this small *jiva*, there are the ‘many’ gross elements. For within all the eight bodies, He has mixed. But due to this wind of the eight-fold *prakruti*, He appears and then gets destroyed (He forgets Himself and appears as His reflection ie. *prakruti* or knowledge; and this knowledge is broken, it appears when you awake and gets destroyed with you sleep. And in between, there is the objective world made of the gross elements).

Kvůli tomuto velkému *brahman* uvnitř tohoto malého *džívy* je zde „mnoho“ hrubých elementů. Protože On se smíchal uvnitř všech těchto osmi těl. On se objevuje díky větru této osmidílné *prakrti* a On pak zaniká (On zapomněl na Sebe sama a objevuje se jako Svůj odraz, tj. *prakrti* neboli poznání; a toto poznání je přerušeno, objevuje se, když jste vzhůru a je zničeno, jakmile usnete. A mezi tím je tu objektivní svět vytvořený z hrubých elementů.)

13. वारें नस्तां जें गगन। तैसैं परब्रह्म सघन।
अष्ट देहाचें निरशन। करून पाहावें ॥ १३ ॥

*vāreṁ nastāṁ jeṁ gagana | taisēṁ parabrahma
saghana |*

aṣṭa dehāceṁ nirśana | karūna pāhāveṁ || 13 ||

But just as when the wind disappears, the sky does not disappear, so too, when this *mula maya* disappears still, there is that impenetrable *parabrahman*. That should be understood by discarding these eight bodies (ie. four of the *pinda* and four of the *brahmanda*).

Když zmizí vítr, neznamená to, že zmizí nebe. Stejně tak, pokud zmizí *mula mája*, toto nezničitelné *parabrahman* je tu pořád. To byste měli pochopit na základě odhození těchto osmi těl (čtyři těla *pindy* a čtyři těla *brahmánandy*).

14. ब्रह्मांडपिंडउभार। पिंडब्रह्मांडसंहार।
दोहिवेगळें सारासार। विमळब्रह्म ॥ १४ ॥

*brahmāṇḍapimṇḍaubhāra | piṇḍabrahmāṇḍasaṁ-
vāra |*

dohivegaḷeṃ sārāsāra | vimalābrahma || 14 ||

The *brahmanda* and the *pinda* have been created and the *brahmanda* and the *pinda* will get destroyed. Separate from these two is the thoughtlessness of *vivek* and that is the pure *brahman*.

Brahmánanda a *pinda* byly vytvořeny a budou rovněž zničeny. Oddělení se od nich je bezmyšlenkovitostí *vivéky* a to je ryzí *brahman*.

15. पदार्थ जड आत्मा चंचळ। विमळब्रह्म तें निश्चळ।
विवरोन विरे तत्काळ। तद्रूप होये ॥ १५ ॥

padārtha jaḍa ātmā cañcala | vimalābrahma teṃ niścala |

vivarona vire tatkāḷa | tadrūpa hoye || 15 ||

The objects are inert, the *atma* (ie. *antar-atma*) is moving and that pure *brahman* is still. By continuous investigation, the inert and this moving *antar-atma* get dissolved and there is that pure *brahman*.

Objekty jsou inertní/nečinné, *átma* (*antar átma*) je pohybující se a toto ryzí *brahman* je nehybné. Neustálým zkoumáním se toto inertní/nečinné a toto pohyblivé *antar átma* rozplynou a zůstává ryzí *brahman*.

16. पदार्थ मनें काया वाचा। मी हा अवघाचि देवाचा।

जड आत्मनिवेदनाचा। विचार ऐसा ॥ १६ ॥

padārtha manerī kāyā vācā | mī hā avaghāci devācā |

jaḍa ātmanivedanācā | vicāra aisā || 16 ||

The objects, the body and the speech and this “I” created by the mind, everything belongs to that thoughtless God only. This is the surrender of the inert.

Objekty, tělo a řeč a toto „já“ vytvořené myslí, toto vše náleží pouze tomuto bez-myšlenkovitému Bohu. Toto znamená, že inertní/nečinné se vzdalo/odevzdalo“.

17. चंचळकर्ता तो जगदीश। प्राणीमात्र तो त्याचा अंश।

त्याचा तोचि आपणास। ठाव नाही ॥ १७ ॥

*caṁcalakartā to jagadīśa | prāṇīmātra to tyācā
amśa |*

tyācā toci āpaṇāsa | ṭhāva nāhīm || 17 ||

The moving doer is that Lord of the world (*antarātma, puruṣh*) and even the *prana* is a part of Him. If this *prana* belongs to that *puruṣh* then, there is no place for you (when you forget everything and become this knowledge then, the *prana* within and the wind outside merge into one moving form). (*siddharameshwar maharaj*-either the breath within and the wind outside belong to you or they belong to God; but they cannot belong to both)

Hybný konatel je tímto Pánem světa (*antarātma, puruša*) a dokonce i *prána* je Jeho součástí. Náleží-li *prána* tomuto *purušovi*, pak tu pro „vás“/individualitu není žádné místo. (Když vše zapomenete a stanete se tímto poznáním, pak splynou *prána* uvnitř a vítr vně v jednu hybnou formu). (*Siddharaméšvar Ma-*

haradž říkal: „Ani dech uvnitř a vítr vně vám nepatří, náleží Bohu; nemohou náležet oběma).

18. चंचळ आत्मनिवेदन। याचें सांगितलें लक्षण।
कर्ता देव तो आपण। कोठेंचि नाहीं ॥ ८ ॥

caṁcala ātmanivedana | yāceṁ sāṁgitalēṁ lakṣaṇa |

kartā deva to āpaṇa | koṭheṁci nāhīm || 8 ||

This is the surrender of the moving and it is His ‘song’ (ie. knowing) and the attention of this ‘speech’. Then that God is the doer and you are not there.

Toto je odevzdání hybného a je to Jeho „píseň“ (tj. vědění) a pozornost této „řeči“. Pak je konatelem tento Bůh a vy neexistujete.

19. चंचळ चळे स्वप्नाकार। निश्चळ देव तो निराकार।
आत्मनिवेदनाचा प्रकार। जाणजे ऐसा ॥ १९ ॥

caṁcala caḷe svapnākāra | niścala deva to nirākāra |

ātmanivedanācā prakāra | jāṇije aisā || 19 ||

When this moving is let slip just as you would let slip a dream-form then, there is that formless still God. That form of surrender should be known.

Když je tato plynoucí řeka zanechána, stejně jako necháte odejít snovou formu, je zde bezforemný, nehybný Bůh. Měli byste poznat tuto formu odevzdání.

20. ठावचि नाहीं चंचळाचा। तेथें आधीं आपण कैंचा।

निश्चळ आत्मनिवेदनाचा। विवेक ऐसा ॥ २० ॥

*ṭhāvaci nāhīm caṅcalācā | tethem ādhīm āpaṇa
kaiṅcā |*

niścala ātmanivedanācā | viveka aisā || 20 ||

When there is completely no movement ‘there’, then how can you be found at the source? Such *vivek* is called the surrender to the still.

Není-li „tam“ vůbec žádný pohyb, jak byste

mohli být nalezeni u zdroje? Takovéto rozlišování/*vivék* se nazývá odevzdání se nehybnému.

21. तिहिं प्रकारें आपण। नाहीं नाहीं दुजेपण।
आपण नस्तां मीपण। नाहींच कोठें ॥ २१ ॥

tihim prakāreṁ āpaṇa | nāhīṁ nāhīṁ dujepaṇa |
āpaṇa nastāṁ mīpaṇa | nāhīṁca koṭheṁ || 21 ||

When you are not in these three forms of surrender then, there is ‘no-otherness’. When you are not then, there can be no I-ness anywhere.

Jakmile v těchto třech formách odevzdanosti neexistujete, není tu „nic dalšího“. Když neexistujete, nikde nemůže být „jáství“.

22. पाहातां पाहातां अनुमानलें। कळतां कळतां कळों आलें।
पाहातां अवघेंचि निवांत जालें। बोलणें आतां ॥ २२ ॥

pāhātāṁ pāhātāṁ anumānaleṁ | kaḷatāṁ kaḷatāṁ
kaḷom āleṁ |
pāhātāṁ avagheṁci nivānta jāleṁ | bolaṇeṁ ātāṁ
|| 22 ||

If there is only conjecture and guesswork then, only conjecture and guesswork will be your understanding. And if there is only thoughtlessness then, thoughtlessness will be the understanding. And now if by this ‘speech’, you understand the nature of this gross creation, then you become silent (*maharaj- silence is a state...it is not true*).

Jsou-li zde jen dohady a domněnky, vašim pochopením budou pouze tyto dohady a domněnky. A je-li tu pouze bezmyšlenkovitost, pak bude vašim pochopením bez-myšlenkovitost. A pokud nyní díky této „řeči“ pochopíte podstatu tohoto hrubého projevu, budete tišší (*Maharadž říkal: „Ticho je stav... není skutečný.*)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

आत्मनिवेदननाम समास पांचवा ॥ ५ ॥ १२.५

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

ātmanivedananāma samāsa pāñcavā || 5 || 12.5

*Tímto končí 5. kapitola 12. dášky knihy
Dásbódh s názvem „Sebe-odevzdání“.*

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.6 Posloupnost zrození

समास सहावा : सृष्टिक्रमनिरूपण

samāsa sahāvā : sṛṣṭīkramanirūpaṇa

The Sequence of Creation

|| Śrī Rām ||

1. ब्रह्म निर्मळ निश्चळ। शाश्वत सार अमळ विमळ।
अवकाश घन पोकळ। गगनाऐसें ॥ १ ॥

brahma nirmaḷa niścala | śāśvata sāra amaḷa vi-

maḷa |

avakāśa ghaṇa pokala | *gaganāaiser̥* || 1 ||

brahman is pure and still. He is the eternal essence, free of any desire and beyond any blemish. He is said to be like the sky, pervasive, dense and empty.

Brahman je čiré a nehybné. Je věčnou podstatou, nemá žádné touhy a je neposkvřené. Je přirovnáváno k obloze, pronikavé, hutné a prázdné.

2. तयास करणें ना धरणें। तयास जन्म ना मरणें।

तेथें जाणणें ना नेणणें। सुन्यातीत ॥ २ ॥

tayāsa karaṇeṁ nā dharaṇeṁ | *tayāsa janma nā maraṇeṁ* |

tetheṁ jāṇaṇeṁ nā neṇaṇeṁ | *sunyātīta* || 2 ||

To Him there is no action of doing something or holding something. To Him there is neither birth nor death. ‘There’ there is neither knowing nor not knowing for He is beyond

zero/nothing.

Brahman nic nekoná a nic si nedrží. Neexistuje pro Ně ani zrození ani smrt. „Tam“ není ani vědění ani nevědění, protože Ono je za nulou/za nicotou.

3. तें रचेना ना खचेना। तें होयेना ना जायेना।

मायातीत निरंजना पारचि नाहीं ॥ ३ ॥

teṁ racenā nā khacenā | teṁ hoyenā nā jāyenā | māyātīta niraṁjanā pārāci nāhīṁ || 3 ||

He is not constructed or destroyed. He does not come into being and does not go away. There are no boundaries for that One beyond *maya*, for He is pure knowledge.

Není vytvořené a nelze Ho zničit. Nevstoupilo do bytí, ani nikam neodchází. Pro toto Jediné, které je za *májou*, neexistují žádné hranice, protože Ono je čirým poznáním.

4. पुढें संकल्प उठिला। षडगुणेश्वर बोलिजे त्याला।

अर्धरारीनटेश्वराला। बोलिजेतें ॥ ४ ॥

pudhem saṅkalpa uṭhīlā | śaḍaguṇeśvara bolije ty-
ālā |

ardharārīnaṭeśvarālā | bolijetēṁ || 4 ||

Afterwards there arose this *sankalp*/desire. Then that *brahman* should be called the Lord with the six qualities or the Lord that is half male and half female (*purush/prakruti*).

Poté ale vyvstane touha/*sankalpa*. Potom by toto *Brahman* mělo být označováno jako Pán se šesti kvalitami nebo jako Pán, který je napůl mužem a napůl ženou (*puruša/prakrti*).

5. सर्वेश्वर सर्वज्ञ। साक्षी द्रष्टा ज्ञानघन।

परेश परमात्मा जगजीवन। मूलपुरुष ॥ ५ ॥

sarveśvara sarvajña | sāksī draṣṭā jñānaghana |

pareśa paramātmā jagajīvana | mūlapuruṣa || 5

॥

He is then the Lord of the ‘all’, the Knower of the ‘all’; He is the Witness, the seer and full

of knowledge. Then that *parameshwar* or *paramatma* who is beyond all this, is this ‘life of the world’ (ie. *mula maya*) with that hidden *mula purush*.

Je Pánem tohoto „vše“ a Znalcem tohoto „vše“; je Svědkem, je vnímajícím, je plný poznání. Toto *paramátma/paraméšvara*, které je za tím vším, je potom „životem tohoto světa“ (tím, kdo je dárcem života, Bohem) (tedy *múla mája*) a oním skrytým *múla purušou*.

6. ते मूलमाया बहुगुणी। अधोमुखे गुणक्षोभिणी।
 गुणत्रये तिजपासूनि। निर्माण जाले ॥ ६ ॥
te mūlamāyā bahuguṇī | adhomukheṃ guṇakṣobhiṇī |
guṇatrāye tijapāsūni | nirmāṇa jāle || 6 ||

That Reality and this *mula maya* are both within these ‘many’ *gunas*. But by looking outwards there is this explosion of these *gunas* (ie. *objectification*). Still understand, it is from *mula maya* that there comes this gross creation

formed by these three *gunas* (you were asleep, nothing was there and you were in Yourself. Then you awoke, ah! I am there or He is there. This is space and knowledge but the world has not yet appeared. Then you think, “Oh, today I must do this and see that” and in that instant a world appears. There is this explosion of the *gunas* of knowing and not knowing and this brings thinking. It all happens so fast that we cannot catch this ‘I am’ or knowledge or existence and it gets sweep away in thoughts and a non-existent world explodes before you; *maharaj*- learn to wake up slowly).

Tato Skutečnost i tato *múla mája* jsou obě v oněch „mnoha“ *gunách*. Ale kvůli tomu, že pozornost byla zaměřena směrem ven, došlo k explozi těchto *gun* (*tedy k procesu objektivizace – k vytváření mnoha objektů*). Pochop však, že je to *mula mája* (*a nikoli Skutečnost*), z níž vytrysklo toto hrubé stvoření, zformované ze tří *gun*. (Spal jsi, nic tu nebylo a tys byl ponořen

Sám v Sobě. Potom ses probudil – „Ó, já jsem tady! – nebo – „Ó, On je tady!“ To byl stav, kdy tu byl prostor a poznání, ale svět se dosud neobjevil. Potom sis pomyslel „Jé, dneska musím udělat tohle a vidět tamto.“ A v tu ránu se zjevil svět. Došlo k explozi *gun* vědění a nevědění a přišlo myšlení. Tento proces se ale vždycky odehraje tak rychle, že nejsme schopni zachytit toto „já jsem“ či poznání či existenci, tento jemný stav je smetem proudem myšlenek a před námi exploduje ne-existující svět. *Randžit Mahárádž* říkal: „Naučte se probouzet se pomalu.)

7. पुढें विष्णु जाला निर्माण। जाणतीकळा सत्वगुण।

जो करिताहे पाळण। त्रैलोक्याचें ॥ ७ ॥

pudheñ viṣṇu jālā nirmāṇa | jāṇatīkalā satvaguna

|

jo karitāhe pāḷaṇa | trailokyāceṇ || 7 ||

Then, lord *vishnu* comes into being. He is the ‘art of knowing’ or this *sattva guna*. He looks

after or maintains these three worlds (ie. when you take yourself to be a body then, it is said that *vishnu* maintains it. He stays in these three worlds by knowing).

Potom se objeví Pán *Višnu*. On reprezentuje „umění poznávat“ čili *sattva gunu*. Stará se a pečuje (*pálana*) o tyto tři světy. (Tedy když se považuješ za tělo, říká se, že o tebe pečuje *Višnu*. On přebývá v těchto třech světech v podobě poznání.)

8. पुढें जाणीवनेणीवमिश्रित। ब्रह्मा जाणावा नेमस्त।

त्याच्या गुणें उत्पत्ति होत। भुवनत्रै ॥ ८ ॥

puḍheṁ jāṇīvaneṇīvamīśrita | brahmā jāṇāvā nemasta |

tyācyā guṇeṁ utpatti hota | bhuvanatraim || 8 ||

Then afterwards there is the mixture of knowing and not knowing. One should understand clearly the nature of this lord *brahma*. For due to this *rago guna*, thinking takes place and due to this, there is the concept of three

worlds.

Poté vznikne směs vědění a nevědění. Člověk by měl jasně pochopit podstatu tohoto Pána *Brahmy*. Protože kvůli *guněradžas* vzniká proces myšlení a následně koncept tří světů.

9. पुढें रुद्र तमोगुण। सकळ संव्हराचें कारण।

सकळ कांहीं कर्तेपण। तेथेंचि आलें ॥ ९ ॥

puḍheṁ rudra tamoguṇa | sakāḷa saṁvohārāceṁ
kāraṇa |

sakāḷa kāṁhīm kartepaṇa | tetheṁci āleṁ || 9 ||

And afterwards, there is *rudra*, the *tamo guna* and He is the cause of the destruction of this ‘all’ (*rudra* is ignorance and ignorance destroys this gross world by destroying this knowing of *vishnu* ie. ‘all’. This knowing is the base of this world created by *brahma*, our thinking. And when knowing is not then, thinking cannot be and we call this end of our world, sleep). And it is this ‘all thing’ that brings doership to *brahman* (when there is this ‘all’ ie. knowledge,

then there is that hidden *purush* and He is then said to be the doer of this ‘all’. Thus if this knowledge is destroyed by *vivek* and not ignorance then ‘there’, there will be no need of a doer).

Potom se objeví *Rudra*, *tamoguna*, a On je příčinou zničení tohoto „vše“. (*Rudra* je nevědomost a nevědomost zničí tento hrubý svět tím, že zničí toto poznání *Višnu*, tedy tohoto „vše“. Toto poznání je základem tohoto světa stvořeného *Brahmou*, je to naše myšlení. A není-li tu poznání, nemůže tu být ani myšlení – tomu říkáme konec našeho světa, spánek.) A je to tato „věc vše“, která přináší do *Brahman* konatelství. (Je-li tu toto „vše“, čili poznání, potom je tu tento skrytý *puruša* a o něm se potom říká, že je konatelem tohoto „všeho“. A proto pokud je toto poznání zničeno *vivékou* a nikoli nevědomostí, potom „tam“ nebude vůbec potřeba žádný konatel.)

10. तेथून पुढें पंचभूतें। पावलीं पष्ट दशेतें।

अष्टधा प्रकृतीचें स्वरूप तें। मुळींच आहे ॥ १० ॥

*tethūna puḍheri pañcabhūtem | pāvalīm paṣṭa da-
śeteri |*

*aṣṭadhā prakṛtīcem svarūpa tem | muḷīñca āhe ||
10 ||*

Then afterwards from ‘there’, there comes these five great elements and then, that One acquires this manifest state (the five elements are said to come from the *tamo guna*; see 8.4. Then that One takes Itself to be a body). But at the beginning/source, there is only this eight-fold *prakṛuti* and that *svarup*, and ‘here’ the *gunas* and elements are only a potential.

Potom následně z tohoto „tam“ vznikne pět velkých elementů a ono Jediné se dostane do stavu projevu. (Říká se, že pět elementů pochází z *guny tamas*; viz 8.4. Potom se toto Jediné začne považovat za tělo.) Ale na počátku/ve zdroji je pouze tato osmidílná *prakṛuti* a ona *svarúpa* „zde“ jsou *guny* a elementy pouze v potenciální podobě.

11. निश्चळीं जालें चळण। तेंचि वायोचें लक्षण।

पंचभूतें आणि त्रिगुण। सूक्ष्म अष्टधा ॥ ११ ॥

niścālīm jālem caḷaṇa | teñci vāyocem lakṣaṇa | pañcabhūteṁ āṇi triguṇa | sūkṣma aṣṭadhā || 11

॥

When there is a movement appearing in the still then, that Reality becomes like this attention of the wind. Then there is that subtle *brahman* and this eight-fold *prakṛuti* with the five elements and three *gunas*.

Jakmile se v nehybném objeví pohyb, potom se tato Skutečnost stává podobnou pozornosti/*lakša* větru. Potom je tu toto jemné *brahman* a osmidílná *prakṛuti* s pěti elementy a se třemi *gunami*.

12. आकाश म्हणिजे अंतरात्मा। प्रत्ययें पाहवा महिमा।

त्या आकाशापासून जन्मा। वायो आला ॥ १२ ॥

ākāśa mhaṇije am̐tarātmā | pratyayem pāhavā mahimā |

tyā ākāśāpāsūna janmā | vāyo ālā || 12 ||

This space in which the wind appears should be called the *antar-atma*. Its greatness will be understood when this wind of *prakruti* is forgotten and there is that One thoughtless Self. Otherwise there will be this wind born from that sky.

Tomuto prostoru, v němž se objevil vítr, by se mělo říkat *antar-átma*. Jeho velikost bude pochopena, až bude tento vítr *prakruti* zapomenut a bude tu jen ono Jediné bez-myšlenkovité Já. Jinak tu bude tento vítr zrozený z prostoru.

13. तया वायोच्या दोनी झुळुका। उष्ण सीतळ ऐका।
 सीतळापासून तारा मयंका। जन्म जाला ॥ १३ ॥
tayā vāyocyā donī jhulūkā | uṣṇa sītāḷa aikā |
sītāḷāpāsūna tārā mayāṅkā | janma jālā || 13 ||

And when to that Reality there comes the flowing of two winds,⁵ one hot and the other

⁵*siddharameshwar maharaj*- God/*ishwara* is beyond the wind. The *buddhi* can reach up to knowledge but it cannot understand beyond that and so it stops. How can the intellect

cold then, you should just listen (then there is the beginning of world outside of yourself ie. the appearance of the fire element. Therefore you should just listen and create this feeling, ‘I am everything, everywhere’). For if this cold wind blows then, the stars and the moon are born (ie. the cold wind brings objectivity. This brings the mind that sees many forms in this gross world. Therefore listen to this ‘I am’).

A když ve Skutečnosti začnou vát dva větry,⁶

understand that which is beyond it and that which directs it? That is natural, it is Self-illuminating and beyond the elements and the Knower of its own self. The living principle is the flowing of that which is “beyond the elements” and it is called wind. There are two kinds of wind formed, cold and hot. When the cold part within the wind becomes solidified, it becomes water and water flows in a downward direction. The hot part in the wind is light in weight and therefore subtle. This wind is the support of light and fire, and flows in an upward direction. When the downward flow of water becomes static, then earth is formed.

⁶*Siddharáméšvar Mahárádž*: Bůh/Íšvara je za větrem. *Buddhi* může působit jen v oblasti poznání, ale nemůže už

jeden horký a druhý studený, měl bys jen naslouchat. (Je to potom počátek tvého vnějšího světa, neboli vzniká element ohně. A proto bys měl jen naslouchat a vytvářet si pocit „já jsem všechno a jsem všude“.) Protože když vane tento studený vítr, vznikají hvězdy a měsíc. (Tedy studený vítr přináší proces vznikání objektů. Vzniká tím mysl, která vidí mnoho forem tohoto hrubého světa. A proto naslouchej tomuto „já jsem“.)

14. उष्णापासून रवि वन्ही। विद्युल्यता आदिकरूनि।
सीतळ उष्ण मिळोनि। तेज जाणावें ॥ १४ ॥

uṣṇāpāsūna ravi vanhī | vidyulyatā ādīkarūni |

pochopit to, co je za poznáním, a tam se proto zastaví. Jak by intelekt mohl pochopit něco, co ho překračuje a řídí jej? Toto něco je přirozené, Sebe-osvětlující a je za elementy, je to Znalec sebe sama. Životní princip je prouděním toho, co je „za elementy“, a říká se mu vítr. Existují dva druhy větru, studený a horký. Když se studená forma větru zpevní, stane se vodou a voda proudí směrem dolů. Horká forma větru je lehká a tudíž jemná. Tento vítr je tím, co podporuje světlo a oheň, a proudí směrem nahoru. Když se voda proudící dolů zastaví, vznikne země.

sītaḷa uṣṇa miḷoni | teja jāṇāverṁ || 14 ||

And when the wind blows hot then, there comes the sun, the fires and the lightning (ie. the hot wind simply effortless knows. At that time, there is nothing other than oneself; but when it becomes a little more objective the fire element appears. The sun appears and reveals a world. But where is that sun without you? *maharaj*-the light shines from within you. Within every living creature, this fire of knowingness burns and there is the mind like lightning. And everytime it flashes, something is revealed in this world of darkness and ignorance). Thus where there is this cold and hot wind and their mixing together then, there is the fire element.⁷

⁷When the hot and cold ie. knowledge and ignorance, mix, then there is the knowing of something outside of oneself. Still as yet, one does not try to know what this is. It is like the sun appearing and shedding its rays of light upon creation. But if one becomes a little more objective then, on account of the water and earth elements, a separate world appears before your eyes.

A když vane horký vítr, vzniká Slunce, ohně a blesky. (Tedy horký vítr znamená prostě pouhé přirozené, bezúsilné poznání. V tu chvíli tu není nikdo jiný než já sám. Ale když se stane trochu více objektivním, objeví se element ohně. Zrodí se Slunce a odkryje svět. Ale kde by bylo toto Slunce nebýt tebe? *Randžit Mahárádž*: Světlo svítí z tvého nitra. V každé živé bytosti hoří tento oheň vědomí/poznání a šlehají tu blesky mysli. Každý blesk vždy odkryje něco ve světě temnoty a nevědomosti.) Takže jakmile tu je tento studený a horký vítr a jejich kombinace, je tu i element ohně.⁸

15. तया तेजापासून जालें आप। आप आळोन पृथ्वीचें रूप।
पुढें औषधी अमूप। निर्माण जाल्यां ॥ १५ ॥

⁸Jakmile se horké smísí se studeným (tedy poznání s nevědomostí), je tu znalost něčeho, co je vně mě samotného. Ale zatím jsem se ještě nepokusil rozpoznat, co to je. Je to jako slunce, které právě vyšlo a zaměřilo své paprsky světla na stvořený svět. Ale jakmile dojde k nepatrnému zvětšení objektivizace, okamžitě se díky elementům vody a země objeví před tvými očima od tebe oddělený svět.

*tayā tejāpāsūna jāleṃ āpa | āpa ālona pṛthvīceṃ
rūpa |
puḍheṃ auṣadhī amūpa | nirmāṇa jālyāṃ || 15 ||*

And from the great element fire, the water gets created and by the solidification of water there is the earth form. Afterwards, countless herbs and plants are created.

A z velkého elementu ohně vzniká voda a zpevněním vody vzniká prvek země. Následkem toho jsou stvořeny nesčetné rostliny.

16. औषधीपासून नाना रस। नाना बीज अन्नरस।
चौऱ्यासि लक्ष योनीच वास। भूमंडळीं ॥ १६ ॥
*auṣadhīpāsūna nānā rasa | nānā bīja annarasa |
cauṛyāsi lakṣa yonīca vāsa | bhūmaṇḍalīm || 16 ||*

And then from the plants there comes the ‘many’ juices (ie. body consciousness has appeared and the body has ‘many’ needs). Then this essential ‘food’ becomes the ‘many’ seeds

and a gross body grows upon the foods they produce. Then there is this attention of a *jivas* made up of eighty-four principles and they all dwell upon this earth.

A potom z mnoha rostlin vzniknou „mnohé“ šťávy (tedy objevilo se tělesné vědomí a tělo má „mnoho“ potřeb). Potom se tato esenciální „potrava“ stane „mnoha“ semeny a hrubé tělo roste díky potravě, kterou semena produkují. Tím vzniká tato pozornost/*lakšadžívy*, jež je vytvořena z osmdesáti čtyř principů, které všechny přebývají na této zemi.

17. ऐसी जाली सृष्टीरचना। विचार आणिला पाहिजे मना।
प्रत्ययेविण अनुमाना। पात्र होईजे ॥ १७ ॥

*aisī jālī sṛṣṭīracanā | vicāra āṇilā pāhije manā |
pratyayevīṇa anumānā | pātra hoīje || 17 ||*

In this way, merely through objectification, the gross creation has been appeared. The mind should therefore bring that thoughtless understanding; for without that *nirgun* there is

this pot full of guesswork and conjecture (ie. mind).

Tímto způsobem, pouhým procesem objektivizace, se objevilo hrubé stvoření. Mysl by tudíž měla dospět k onomu bez-myšlenkovitému pochopení; protože bez této *nirguny* je tu jen tato nádoba plná pochybností a námitek (tedy mysl).

18. ऐसा जाला आकार। येणेंचि न्यायें संव्हार।
सारासारविचार। यास बोलिजे ॥ १८ ॥

aisā jālā ākāra | yeṇēnci nyāyēṁ saṁvohāra |
sārāsāravicāra | yāsa bolije || 18 ||

Due to objectification, these forms have appeared and accordingly they will be destroyed. Therefore first there should be this ‘speech’ and then, there should be the thoughtlessness of that essence.

Kvůli procesu objektivizace se objevily různé formy, aby po čase opět zanikly. A proto by

tu měla být nejprve tato „řeč“, a poté by měla přijít bez-myšlenkovitost této esence.

19. जें जें जेथून निर्माण जालें। तें तें तेथेंचि निमालें।

येणेंचि न्यायें संव्हारलें। माहाप्रळई ॥ १९ ॥

*jeṁ jeṁ jethūna nirmāṇa jāleṁ | teṁ teṁ tetheṁci
nimāleṁ |*

*yeṇeṁci nyāyeṁ saṁvāhāraleṁ | māhāpraḷāīṁ ||
19 ||*

Whatever this *mula maya* creates ‘here’, that comes to an end ‘there’. Thoughtlessness brings the destruction of *mula maya* and this is called the great dissolution.

Cokoli tato *mula mája* vytvoří „zde“, to musí zase skončit „tam“. Bez-myšlenkovitost přináší zničení *mula máji* a tomu se říká velké rozplynutí/*mahápralája*.

20. आद्य मध्य अवसान। जें शाश्वत निरंजन।

तेथें लावावें अनुसंधान। जाणते पुरुषीं ॥ २० ॥

ādyā madhya avasāna | jeṁ śāśvata niraṅjana |

tethem lāvāveṁ anusamdhāna | jāṇate puruṣīm ||
20 ||

At the beginning, the middle and at the end of this gross creation, there is always this *mula maya* and that eternal pure knowledge. Therefore your attention should be placed within that knowing *purush* ‘there’ (ie. be that *purush* and know through this *prakṛti*).

Na počátku, uprostřed i na konci tohoto hrubého stvoření je vždy tato *mula mája* a ono věčné čiré poznání. A proto by tvá pozornost měla být zaměřena na tohoto poznávajícího *purušu* „tam“ (tedy buď tímto *purušou* a poznávej skrze *prakṛti*).

21. होत जाते नाना रचना। परी ते कांहींच तगेना।
सारासार विचारणा। याकारणं ॥ २१ ॥
hota jāte nānā racanā | parī te kāṁhīmca tagenā |
sārāsāra vicāraṇā | yākāraṇem || 21 ||

The ‘many’ created things come and go, and

even this ‘thing’ does not remain. Still it is on account of this ‘speech’ that, that thoughtless essence can be understood.

„Mnoho“ stvořených věcí přijde a zase odejde, a dokonce ani tato „věc“ tu nezůstane trvale. Nicméně díky této „řeči“ může být ona bezmyšlenkovitá esence pochopena.

22. द्रष्टा साक्षी अंतरात्मा। सर्वत्र बोलती महिमा।
 परी हे सर्वसाक्षिणी अवस्ता मां। प्रत्यये पाहवी ॥ २२ ॥
draṣṭā sākṣī antarātmā | sarvatra bolatī mahimā |
parī he sarvasākṣiṇī avastā māṁ | pratyayeri
pāhavī || 22 ||

The seer is the Witness and *antaratma* and, this ‘speech’ is the praising of His greatness. But this state of the ‘all-witnessing’ should be understood by that thoughtless *swarup* (ie. let this ‘all’ be there but do not take the touch).

Onen pozorovatel je Svědek a *antarátma*. A tato „řeč“ je chválením Jeho velikosti. Ale tato bez-

myšlenkovitá *svarúpa* musí pochopit stav „být svědkem tohoto vše“ (*sarva-sákšíní*). (Tedy at tu toto „vše“ klidně je, ale nedotýkej se ho.)

23. मुळापासून सेवटवरी। अवघी मायेची भरोवरी।

नाना विद्या कळाकुंसरी। तयेमधें ॥ २३ ॥

mulāpāsūna sevaṭavarī | avaghī māyecī bharovarī

|

nānā vidyā kalākuṁsarī | tayemadhem || 23 ||

From the beginning to the end, everything is the great toils and desires of *maya*. But these ‘many’ knowledges, skilful inventions and arts are all within that thoughtless Reality.⁹

⁹*siddharameshwar maharaj*- To increase mankind’s desire for pleasures, more and more strange researches are being carried out which are meaningless and unnecessary. Day after day new research and discoveries are being made and then previous discoveries are considered to be useless. The current scientists call themselves wise and take great efforts to make new discoveries and inventions. Then they arrogantly proclaim to the previous scientist, “Your research was incomplete and I have brought it to completion.” And some time later, this scientist will also be considered to be a fool and another old

Všechno na tomto světě jsou od začátku až do konce jen nástrahy a tužby *máji*. Ale všechny tyto „mnohé“ poznatky, chytré vynálezy a dovednosti mají v sobě onu bez-myšlenkovitou Skutečnost.¹⁰

fellow will bring his theories forward. And finally what happens? So much research has already taken place and still, much more lies hidden in the utter darkness of *maya* but a completion of such research is not possible by anyone, at any time. Lying hidden beneath the heavy darkness of illusion/*maya*, is this unique ‘art of knowing’. This is the supreme frontier of research and it is revealed by the light of *sadguru’s* teaching and that research destroys the darkness of *maya*. To complete this research is the Ultimate Accomplishment.

¹⁰ *Siddharáméšvar Mahárádž*: Aby vzrůstala touha lidstva po dalších požitcích, vzniká stále větší množství různých pochybných výzkumů, které jsou nesmyslné a zbytečné. Den za dnem vznikají nové výzkumy a objevy, zatímco ty staré jsou zavrhovány a jsou pokládány za neužitečné. Současní vědci se považují za nesmírně moudré a vynakládají obrovské úsilí, aby něco nového objevili či vynalezli. A potom arogantně odsoudí své předchůdce – „Váš výzkum byl neúplný, ale já jsem ho dokončil.“ A po čase i tento vědec bude prohlášen za hlupáka a nějaký jeho dlouholetý kolega posune jeho teorie někam dál. A co se nakonec stane? Tolik výzkumů už bylo provedeno, a přesto

24. जो उपाधीचा सेवट पावेल। त्यास भ्रम ऐसें वाटेल।
जो उपाधीमध्ये आडकेल। त्यास काढिता कवण॥ २४॥
jo upādhīcā sevaṭa pāvela | tyāsa bhrama aiseṁ
vāṭela |
jo upādhīmadhyeṁ āḍakela | tyāsa kāḍhitā kavaṇa
|| 24 ||

When that *purush* goes to the end of every limiting concept, then He demolishes this delusion of *maya*. But if that *purush* gets caught up within the limiting concepts then, who can ever take Him out?

Pokud tento *Puruša* dokáže odhodit všechny omezující koncepty, potom zničil klam *máji*. Ale pokud se *Puruša* nechá chytit do sítě omezující-

stále mnohem větší část nepoznaného zůstává skryta v absolutní temnotě *máji*, ale dokončit takový výzkum nemůže nikdo a nikdy. Avšak v hluboké temnotě iluze/*máji* leží ukryto mimořádné „umění poznání“ (*jāṇatīkā* – viz 11.1). To je ve skutečnosti ten nejvyšší a nejpřednější výzkum, který je osvětlován světlem *sadguruova* učení a ničí temnotu *máji*. Dokončení tohoto výzkumu se nazývá Konečné Završení.

cích konceptů, tak kdo Ho může zachránit?

25. विवेक प्रत्ययाचीं कामें। कैसीं घडतील अनुमानभ्रमें।
सारासारविचाराचेन संभ्रमें। पाविजे ब्रह्म ॥ २५ ॥

*viveka pratyayācīṁ kāmeṁ | kaisīṁ ghaḍatīla
anumānabhrameṁ |*

*sārāsāravicārācena sambhrameṁ | pāvije brahma
|| 25 ||*

How will the confusion of assumptions and conclusions ever accomplish that which is the work of *nirgun vivek*? This delusion should attain that *brahman* through *vivek* between the essence and non-essence.

Jak by mohl zmatek způsobený domněnkami a neopodstatněnými závěry vést k dosažení toho, čeho lze dosáhnout výhradně pomocí *nirgunavivéký*? Tento klam by měl dosáhnout *Brahman* pomocí *vivéký*/rozlišování mezi podstatným a bez-podstatným.

26. ब्रह्मांडींचे माहाकारण। ते मुळमाया जाण।

अपूर्णास म्हणती ब्रह्म पूर्ण। विवेकहीन॥ २६॥

*brahmāṇḍīnce māhākāraṇa | te mulamāyā jāṇa |
apūrṇāsa mhaṇatī brahma pūrṇa | vivekahīna ||
26 ||*

When there is this great causal body (ie. **fourth body or non-essence**) of the *brahmanda* then, that Reality is this *mula maya*, knowing. But those who lack sufficient *vivek* say, this incomplete *maya* is that complete *brahman*.

Jakmile tu je velké kauzální tělo *brahmándy* (tedy čtvrté tělo čili to, co je bez-podstatné), potom je tato Skutečnost *múla-májou* – tedy poznáním. Ale ti, kteří nemají náležitou *vivéku*, říkají, že tato nedokonalá *mája* je dokonalým *brahman*.

27. सृष्टीमधें बहुजन। येक भोगिती नृपासन।

येक विष्ठा टाकिती जाण। प्रत्येक्ष आतां॥ २७॥

*sṛṣṭīmadheṁ bahujana | yeka bhogitī nṛpāsana |
yeka viṣṭhā ṭākitī jāṇa | pratyekṣa ātām || 27 ||*

In this gross creation there are ‘many’ people. That One *brahman* enjoys His throne while the other (ie. *jīva*) throws away excrement and know only that which is seen through its naked eyes.

V tomto hrubém těle jsou „mnozí“ lidé. Ono jediné *Brahman* si užívá svého trůnu, kdežto druzí (tedy *džívové*) jen produkují výkaly a znají jen to, co je viditelné fyzickými očima.

28. ऐसे उदंड लोक असती। आपणास थोर म्हणती।
परी ते विवेकी जाणती। सकळ कांहीं ॥ २८ ॥

*aise udamṇḍa loka asatī | āpaṇāsa thora mhaṇatī |
parī te vivekī jāṇatī | sakala kāṅhīṅ || 28 ||*

When that vast *paramatma* is in this world then, that One says *‘‘I am the greatest’’. But the *viveki* is the Knower of this ‘all thing’ (and He is the greatest). *(Ego feels ‘‘I am the greatest’’ but his greatness has been stolen from that vast *paramatma*)

Jakmile je ono nezměrné *Paramátma* ve světě, tak toto Jedno tvrdí *, „já jsem největší“. Ale ten, kdo provádí *vivéku* (*vivéki*), je Znalcem této „věci vše“ (a On je ve skutečnosti tím největším). *(Ego si myslí „já jsem největší“, ale jeho velikost byla ukradena onomu nezměrnému *Paramátma*.)

29. ऐसा आहे समाचार। कारण पाहिजे विचार।
बहुतांच्या बोलें हा संसर। नासूं नये ॥ २९ ॥
aisā āhe samācāra | kāraṇa pāhije vicāra |
bahutāṁcyā boleṁ hā saṁsara | nāsūṁ naye || 29
||

The conduct of this ‘all’ (‘I am everywhere’) relieves the pains and sufferings of the people. But still thoughtlessness is needed. Really, this ‘speech’ of the ‘all’ and thoughtlessness should not make *samsar*.

Jednání tohoto „vše“ (postoj „já jsem všude“) přináší lidem úlevu od bolesti a utrpení. Nicméně to, co je ještě důležitější, je bez-

myšlenkovitost. „Řeč“ tohoto „vše“ a bezmyšlenkovitost by neměly být zdrojem vzniku *samsáry*.

30. पुस्तकज्ञाने निश्चये धरणे। तरी गुरु कासया करणे।
याकारणे विवरणे। आपुल्या प्रत्यये ॥ ३० ॥

pustakajñāṇeṁ niścaye dhaṛaṇeṁ | tarī guru kāsayā karaṇeṁ |

yākāraṇeṁ vivaraṇeṁ | āpulyā pratyayeṁ || 30 ||

But if you hold the convictions gained merely from the knowledge of books then, what can the *guru* do? Therefore by means of this ‘speech’ (ie. leave the knowledge of the books and everything you have learned up until now. Then the *guru* can take you by the hand to the door of Reality) and further investigation get that *nirgun* understanding for Yourself.

Ale pokud je tvé přesvědčení založeno jen na knižních poznacích, co pro tebe může *Guru* udělat? A proto je důležité, abys pomocí této

„řeči“ a dalšího zkoumání získal *nirguna* pocho-
pení Sebe Sama.

31. जो बहुतांच्या बोलें लागला। तो नेमस्त जाणावा बुडाला।
येक साहेब नस्तां कोणाला। मुशयारा मगावा ॥ ३१ ॥
jo bahutāṅcyā boleṃ lāgalā | to nemasta jāṇāvā
budālā |
yeka sāheba nastāṃ koṇālā | muśyārā magāvā ||
31 ||

When that *purush* is connected to this ‘speech’ then, you should know that, that clear and steady *paramatma* has been drowned. But when there is only One, why would you ask this non-existent ‘all’ for anything (therefore understand I need nothing, not even this knowledge)?

Je-li tento *Puruša* spojen pouze s touto „řečí“, pak věz, že ono čisté a klidné *Paramátma* bylo přehlušeno. Ale pokud je tu pouze ono Jediné, proč bys měl po tomto neexistujícím „vše“ cokoli chtít? (A proto pochop, že nepotřebuješ nic, dokonce ani toto poznání.)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

सृष्टिक्रमनिरूपणनाम समास सहावा ॥ ६ ॥ १२.६

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

sṛṣṭīkramanirūpaṇanāma samāsa sahāvā ॥ 6 ॥

12.6

*Tímto končí 6. kapitola 12. dášky knihy
Dásbódh s názvem „Posloupnost zrození“.*

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.7 Zřeknutí se smyslových objektů

समास सातवा : विषयत्याग

samāsa sātavā : viṣayatyāga

The abandonment of sense objects

|| Śrī Rām ||

1. न्यायेँ निष्ठुर बोलणेँ। बहुतांस वाटे कंटाळवाणेँ।
मळमळ करितां जेवणेँ। विहित नव्हे ॥ १ ॥

nyāyeyēṁ niṣṭhura bolaṇeyēṁ | bahutāṁsa vāṭe ka-

mṭālavāṇeṁ |

maḷamaḷa karitāṁ jevaṇeṁ | viḥita navhe || 1 ||

This ‘all’ gets fatigued when its ‘speech’ is the harsh chatter of the ‘many’ people. How can you possibly enjoy the fruits of your pass actions when you suffer from such mental disquiet? (This knowing and this ‘speech’ are truly the enjoyment of pass actions; ‘here’ you let what has to come, come and you let what has to go, go, without any rejection or clinging. But the mind wants to take out something specific from this passing ever-flowing knowledge)

Pokud je „řeč“ tohoto „vše“ neotesaným tlacháním „mnoha“ lidí, toto „vše“ se unaví. Jak se vůbec můžete těšit plodům svých uplynulých činností, když trpíte takovýmto mentálním neklidem? (Toto vědění a tato „řeč“ jsou opravdu požitkem z uplynulých činností; „zde“ nechejte přijít, co přijde a nechte odejít to, co odejde bez jakéhokoliv odmítnutí či přilnutí k tomu. Mysl si však chce vybírat z tohoto věčně-plynoucího

poznání něco specifického.)

2. बहुतीं विषय निंदिले। आणि तेचि सेवित गेले।
विषयत्यागें देह चाले। हें तों घडेना ॥ २ ॥

bahutīm viṣaya nīndile | āṇi teçi sevita gele |
viṣayatyāgem deha cāle | heṁ toṅ ghaḍenā || 2 ||

When the sense objects are prohibited from this ‘all’ then, there is the experiencing of this ‘thing’. But even if these sense objects are abandoned and there is the functioning of this body within knowledge still, that thoughtless *paramatma* has not been accomplished (ie. now the body is not perceived as some individual entity within this world and so, the senses are no longer perceived as separate functioning organs within that entity. Now no particular sound needs to be heard or no particular taste needs to be tasted etc. and everything is an integral part of this one moving knowledge. Still that Reality needs to be realized, otherwise one will once again fall back to body consciousness).

Když jsou smyslové objekty z tohoto „vše“ vykázány, je tu zakoušení této „věci“. Ale i když jsou tyto smyslové objekty opuštěny a je tu fungování tohoto těla uvnitř poznání, přesto ještě nebylo završeno *paramátma*. (Tzn. nyní tělo není vnímáno jako nějaká individualita uvnitř světa, a proto ani smysly nejsou dále vnímány jakožto oddělené fungující orgány uvnitř entity. Není tu potřeba vnímat nějaký konkrétní zvuk nebo ochutnávat určitou chuť atd. Vše je integrální součástí tohoto jednoho hybného poznání. Přesto je však nutné realizovat tuto Skutečnost/*paramátma*, jinak znovu spadnete zpět do tělesného vědomí.)

3. बोलणें येक चालणें येक। त्याचें नांव हीन विवेक।

येणें करितां सकळ लोक। हांसों लागती ॥ ३ ॥

bolanṇeṁ yeka cālanṇeṁ yeka | tyāceṁ nāṁva hīna viveka |

yeṇeṁ karitāṁ sakaḷa loka | hāṁsoṁ lāgatī || 3 ||

This ‘speech’ is the action of that One but, this is the *vivek* of ‘I am’ and it is inferior

to that thoughtless understanding. Thoughtlessness laughs at this action of the ‘all’ (though the *atma* is *nirgun*, it has accepted this *sagun* understanding as its Self).

Tato „řeč“ je činností tohoto Jednoho jediného. Jde však o rozlišování/*vivék* tohoto „Já jsem“ a to je tomuto bezmyslenkovitému pochopení podřízené. Bezmyslenkovitost se směje této činnosti „vše“. (Třebaže *átma* je *nirgunou*, přijalo za své vlastní „Já“ toto pochopení *saguna*.)

4. विषयत्यागेंविण तों कांहीं। परलोक तो प्राप्त नाहीं।
ऐसें बोलणें ठाईं ठाईं। बरें पाहा ॥ ४ ॥

viṣayatyāgeṁviṇa toṁ kāṁhīṁ | paraloka to prāpta nāhīṁ |

aiseṁ bolāṇeṁ ṭhāīṁ ṭhāīṁ | bareṁ pāhā || 4 ||

But without letting go of these sense objects, one does not attain this ‘thing’ of the world beyond (ie. nothing is required to be done because in truth, the ‘many’ things are concepts we have created; the object, its enjoyment ie. good, not

good etc. and the one who enjoys are all just thoughts. Therefore simply letting go of these is the only *sadhana*. Knowing is always there. It is just that at present, it is mixed with ignorance and this has brought objectification and ‘many’ thoughts. Therefore as soon as thinking stops, knowing will shine unobstructed). And then, when this ‘speech’ is everywhere, understand, I do not exist.

Tuto „věc“ světa „za“ nedosáhnete bez toho, aniž byste zanechali těchto smyslových objektů. (Nežádá se, aby bylo něco uděláno, protože „mnohé“ věci jsou popravdě koncepty, které jsme vytvořili; objekt a požitky, tj. dobré, nedobré a ten, kdo se tomu těší, to všechno jsou jen pouhé myšlenky. Tudíž jedinou (nutnou) *sádhanou* je jejich prosté zanechání. Vědění je tu neustále. Je tomu tak, že v současnosti je promícháno s nevědomostí, což přineslo objektivizaci a „mnoho“ myšlenek. Jakmile se tedy myšlení zastaví, vědění bude zářit neomezeně.)

A pak, jakmile je tato „řeč“ přítomna všude, pochopíte, že vy neexistujete.

5. प्रपंची खाती जेविती। परमार्थी काये उपवास करिती।

उभयता सारिखे दिसती। विषयाविषई ॥ ५ ॥

prapañcī khātī jevitī | paramārthī kāye upavāsa karitī |

ubhayatā sārīkhe disatī | viṣayāviṣaīm || 5 ||

“Is it the case that the one in *prapanch* dines and enjoys the fruits of his past actions and the one in *paramarth* fasts and does not enjoy these? Yet they both appear to enjoy the sense objects.”

„Je tomu tak, že ten, kdo žije světský život/*prapanča*, se oddává dobrému jídlu a těší se plodům svých minulých činů, a ten, kdo žije v *paramártě*, jí málo a netěší se tomu? Přesto se zdá, že si oba smyslové objekty užívají.“

6. देह चालतां विषय त्यागी। ऐसा कोण आहे जगीं।

याचा निर्वाह मजलागीं। देवें निरोपावा ॥ ६ ॥

*deha cālatām viṣaya tyāgī | aisā koṇa āhe jagīm |
yācā nirvāha majalāgīm | deveṃ niropāvā || 6 ||*

“And how can the body continue to function in this world if you abandon these sense objects? Master, explain to me the workings of this ‘speech’.”

„ A jak může tělo v tomto světě dále fungovat, pokud tyto smyslové objekty opustíte? Mistře, vysvětlete mi prosím fungování této „řeči“.“

7. विषय अवघा त्यागावा। तरीच परमार्थ करावा।
ऐसें पाहातां गोवा। दिसतो किं ॥ ७ ॥

*viṣaya avaghā tyāgāvā | tarīca paramārtha karāvā
|
aiseṃ pāhātām govā | disato kiṃ || 7 ||*

“And you have said that, when one abandons all the sense objects, then only is one performing *paramarth*. You understand this but, I am confused.”

„Řekl jste také, že jedině tehdy, když člověk zanechá všech smyslových objektů, vede duchovní život/*paramārthu*. Vy toto chápete, já jsem však zmaten.“

8. ऐसा श्रोता अनुवादला। वक्ता उत्तर देता जाला।

सावध होऊन मन घाला। येतद्विषई ॥ ८ ॥

aisā śrotā anuvādala | vaktā uttara detā jāla |

sāvadha hoūna mana ghāla | yetadvīṣai ॥ 8 ॥

Such was the question by the listener and so the speaker gave this reply. Therefore be alert and concentrate the mind with regards to this.

Takto zněly dotazy posluchače. Řečník na ně tudíž odpověděl. Buďte proto bdělí a soustředte se na odpovědi.

9. वैरग्यें करावा त्याग। तरीच परमार्थयोग।

प्रपंचत्यागें सर्व सांग। परमार्थ घडे ॥ ९ ॥

vairagyem karāvā tyāga | tarīca paramārthayoga |

prapañcatyāgem sarva sāṅga | paramārtha ghaḍe

॥ 9 ॥

Only when these sense objects are given up through *vairagya* can there be that union with *paramarth*.¹¹ (Real renunciation is renunciation of the thought of the object. When one understands that the object does not exist separate from everything else, unless the mind brings the thought of the object then, the thought can be abandoned) For only when there is the giving up of *prapanch*, can this ‘all’ perfectly perform *paramarth* (the abandoning of the thought

¹¹ *siddharameshwar maharaj* – By taking this world as true you carry out all worldly activities. But you should feel this is unreal. That, which has become unreal, is the real *swarupa* and it should be understood. When the world is made false in your inner heart, then the “thoughtless” will appear . . . But, living in this worldly life while understanding that it is false, is an act of great courage. But once you start practicing renunciation in the inner mind then that experience will come...Therefore, in whatever condition you may be in, start this practice of renunciation. With the conviction that the objects of the world are false, remove your thoughts from those objects and fill the mind with the thought of the Self. Outwardly, you may do any work, but you must have a fixed understanding that “All is false.”

of the sense objects means this ‘all’ is accomplished; but still perfect *paramartha* ie. thoughtlessness, has to be accomplished).

Jednota se Skutečností/*paramárthou* zde může být jedině tehdy, když se vzdáte smyslových objektů pomocí rozlišování/*vivék*.¹² (Skutečným zřeknutím se je zřeknutí se myšlenky na objekty; když pochopíte, že objekt neexistuje odděleně od všeho dalšího; myšlenka může být zanechána, pokud mysl nepřinese myšlenku na

¹² *Siddharaméshvar Maharádž* – Považujete tento svět za skutečný vykonáváte světské aktivity. Měli byste jej však vnímat jako neskutečný. To, co se stalo neskutečné, je skutečná svarúpa a ta by měla být pochopena. Jakmile je svět učiněn falešným ve vašem srdci, pak se objeví „bez-myšlenkovitost“ ... Žít v tomto světském životě s pochopením, že svět je falešný/neskutečný, je činem velké odvahy. Jakmile začnete praktikovat zřeknutí se uvnitř mysli, pak tato zkušenost přijde... Proto, ať jste v jakékoliv situaci, začněte praktikovat zřeknutí se. S přesvědčením, že objekty světa jsou falešné, odtrhněte své myšlenky od těchto objektů a naplňte mysl myšlenkou na „Já“. Navenek můžete dělat jakoukoliv práci, ale musíte mít neochvějně pochopení, že „Všechno je falešné/neskutečné“.

objekt.) Proto jedině když dojde k vzdání se světského života/*prapanča*, může toto „vše“ dokonale plnit *paramárthu*/Skutečnost. (Zanechání myšlenek na smyslové objekty znamená, že toto „vše“ je završeno; pořád ale musí být završena dokonalá Skutečnost/*paramártha* tj. bezmyšlenkovitost.)

10. मागें ज्ञानी होऊन गेले। तेहिं बहुत कष्ट केले।
तरी मग विख्यात जाले। भूमंडळीं ॥ १० ॥
māgeṁ jñānī hoūna gele | teṁhiṁ bahuta kaṣṭa kele |
tarī maga vikhyāta jāle | bhūmaṁḍalīm || 10 ||

In the past, *gnyanis* came and went away. They toiled and suffered to achieve this ‘all’ also. And afterwards, when understanding came, they pervaded the whole world.

V minulosti *džňáninové* přišli a odešli. Aby dosáhli tohoto „vše“, rovněž dřeli a zakoušeli útrapy. A poté, jakmile přišlo pochopení, prostoupili celým světem.

11. येर मत्सर करितांच गेलीं। अन्न अन्न म्हणतां मेलीं।
कित्येक भ्रष्टलीं। पोटासाठीं ॥ ११ ॥

*yera matsara karitāñca gelīm | anna anna mha-
ṇatāñ melīm |*

kityeka bhraṣṭalīm | poṭāsāṭhīm || 11 ||

The rest went away nursing only jealousies. “Food, food” was their constant longing. And to fill this belly, that One within the ‘many’, wanders around bewildered and confused.

Ostatní odešli chovající v sobě pouze závist. Prahli neustále po „jídle a zase jen jídle“. A aby si toto Jedno uvnitř „mnoha“ naplnilo břicho, potuluje se plno zmatku sem a tam.

12. वैराग्य मुळींहून नाहीं। ज्ञान प्रत्ययाचें नाहीं।
सुचि आचार तोहि नाहीं। भजन कैचें ॥ १२ ॥

*vairāgya muḷīmhūna nāhīm | jñāna pratyayāceñ
nāhīm |*

suci ācāra tohi nāhīm | bhajana kairñceñ || 12 ||

If *vairagya* has not arisen from your very root

(ie. ‘I want nothing from this world for nothing is there, I don’t even want to know anymore’), then this knowledge of *brahman* cannot be attained. How can there be His *bhajan*, when that *purush* does not possess this pure conduct of the ‘all’?

Pokud nevzešlo zřeknutí se/*vajragja* z vašeho samotného jádra (tj. „Nic z tohoto světa nechci, protože zde nic není. Dokonce už ani nechci více vědět.“), nelze nabýt toto poznání *brahman*. Jak by tu mohl být Jeho *bhadžan*, jestliže *puruša* neoplývá tímto ryzím chováním „všeho“?

13. ऐसे प्रकारीचे जन। आपणास म्हणती सज्जन।

पाहों जातां अनुमान। अवघाच दिसे ॥ १३ ॥

aise prakārīche jana | āpaṇāsa mhaṇatī sajjana |
pāhoṃ jātāṃ anumāna | avaghāca dise || 13 ||

But such are the ways of the people and they call themselves Saints/*sajjana*. If you go to them, you will find that there is only guesswork and conjecture and the seeing of many objects.

Takové jsou však způsoby lidí, kteří sami sebe označují za světce/*sadžana*. Když je navštívíte, zjistíte, že jsou plní dohadů a domněnek a že vidí mnoho objektů.

14. जयास नाहीं अनुताप। हेँचि येक पूर्वपाप।

क्षणक्षणा विक्षेप। पराधीकपणे ॥ १४ ॥

jayāsa nāhīm anutāpa | heṁci yeka pūrvapāpa |
kṣaṇakṣṇā vikṣepa | parādhīkapaṇem || 14 ||

If this *mula maya* does not repent then, that thoughtless One is this original sin (ie. *sankalp*, 'I am'). Then every moment there is this obstruction of the wealth that truly belongs to another (ie. there is One only and everything belongs to Him; but this 'I am' does not want to give up its kingdom)

Pokud se tato *mula mája* nekaje, pak je toto bezmyšlenkovité Jedno tímto původním hříchem (tj. *sankalp*/myšlenka „Já jsem“). Pak je tu v každém okamžiku tato překážka hojnosti, která popravdě náleží jinému (tj. je tu pouze

Jedno Jediné a vše náleží Jemu; ale toto „Já jsem“ se nechce vzdát svého království.)

15. मज नाही तुज साजेना। हें तों अवघें ठाउकें आहे जना।
खात्यास नखातें देखों सकेना। ऐसें आहे ॥ १५ ॥

*maja nāhīm tuja sājenā | heṁ toṁ avagheṁ ṭhāu-
keṁ āhe janā |*

*khātyāsa nakhāteṁ dekhoṁ sakenā | aiseṁ āhe ||
15 ||*

Then afterwards body consciousness comes and that thoughtless One says, “If I do not get happiness then, why should it come to you?” Therefore, if you do not destroy this world by leaving the sense objects then, you cannot perceive this ‘all’.

Následně přijde tělesné vědomí a toto bezmyšlenkovité Jedno řekne: „Jestliže nenabydu štěstí já, proč by mělo jít k tobě?“ Proto nezničíte-li tento svět tím, že zanecháte smyslové objekty, nemůžete vnímat toto „vše“.

16. भाग्यपुरुष थोर थोर। त्यास निंदिती डीवाळखोर।

सावास देखतां चोर। चर्फडी जैसा ॥ १६ ॥

*bhāgyapuruṣa thora thora | tyāsa ninditī dī-
vāḷakhora |*

sāvāsa dekhatām cora | carphaḍī jaisā || 16 ||

That fortunate *purush* (who has *vairagya* and *vivek*) is the greatest of the great. But He gets criticized by those who want everything in abundance. But they are just like thieves, restless due to the wealth of his neighbours. (*maharaj* – ask your mind, what do you not want? He will say “I want everything”)

Tento příznivý/šťastlivý *puruša* (který má jak *vajrágju*, tak *vivék/rozlišování*), je největší z největších. Je však kritizován těmi, kteří chtějí všechno, a to ve velké míře. Oni jsou však jako zloději, kteří nemají chvíli klidu kvůli bohatství svých sousedů. (*Maharádž* řekl: „Zeptejte se své mysli, co chce“. Odpoví vám, že chce vše.“)

17. वैराग्यपरतें नाहीं भग्य। वैराग्य नाहीं तें अभाग्य।
वैराग्य नस्तां योग्य। परमार्थ नव्हे ॥ १७ ॥

*vairāgyaparateṁ nāhīm bhagya | vairāgya nāhīm
teṁ abhāgya |*

*vairāgya nastāṁ yogya | paramārtha navhe || 17
||*

There is nothing as fortunate as *vairagya*. And if there is no *vairagya* then, that Self is very unfortunate. In truth, there can be no proper *paramartha* where there is no *vairagya* (ie. through *vivek* there is the giving up of the thought of the object).

Neexistuje nic příznivějšího než je *vajrá-gja/zřeknutí se*. A pokud zde není žádná *vajrá-gja/zřeknutí*, pak je „Já“ velice nešťastné. Popravdě, bez *vajrágji/zřeknutí se*, zde nemůže být řádné plnění *paramārthy/Skutečnosti*. (Tj. díky rozlišování/*vivék* dojde ke vzdání se myšlenky na objekt.)

18. प्रत्ययेज्ञानी वीतरागी। विवेकबळें सकळ त्यागी।

तो जाणीजे माहांयोगी। ईश्वरी पुरुष ॥ १८ ॥

pratyayejñānī vītarāgī | vivekabalēṁ sakalā tyāgī
|

to jāñīje māhānyogī | īśvarī puruṣa || 18 ||

The *gnyani* who has gained knowledge of *brahman* is free from desire. He has abandoned this ‘all’ through determined *vivek*. He should be known as a great *yogi*, for He is the *puruṣa* within this *prakṛti*.

Džňánin, který nabyl poznání *brahman*, je zba-
ven touhy. Zanechal toto „vše“ skrze odhodlané
rozlišování/*vivék*. Měl by být znán jako velký
jogín, protože On je *puruṣa* uvnitř *prakṛti*.

19. अष्टमा सिद्धीची उपेक्षा। करून घेतली योगदीक्षा।

घरोघरीं मागे भिक्षा। माहादेव ॥ १९ ॥

aṣṭamā siddhīcī upekṣā | karūna ghetalī yogadīkṣā
|

gharogharīm māge bhikṣā | māhādeva || 19 ||

Even *mahadev/shiva* set aside His eight occult

powers and took *yoga* initiation and went begging door to door for alms.

I *mahádéva/šiva* ponechal stranou svých osm okultních sil a přijal zasvěcení do *jógy* a šel žebrot o almužnu.

20. ईश्वराची बराबरी। कैसा करील वेषधारी।
म्हणोनियां सगट सरी। होत नाहीं ॥ २० ॥

īśvarācī barābarī | kaisā karīla veṣadhārī |
mhaṇoniyāṃ sagaṭa sarī | hota nāhīm || 20 ||

But how can a man who only dons the *sannyasi's* orange dress be the equal of that *puruṣh*? Therefore, everything should not be all lumped together as all the same.

Jak lze ale srovnat někoho, kdo jen nosí oranžové roucho, s tímto *purušou*? Tudíž shrnout všechno dohromady jakožto stejné nelze.

21. उदास आणि विवेक। त्यास शोधिती सकळ लोक।
जैसें लालची मूर्ख रंक। तेँ दैन्यवाणें ॥ २१ ॥

*udāsa āṇi viveka | tyāsa śodhitī sakāla loka |
jaisēṁ lālacī mūrkhā raṁka | teṁ dainyavāṇeṁ ||
21 ||*

The one with dispassion and *vivek* searches through this world and finds this world of the ‘all’. And if they are said to be the same then, that Reality has become a foolish and greedy beggar, full of shameful chat.

Ten, kdo je nezaujatý a rozlišuje, pátrá skrze tento svět a nalézá svět „všeho“. Pokud by byli všichni označeni stejně, Skutečnost by se pak stala poblázněným a chtivým žebrákem, plným hanebného tlachání.

22. जे विचारापासून चेवले। जे आचारापासून भ्रष्टले।
विवेक करू विसरले। विषयलोभीं ॥ २२ ॥
*je vicārāpāsūna cevale | je ācārāpāsūna bhraṣṭhale
|
viveka karūṁ visarale | viṣayalobhīm || 22 ||*

Then *mula maya* has wandered from thought-

lessness. Then *mula maya* has let this proper behaviour slip away (ie. ‘He does everything’). Then *vivek* has been forgotten due to greed of the sense objects.

Múla mája by se pak zatoulala směrem pryč od bezmyšlenkovitosti. Potom by *múla mája* opustila toto řádné chování (tzn. „On dělá vše“). Kvůli lačnosti po smyslových objektech by bylo následně zapomenuto rozlišování/*vivek*.

23. भजन तरी आवडेना। पुरश्चर्ण कदापि घडेना।

भल्यांस त्यांस पडेना। येतन्निमित्य ॥ २३ ॥

bhajana tarī āvaḍenā | puraścarna kadāpi ghaḍenā

|

bhalyāṁsa tyāṁsa paḍenā | yetannimitya || 23 ||

If this *bhajan* is made but not with fondness then, the *guru*’s instructions have not been cherished. On account of this, that *paramatma* remains a *jīva* and will not be accepted as a virtuous *purush*.

Je-li prováděn tento *bhadžan*, ale nikoli s nadšením, tak jste v sobě neudržovali *Guruovy* instrukce dostatečně. Kvůli tomu zůstalo *paramátma* jakožto *džíva* a nebude přijímáno jakožto cnostný *puruša*.

24. वैराग्ये करून भ्रष्टेना। ज्ञान भजन सांढिना।
 वित्पन्न आणि वाद घेना। ऐसा थोडा ॥ २४ ॥
vairāgyeṁ karūna bhraṣṭenā | jñāna bhajana
sāṁḍinā |
vitpanna āṇi vāda ghenā | aisā thoḍā || 24 ||

Rare is one who through *vairagya* has no confusion; who does not let slip this knowledge (ie. *vivek*) and *bhajan*; and who does not accept the learned scriptures, the rumours and debate.

Ojedinělý je ten, kdo díky zřeknutí se nemá žádný zmatek; ten, kdo nezanechá toto poznání (tj. *vivék*) a tento *bhadžan*; a kdo neuznává naučená písmena, fámy a (*plytké*) debaty.

25. कष्ट करितां सेत पिके। उंच वस्त तत्काळ विके।

जाणत्या लोकांच्या कौतुकें। उड्या पडती ॥ २५ ॥

kaṣṭa karitām seta pike | umca vasta tatkāla vike |
jāṇatyā lokāṁcyā kautukēṁ | uḍyā paḍatī || 25 ||

Only after hard work will the field yield a good crop and at the market, these crops are highly valued. For the same reason, the Knower of this wonder (‘all’) of the world, eagerly endeavours to maintain His understanding.

Teprve po namáhavé práci bude obdělané pole plodit dobrou úrodu, která bude na trhu hodně ceněna. Ze stejného důvodu se Znalec tohoto zázraku (‘vše’) světa, dychtivě snaží dosáhnout pochopení Sebe sama.

26. येर ते अवघेचि मंदले। दुराशेनें खोटे जाले।

कानकोंडें ज्ञान केलें। भ्रष्टाकारें ॥ २६ ॥

yera te avagheci maṁdale | durāśenēṁ khoṭe jāle |
kānakomḍeṁ jñāna keleṁ | bhraṣṭākāreṁ || 26 ||

The rest become dull and gross due to the ‘many’ objects and they have ‘many’ false ho-

pes that are far from the *atma* and then this ‘dweller within delusion’ pretends not to hear this knowledge (this knowledge ‘I am’ is there but the *jiva* does not want to hear it).

Ostatní jsou kvůli „mnohým“ objektům otupěli a hrubí a oplývají „mnoha“ falešnými nadějemi, které jsou od *Átman* na hony vzdálené a poté tento „přebývajících uvnitř klamu“ předstírá, že toto poznání neslyší (poznání „Já jsem“ je tu, ale *džíva* je nechce slyšet).

27. सबळ विषय त्यागणें। शुद्ध कार्याकारण घेणें।
 विषयत्यागाचीं लक्षणें। वोळखा ऐसीं ॥ २७ ॥
sabaḷa viṣaya tyāgaṇem | śuddha kāryākāraṇa
gheṇem |
viṣayatyaḡācīm lakṣaṇem | voḷakhā aisīm || 27 ||

If these impure sense objects are abandoned then, this pure ‘cause and effect’ is accepted (ie. let whatever is going to happen, happen; for He is doing). Recognize this attention by forgetting everything and that is the abando-

ning of the sense objects.

Jsou-li zanechány tyto nečisté smyslové objekty, pak jsou ryzí „příčina a následek“ přijaty (tj. *ať se stane, co se má stát; protože je to On, kdo koná*). Rozpoznejte tuto pozornost tím, že vše zapomenete. To je zanechání smyslových objektů.

28. सकळ कांहीं कर्ता देव। नाहीं प्रकृतीचा ठाव।
विवेकाचा अभिप्राव। विवेकी जाणती ॥ २८ ॥

sakaḷa kām̐hīm kartā deva | nāhīm prakṛtīcā ṭhāva
|

vivekācā abhiprāva | vivekī jāṇatī || 28 ||

Then there is this ‘all thing’ and God is the ‘doer’. But understand, He is not this place of *prakṛuti* (ie. He appears to be the same as this ‘all’ of *prakṛuti* but He is the *purush* and quite separate and different). Only the *viveki* knows the importance of this *vivek* and then abandons this ‘all’.

Pak je tu tato „věc vše“ a Bůh je „konatel“. Pochopte však, On není tímto místem *prakṛti* (tj. On se jeví, že je stejný jako toto „vše“ této *prakṛti*, ale On je *puruša* a je zcela oddělen a odlišný.) Pouze rozlišování/*vivék* zná důležitost samotného rozlišování/*vivék* a pak zanechá toto „vše“.

29. शूरत्वविषई खडतर। त्यास मानिती लाहानथोर।
 कामगार आणि आंगचोर। येक कैसा ॥ २९ ॥
śūratvaviṣāim khadātara | tyāsa mānitī lāhānathora |
kāmagāra āṇi āṅgacora | yeka kaisā || 29 ||

That great *brahman* within this small *jiva* has respect for the *viveki*, for he is brave and determined within this tiresome and vile worldly existence. How can a sincere worker and a workshirker be regarded as equal?

Tento velký *brahman* uvnitř tohoto malého *džívy* má úctu k rozlišování/*vivék*, protože je v rámci této únavné a hanebné světské exis-

tence statečný a odhodlaný. Jak mohou být poctivý pracovník a pracovník-flákač označeni za stejného?

30. त्यागात्याग तार्किक जाणे। बोलाऐसें चालों जाणे।

पिंडब्रह्मांड सकळ जाणे। येथायोग्य ॥ ३० ॥

tyāgātyāga tārīkika jāṇe | bolāaiseṁ cāloṁ jāṇe |

piṇḍabrahmāṇḍa sakaḷa jāṇe | yethāyogyā || 30

॥

When one clearly understands this difference between abandoning the sense objects and not abandoning them, then one's conduct is the same as this 'speech' and then one knows that the *pinda* and *brahmanda* are this 'all'.

Jakmile jasně pochopíte rozdíl mezi zanecháním a nezanecháním smyslových objektů, pak je vaše chování stejné, jako tato „řeč“, a pak pochopíte, že tato *pinda* a *brahmānda* jsou tímto „vše“.

31. ऐसा जो सर्वजाणता। उत्तमलक्षणी पुरुता।

तयाचेनि सार्थकता। सहजचि होये ॥ ३१ ॥

*aisā jo sarvajānatā | uttamalakṣaṇī purutā |
tayāceni sārthakatā | sahajaci hoye || 31 ||*

Such a *purush* is the Knower of this ‘all’ and He is satisfied with that superior *guna* only. Due to that, the meaning of life is naturally understood.

Takový *puruša* je Znalcem tohoto „vše“ a spokojí se pouze s touto nejvyšší *gunou*. Díky tomu je smysl života přirozeně pochopen.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

विषयत्यागनिरूपणनाम समास सातवा ॥ ७ ॥ १२.७

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

viṣayatyaṅganirūpaṇanāma samāsa sātavā || 7 ||

12.7

Tímto končí 7. kapitola 12. dásaky knihy *Dásbódh* s názvem „Zřeknutí se smyslových objektů“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.8 Forma času

समास आठवा : काळरूपनिरूपण

samāsa āṭhavā : kālarūpanirūpaṇa

Time's form

|| Śrī Rām ||

1. मूलमाया जगदेश्वर। पुढें अष्टधेचा विस्तार।
सृष्टिक्रमें आकार। आकारला ॥ १ ॥
*mūlamāyā jagadeśvara | puḍheṁ aṣṭadhecā vis-
tāra |*
sṛṣṭīkrameṁ ākāra | ākāralā || 1 ||

There is this *mula maya* and there is that Lord of the world/*mula purush*; afterwards there came the expansion of this eight-fold *prakruti*. And accordingly, this gross world form was then created.

Je tu *múla mája* a je tu Pán světa/*múla puruša*; poté dojde k expanzi osmidílné *prakruti*. Výsledkem je stvoření tohoto hrubého světa.

2. हैं अवघेंच नस्तां निर्मळ। जैसें गगन अंतराळ।
निराकारीं काळवेळ। कांहींच नाहीं ॥ २ ॥

*hem avaghemca nastām nirmala | jaisēm gagana
amtarāḷa |*

nirākārīm kāḷaveḷa | kāmhīmca nāhīm || 2 ||

When these gross forms are not then, that thoughtless pure *swarup* is just like the emptiness of the sky. In that formless there is neither any particular *period nor even time, for this ‘thing’ is not there. *(‘period’ is the many different divisions of this time; time is this ‘all’ or this ‘now’)

Nejsou-li tu hrubé formy, potom je tato bezmyšlenkovitá *svarúpa* podobná prázdnotě oblohy. V tomto bezforemném není žádné určité *časové období, a není v něm dokonce ani čas samotný, protože zde není tato „věc“. *(„Období“ znamená mnoho různých rozdělení času; čas samotný znamená toto „vše“ či toto „nyní“.)

3. उपाधीचा विस्तार जाला। तेथें काळ दिसोन आला।
येरवीं पाहातां काळाला। ठावचि नाही ॥ ३ ॥

*upādhicā vistāra jālā | tethēṁ kāḷa disona ālā |
yeravīm pāhātām kāḷālā | ṭhāvaci nāhī || 3 ||*

When ‘there’ expands into this limiting concept of ‘I am’ then, time is felt to appear. Otherwise, if you understand Yourself, time cannot be found.

Jakmile ono „tam“ expanduje do omezujícího konceptu „já jsem“, potom pocítujete čas. Pokud však znáte Sebe sama, není po času ani stopy.

4. येक चंचळ येक निश्चळ। यावेगळा कोठें काळ।
चंचळ आहे तावत्काळ। काळ म्हणावें ॥ ४ ॥

yeka cañcala yeka niścala | yāvegaḷā koṭheri kāla
|

cañcala āhe tāvatkāḷa | kāla mhaṇāverī || 4 ||

That One is the moving and that One is the still also. But without this moving ‘I am’, where is time? Only as long as there is this moving will there be this thing called time.

Toto Jediné je v pohybu a je také v klidu. Ale kde by byl čas, nebýt tohoto pohybujícího se „já jsem“? To, čemu se říká čas, je tu jen do té doby, dokud je tu tento pohyb.

5. आकाश म्हणजे अवकाश। अवकाश बोलिजे विलंबास।
त्या विलंबरूप काळास। जाणोनि घ्यावें ॥ ५ ॥

ākāśa mhaṇije avakāśa | avakāśa bolije vilambāsa |
tyā vilambarūpa kāḷāsa | jāṇoni ghyāverī || 5 ||

When there is space, there is this emptiness* and this emptiness should be called an inter-

val/duration or time. This interval is a form and by forgetting everything and simply knowing, this ‘time’ should be accepted. *(Understanding nothing is there)

Je-li tu prostor, je tu tato prázdnota* a této prázdnotě by se mělo říkat období/trvání či čas. Toto období je formou a je potřeba přijmout tento „čas“ tím, že na všechno zapomenete a zůstane tu pouze čiré poznání. *(Pochopení, že tu nic není.)

6. सूर्याकरितां विलंब कळे। गणना सकळांची आकळे।
पळापासून निवळे। युगपरियंत ॥ ६ ॥

sūryākaritāṃ vilamba kaḷe | gaṇanā sakalāṅcī ākaḷe |

paḷāpāsūna nivaḷe | yugapariyaṅta || 6 ||

It is on account of the sun that this interval has appeared (ie. on account of knowing there is this interval of time) and then there is further confinement of this time due to the measuring of this ‘all’. Then there are many measurements,

from a moment to an era (ie. ‘time’ gets divided up into ‘many’ different times).

Toto období se objevilo díky slunci (tedy díky poznání je tu tento časový interval) a potom došlo k dalšímu omezení tohoto času tím, že vzniklo poměřování tohoto „vše“. Tím vznikly mnohé časové míry, počínaje okamžikem až po celé *jagy*/epochy (tedy „čas“ byl rozdělen na „mnoho“ různých časů).

7. पळ घटिका प्रहर दिवस। अहोरात्र पक्ष मास।

शङ्खास वरि युगास। ठाव जाला ॥ ७ ॥

paḷa ghaṭikā prahara divasa | ahorātra pakṣa māsa

|

śaḍmāsa vari yugāsa | ṭhāva jālā || 7 ||

When there is a moment then, there can be a *ghatika* (24 minutes), a *prahara* (8th part of 24 hours), a day, a day and night, a fortnight, a month, a six-monthly period, a year and finally an era. An era is the boundary set by our imagination (merely an abstract concept).

Existuje-li okamžik, může tu být také *ghatiká* (24 minut), *prahara* (osmina z 24 hodin), *divasa* (den), den a noc, dva týdny, měsíc, půlrok, rok a nakonec celá *juga*. *Juga* je hranice vytvořená naší představivostí (pouhý abstraktní koncept).

8. कृत त्रेत द्वापार कळी। संख्या चालिली भूमंडळी।
 देवांचीं आयुष्यें आगळीं। शास्त्रीं निरोपिलीं ॥ ८ ॥
*kruta treta dvāpāra kaḷī | saṅkhyā cālilī bhūma-
 ṁḍalī |*
devāṁcīṁ āyuṣyeṁ āgaḷīm | śāstrīm niropilīm ||
 8 ||

And there are said to be four eras; the *kruta*, *treta*, *dwapar* and *kali*. They are merely numbers and these numbers have only effect in this world.¹³ Then there can be the exceedin-

¹³*siddharameshwar maharaj- Gana* means numbers and this counting of numbers can begin because of our knowledge of zero. Counting begins with the number one, yet it is from zero that the number one appeared. And if this zero that is prior to the number one is placed after the number 1 then 10 is cre-

gly great life periods of the gods as declared by the scriptures (see 6.4).

Říká se, že existují čtyři *jagy*: *kruta*, *tréta*, *dvá-pára* a *kalí*. Jsou to ale jen čísla a tato čísla mají vliv jen na tento svět ¹⁴. Potom tu jsou

ated and the more zeros that are placed after the number one, the more the number increases. Therefore this zero on which numbers appear should also be regarded as a number. Now *ganesha* (the *isha*-Lord of *gana*-numbers,) is concealed within this zero. He is therefore the Knower of zero and because He is its Lord, He is the Lord of all counting. He Himself cannot be counted but as soon as He starts counting, He forgets Himself and appears as a lowly *jiva*. However when He is able to remain as the witness of this zero then, He is its Lord and the Lord of this multitude of numbers. Thus *ganesha* is the beginning of this zero, the numbers and the *gunas* and He is the beginning of that formless/*nirguna* also.

¹⁴ *Siddharaméšvar Mahárádž*: *Gana* znamená čísla a počítání s čísly může začít díky tomu, že známe nulu. Počítání začíná číslem jedna, ale jednička vyvstala z nuly. A když nulu, která tu byla před číslem jedna, umístíme za jedničku, vznikne desítka, a čím více nul dáme za jedničku, tím větší číslo dostaneme. A proto i nula, ze které vyvstávají ostatní čísla, by měla být považována za číslo. V nule je skryt *Ganéša* (Pán

ještě nesmírně dlouhá životní období bohů, jak je psáno v *šástrách* (posvátných knihách) (viz 6.4).

9. ते देवत्रयाची खटपट। सूक्ष्मरूपें विलगट।

दंडक सांडितां चटपट। लोकांस होते ॥ ९ ॥

te devatrayācī khaṭapaṭa | sūkṣmarūpeṁ vilagaṭa

|

daṁḍaka sāṁḍitāṁ caṭapaṭa | lokāṁsa hote || 9 ||

When that Reality becomes the squabbles and wranglings of these three gods/*gunas* then, this *sagun* form gets divided up. But if the traditional ideas of these *gods are left aside and the *gunas* are understood then, at this very mo-

číslel; *gana* = čísla + *Íša* = Pán). On je tudíž Znalcem nuly a protože je jejím pánem, je také pánem všeho počítání. On sám nemůže být spočítán, ale jakmile začne počítat, zapomene na Sebe sama a jeví se jako obyčejný *džíva*. Nicméně, dokáže-li setrvávat jako svědek této nuly, potom je jejím Pánem a také Pánem nescetných dalších čísel. Proto je *Ganéša* počátkem této nuly, dalších čísel a *gun* a je také počátkem onoho bezforemného/*nirguny*.

ment, this *sagun* world will appear. (These gods are *sattwa* to know, *raja* to imagine and *tamo* to forget. They squabble, for each *guna* is vying for superiority over the other two)

Jakmile se tato Skutečnost stane hašteřením a rozepřemi těchto tří bohů/*gun*, znamená to, že se tato *saguna* rozdělila. Ale jakmile se člověk oprostí od tradičního chápání těchto bohů a opravdu pochopí *guny*, tak se opět tento *saguna*-svět objeví. (Tito bohové jsou *sattva* – vědět, *radžas* – představovat si a *tamas* – zapomenout. Perou se mezi sebou, protože každá *guna* soupeří o prvenství s ostatními *gunami*.)

10. मिश्रित त्रिगुण निवडेना। तेणें आद्यंत सृष्टिरचना।
कोण थोर कोण साना। कैसा म्हणावा ॥ १० ॥
miśrita triguṇa nivadenā | teṇem ādyaṅta sṛṣṭira-
canā |
koṇa thora koṇa sānā | kaisā mhaṅāvā || 10 ||

But when this mix of these three *gunas* is not separated out and their natures not unders-

tood, then that Reality is, from beginning to end, the construction of a gross world. Then who can say who is great and who is small? (Then that great *brahman* appears as a *jiva* and confusion reigns)

Ale jakmile není směs těchto tří *gun* jasně rozlišena a člověk nechápe jejich podstatu, potom je tato Skutečnost od počátku až do konce redukována na strukturu hrubého světa. Kdo potom může posoudit, kdo je velký a kdo malý? (Potom se toto velké *brahman* jeví jako *džíva* a všude vládne jen zmatek.)

11. असो हीं जाणत्याचीं कामें। नेणता उगाच गुंते भ्रमें।
 प्रत्यये जाणजाणों वर्में। ठाई पाडावीं ॥ ११ ॥
aso hīm jāṇatyācīṃ kāmeṃ | neṇatā ugāca guṅte bhrameṃ |
pratyaye jāṇajāṇoṃ varmeṃ | ṭhāīṃ pādāvīṃ ||
 11 ||

So be it; that thoughtless *swarup* is the concern of a Knower; the ignorant entangle this

still and silent Self in many confusions and delusions. But if there is continuous knowing then, that essence can be found by thoughtlessness.

Co se s tím dá dělat. Tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* je záležitostí Znalce; nevědomý člověk zatahuje toto tiché a klidné Já do mnoha klamů a zmatků. Je-li tu však nepřerušované poznání, potom může být tato esence nalezena pomocí bez-myšlenkovitosti.

12. उत्पन्नकाळ सृष्टिकाळ। स्थितिकाळ संव्हारकाळ।

आद्यंत अवघा काळ। विलंबरूपी ॥ १२ ॥

utpannakāla sṛṣṭikāla | sthitikāla saṁvāarakāla |
ādyaṁta avaghā kāla | vilambarūpī || 12 ||

However if within this interval of space there is a time when this gross world was constructed and a time of its maintenance and a time of its destruction (ie. *gunas*) then, from beginning to end, this ‘time’ (‘I am’) has so ‘many’ different times (this endless ‘now’ gets broken into past, present and future and so many concepts).

Nicméně pokud se v tomto časovém období objeví čas, kdy je tento hrubý svět stvořen (*sr̥ṣṭikāa*) a čas, kdy je svět udržován (*sthiti-kāa*) a čas, kdy je zničen (*sahāarakāa*) (tedy tři *guny*), potom má v sobě tento „čas“ („já jsem“) „mnoho“ různých časů (tedy toto nekonečné „nyní“ bylo roztržštěno na minulost, současnost a budoucnost a na mnoho konceptů).

13. जें जें जये प्रसंगीं जालें। तेथें काळाचें नांव पडिलें।

बरें नसेल अनुमानलें। तरी पुढें ऐका ॥ १३ ॥

jeṁ jeṁ jaye prasāṅgīṁ jāleṁ | tetheṁ kāḷāceṁ
nāṁva paḍileṁ |

bareṁ nasela anumānaleṁ | tarī puḍheṁ aikā ||

13 ||

Whenever *mula maya* sees herself then, that Reality has fallen down into this ‘I am’ and that is ‘time’. But if one then was to conclude that, that thoughtless *swarup* is not existing then, listen carefully.

Jakmile hledí *mula mája* na sebe samu, po-

tom ona Skutečnost poklesla do „já jsem“ a vzniká „čas“. Pokud si však myslíš, že tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* neexistuje, tak pozorně naslouchej.

14. प्रजन्यकाल शीतकाल। उष्णकाल संतोषकाल।

सुखदुःखआनंदकाल। प्रत्यये येतो ॥ १४ ॥

prajanyakāla śítakāla | uṣṇakāla samtoṣakāla |

sukhaduḥkhaānaṇḍakāla | pratyaye yeto || 14 ||

For if you listen carefully then, the time of the rains, the time of winter, the time of the hot season and the time of happiness and sadness, and the time of bliss become that *nirgun* understanding (ie. beyond concepts).

Protože pokud budeš pozorně naslouchat, tak se čas dešťů, čas zimy, čas horkých období, čas štěstí a zármutku a čas blaženosti změní na toto *nirguna* pochopení (tedy stav za koncepty).

15. प्रातःकाल माध्यानकाल। सायंकाल वसंतकाल।

पर्वकाल कठिणकाल। जाणिजे लोकीं ॥ १५ ॥

*prātaḥkāla mādhyanakāla | sāyamkāla vasa-
rntakāla |
parvakāla kaṭhīnakāla | jāñije lokīm || 15 ||*

In this gross world there is morning time, noon time, evening time, spring time, auspicious times and hard times. These are within this world of the ‘all’ and this ‘time’ should be known.

V tomto hrubém světě je ranní čas, polední čas, večerní čas, jarní čas, čas příznivých událostí a čas těžkostí. Všechny tyto časy jsou ale uvnitř světa tohoto „vše“ a tento „čas“ by měl být poznán.

16. *जन्मकाळ बाळत्वकाळ। तारुण्यकाळ वृधाप्यकाळ।
अंतकाळ विषमकाळ। वेळरूपें ॥ १६ ॥
janmakāla bālatvakāla | tāruṇyakāla vṛdhāpyakāla
|
am̐takāla viṣamakāla | veḷarūpeṁ || 16 ||*

The time of birth, of childhood, of youth and the time of old-age and the time of death, are

all times of misfortune; for they are due to the dividing of this ‘time’ into these periods of the ‘many’ (ie. misfortune of gross body consciousness).

Čas zrození, dětství, dospívání, čas staroby a smrti – to vše jsou nešťastné časy. Protože vznikly rozdělením tohoto „času“ do „mnoha“ období (tedy jsou to nešťastné časy hrubého tělesného vědomí).

17. सुकाल आणि दुष्काल। प्रदोषकाल पुण्यकाल।
सकळ वेळा मिळोन काल। तयास म्हणावे॥ १७॥
sukāla āṇi duṣkāla | pradoṣakāla puṇyakāla |
sakaḷa velā miḷona kāla | tayāsa mhaṇāveṃ || 17
||

Then there are good times, hard times, times of foreboding and ill omens and auspicious times. But when these ‘many’ periods meet this ‘all’ then, that Reality gets called ‘time’.

Potom jsou tu dobré časy, těžké časy, časy zlo-

věstných a špatných znamení a příznivé časy. Ale když se tato „mnohá“ časová období setkají s tímto „vším“, potom se ona Skutečnost nazývá „časem“.

18. असतें येक वाटतें येक। त्याचें नांव हीन विवेक।

नाना प्रवृत्तीचे लोक। प्रवृत्ति जाणती ॥ १८ ॥

*asateṁ yeka vāṭateṁ yeka | tyāceṁ nāṁva hīna vi-
veka |*

nānā pravṛttīce loka | pravṛtti jāṇatī || 18 ||

There is only the One and that has appeared as another and this is the ‘I am’ and this is an inferior form of *vivek*. Yet, even when there is this world of the ‘many’ still, do not forget, there is that One knowing the ‘many’ (ie. that One *nirgun* is always there and therefore should be understood by superior *vivek*).

Je tu pouze ono Jediné, které se projevilo jako něco dalšího a vzniklo „já jsem“ – to je nižší forma *vivéky*. Ale i když je tu nyní tento svět „mnohého“, nezapomínej na to, že je tu ono Je-

diné, které zná toto „mnohé“ (tedy ona Jediná *nirguna* je tu neustále a měla by být pochopena pomocí vyšší *vivéky*).

19. प्रवृत्ति चाले अधोमुखें। निवृत्ति धावे ऊर्धमुखें।

ऊर्धमुखें नाना सुखें। विवेकी जाणती ॥ १९ ॥

pravṛtti cāle adhomukheṁ | nivṛtti dhāve ūrdhamukheṁ |

ūrdhamukheṁ nānā sukheṁ | vivekī jāṇatī || 19 ||

If you look downwards/outwards then, this world moves on. But if you look upwards/inwards then, the thoughtless *nivṛtti* runs to assist. And then even while looking upwards, the *viveki* still knows the ‘many’ pleasures (*maharaj* – then see the world and enjoy the fun...I am not a dead body).

Díváš-li se dolů/ven, potom je svět v pohybu. Ale když se díváš nahoru/dovnitř, potom ti bezmyšlenkovité *nivṛtti* běží na pomoc. Potom i když se *vivéki* (ten, kdo provádí *vivéku*) dívá

nahoru, přesto zná „mnohá“ potěšení. (*Randžit Mahárádž: Potom se dívej na svět a užívej si tu legraci... já nejsem mrtvé tělo.*)

20. ब्रह्मांडरचना जेथून जाली। तेथें विवेकी दृष्टि घाली।
 विवरतां विवरतां लाधली। पूर्वापर स्थिति ॥ २० ॥
brahmāṇḍaracanā jethūna jālī | tethem vivekī
dr̥ṣṭi ghālī |
vivaratām vivaratām lādhalī | pūrvāpara sthiti ||
 20 ||

From ‘here’/*maya* the created *brahmanda* appears, but ‘there’ the *viveki* places his attention. And through constant investigation, that original state is attained.

„Odtud“, z pohledu *máji*, je vidět stvořená *brahmánda*, ale *vivéki* (ten, kdo provádí *vivéku*) upírá svou pozornost „tam“. A pomocí neustálého zkoumání je dosaženo tohoto původního stavu.

21. प्रपंची असोन परमार्थ पाहे। तोहि ये स्थितीतें लाहे।

प्रारब्धयोगे करून राहे। लोकांमधे ॥ २१ ॥

*prapañcī asona paramārtha pāhe | tohi ye sthiti-
terī lāhe |*

*prārabdhayogem karūna rāhe | lokāñmadhem ||
21 ||*

If while being in *prapanch*, that *paramarth* is being understood then, that *atma* attains Its thoughtless state. Then the remainder of Its stay in this world is due to the association with past *karma*.

Pokud je v průběhu prožívání *prapanči* (svět-
ského života) pochopena *paramārtha* (Nejvyšší
Skutečnost, Nevyšší dosažení, Pravda), potom
ono *Átma* dosáhne Svého bez-myšlenkovitého
stavu. Potom jediné, co Ho ještě poutá k to-
muto světu, je spojení s minulou *karmou*.

22. सकळांचे येकचि मूळ। येक जाणते येक बाष्कळ।

विवेके करून तत्काळ। परलोक साधावा ॥ २२ ॥

*sakalāñce yekaci mūla | yeka jāṇate yeka bāṣkaḷa |
vivekem karūna tatkāla | paraloka sādḥāvā || 22*

॥

One is the root of this ‘all’; the other simply knows and the other is just frivolous body consciousness. Therefore, by making *vivek*, this ‘world beyond’ should be achieved.

Kořenem tohoto „vše“ je ono Jediné. To druhé prostě jen ví a to druhé je jen lehkovážné tělesné vědomí. A proto pomocí *vivěky* by mělo být dosaženo tohoto „světa za“.

23. तरीच जन्माचें सार्थक। भले पाहाती उभये लोक।
कारण मुळींचा विवेक। पाहिला पाहिजे ॥ २३ ॥

tarīca janmāceṁ sārthaka | bhale pāhātī ubhaye loka |

kāraṇa mulīṅcā viveka | pāhilā pāhije || 23 ||

The meaning of your having taken a birth is understood when, through wisdom, both these worlds are understood. Therefore you should understand the *vivek* that reveals this original cause (*mula maya*).

Smysl svého zrození pochopíte, jakmile pomocí moudrosti porozumíte oběma těmto světům. A proto byste měli poznat *vivéku*, která odhaluje tuto prvotní příčinu (*múla mája*).

24. विवेकहीन जे जन। ते जाणावे पशुसमान।

त्यांचे ऐकतां भाषण। परलोक कैंचा ॥ २४ ॥

vivekahīna je jana | te jāṇāve paśusamāna |

tyāñce aikatāṁ bhāṣaṇa | paraloka kairicā || 24

||

But if this *mula maya* appears as the people of this world then, there is no *vivek* and then that Reality, is no better than a beast (ie. eat, sleep and sex). And tell me, how then can there be this world beyond if you listen only to the languages of the beasts?

Ale pokud se tato *múla mája* zjevuje v podobě lidí tohoto světa, pak tu není žádná *vivéka*, a potom není tato Skutečnost o nic lepší než zvíře (tedy jídlo, spánek a sex). A řekni mi, jak tu potom může být tento svět za, jestliže na-

sloucháš pouze jazyku těchto zvířat?

25. बरें आमचें काये गेलें। जें केलें तें फळास आलें।

पेरिलें तें उगवलें। भोगिती आतां ॥ २५ ॥

bareṁ āmaceṁ kāye gelerṁ | jeṁ kelerṁ teṁ phalāsa ālerṁ |

perilerṁ teṁ ugavalerṁ | bhogitī ātām || 25 ||

But what will that matter when we have wisdom. If *mula maya* has been created then, that Reality can be acquired. But now, whatever had been sown has sprouted and this ‘all’ is to be enjoyed (ie. your past actions ie. *vivek* is now bearing its fruit). (*maharaj*- understand and see the fun)

Ale co na tom všem záleží, máme-li moudrost? Jestliže byla vytvořena *múla mája*, potom může být dosaženo Skutečnosti. Ale teď, cokoli bylo zaseto (tedy ve vašich minulých činech), to nyní vzklíčilo a je možné zakoušet plody tohoto „vše“ (tedy *vivéka* nyní přináší své plody) (*Randžit Mahárádž*: Získej pochopení a pak pozoruj tu

zábavu).

26. पुढेहि करी तो पावे। भक्तियोगें भगवंत फावे।

देव भक्त मिळतां दुणावें। समाधान॥ २६॥

*puḍheṁhi karī to pāve | bhaktiyogem bhagavanṭa
phāve |*

*deva bhakta miḷatām duṅāveṁ | samādhāna || 26
||*

Afterwards, that ‘doer’/*purush* will be attained and then the union of devotee and God will be gained and fully understood. Then the devotee and God will meet and that contentment will be doubly enhanced (the bliss of knowledge becomes the complete contentment of non-duality).

Poté dojde k dosažení stavu tohoto „kona-tele“/*puruša* a bude nalezeno a plně pochopeno sjednocení oddaného a Boha. Potom se oddaný a Bůh setkají a tato *samādhāna*/spokojenost bude zdvojnásobena (blaženost poznání se stane úplnou spokojeností ne-duality).

27. कीर्ति करून नाहीं मेले। उगेच आले आणि गेले।
शाहाणे होऊन भुलले। काये सांगवें ॥ २७ ॥

*kīrti karūna nāhīm mele | ugeca āle āṇi gele |
śāhāṇe hoūna bhulale | kāye sāmṅaveriṃ || 27 ||*

Those whose pervasiveness is far and wide do not die. But when that still and silent Self is ignorant then, it has to come and go. Then though being ourselves wisdom, we have forgotten our own true Self.

Ti, jejichž záře proniká široko daleko, neumírají. Avšak je-li toto klidné a tiché Já nevědomé, potom musí nutně přijít a zase odejít. A tak, přestože jsme ztělesněnou moudrostí, zapomněli jsme na své pravé Já.

28. येथील येथें अवघेंचि राहातें। ऐसें प्रत्ययास हेतें।
कोण काये घेऊन जातें। सांगाना कां ॥ २८ ॥

*yethīla yethem avagheṃci rāhātem | aiseṃ pratya-
yāsa hetem |
koṇa kāye gheūna jātem | sāmṅānā kāṃ || 28 ||*

Then *maya* remains in *maya* due to this gross world of ‘many’ objects. If such is the condition endured by that *nirgun brahman* then, how can this ‘all’ be accepted and how can that *swarup* be understood?

Potom, kvůli tomuto hrubému světu „mnoha“ objektů, zůstává *mája* v *máje*. Pokud *nirguna brahman* setrvává v takovémto stavu, jak potom může být toto „vše“ přijato a jak může být ona *svarúpa* pochopena?

29. पदार्थी असावेँ उदास। विवेक पाहावा सावकास।

येणेंकरितां जगदीश। अलभ्य लाभे ॥ २९ ॥

padārthīm asāveṁ udāsa | viveka pāhāvā sāvakāsa
|

yeṇemkaritām jagadīśa | alabhya lābhe || 29 ||

When you are within this ‘object’ and yet remain detached from it then, that should be understood as *vivek*. Due to this, the Lord of the world, that was the most difficult to attain, is attained.

Pokud se nacházíš v tomto „objektu“, a přesto od něj zůstáváš oproštěn, je to příklad skutečné *vivéky*. Díky tomu byl Pán světa/*džagadiša*, kterého je velice obtížné dosáhnout, opravdu dosažen.

30. जगदीशापरता लाभ नाही। कार्याकारण सर्व कांहीं।

संसार करित असतांही। समाधान॥ ३०॥

jagadīśāparatā lābha nāhīm | kāryākāraṇa sarva kāmhīm |

samsāra karita asatāmhi | samādhāna || 30 ||

There is no benefit greater than the attainment of that Lord of the world. Even then the cause and effect* of this ‘all thing’ will continue. And then while making *samsar* there is also that perfect contentment. *(The pure cause and effect is the one moving action. With it, you stay in this world and it manages your affairs)

Není nic prospěšnějšího, než dosáhnout Pána světa. I poté bude samozřejmě pokračovat sled příčin a následků* této „věci vše“. *Samsāra* tu

bude stále, ale zároveň tu bude dokonalá spokojenost/*samádhána*. *(Čirý sled příčin a následků je zodpovědný za všechny činy. Vy jen stojíte v tomto světě a o všechny vaše záležitosti je postaráno.)

31. मागां होते जनकादिक। राज्य करितांहि अनेक।
तैसेचि आतां पुण्यश्लोक। कित्येक असती ॥ ३१ ॥
*māgāṃ hote janakādika | rājya karitāṃhi aneka |
taiseci ātāṃ puṇyaśloka | kityeka asatī || 31 ||*

In the past there had been King *janaka* and others. They carried out the functions of the King (ie. *atma*) while in the body. Even now there is this virtuous connection of the ‘all’ and that One within the ‘many’ and they are to be found (see V.13).

V dávných dobách žil Král *Džanaka* a další králové. Vykonávali všechny činnosti, které patřily k funkci Krále (tedy *átma*), zatímco byli v těle. Ale i dnes existuje dokonalé spojení tohoto „vše“ a onoho Jediného uvnitř „mnohého“

a je potřeba je najít. (viz. V. 13)

32. राजा असतां मृत्यु आला। लक्ष कोटी कबुल जाला।
तरि सोडिना त्याला। मृत्य कांहीं ॥ ३२ ॥
rājā asatām mṛtyu ālā | lakṣa koṭī kabula jālā |
tari soḍinā tayālā | mṛtya kāñhīn || 32 ||

Even if you are a king in this world, still death comes. And even if that (attentionless) pure knowledge gives its attention to this ‘all’ then, a relationship is formed and that Reality will not be spared death when death comes to this ‘thing’ (ie. for death to come, knowledge must first go off).

I když jste v tomto světě králem, smrt musí zákonitě přijít. A když toto čiré poznání (které je za pozorností) začne věnovat svou pozornost tomuto „vše“, vznikne mezi nimi vztah a tato Skutečnost nebude ušetřena smrti, až smrt zaklepe na dveře této „věci“. (Tedy aby mohla přijít smrt, musí nejprve odejít poznání.)

33. ऐसैं हैं पराधेन जिणें। यामधें दुखणें बाहाणें।
नाना उद्वेग चिंता करणें। किती म्हणोनि ॥ ३३ ॥
aiseṁ hem parādhena jiṇeṁ | yāmadheṁ dukha-
ṇeṁ bāhāṇeṁ |
nānā udvega cimtā karaṇeṁ | kitī mhaṇoni || 33
||

Due to this relationship, that thoughtless *swarup* becomes dependent on existence and then afterwards within this ‘speech’ there come the pains and frauds and pretences. Then there are ‘many’ worries and anxieties, due to the talk of the ‘many’.

Kvůli tomuto vztahu se tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* stane závislou na existenci a následně se uvnitř této „řeči“ objeví bolesti, podvody a přetvářka. Potom je tu „mnoho“ starostí a obav, které plynou z toho, že hovoří „mnohost“.

34. हाट भरला संसाराचा। नफा पाहावा देवाचा।
तरीच या कष्टाचा। परियाये होतो ॥ ३४ ॥

*hāṭa bharalā saṁsārācā | naphā pāhāvā devācā |
tarīca yā kaṣṭācā | pariyāye hoto || 34 ||*

In this market place of *samsar*, the profit of God should be understood and then only will this drudgery of body consciousness be this ‘thing’.

Pochop, že na tržišti této *samsáry* je jediným ziskem Bůh. Jedině potom se může lopotící se tělesné vědomí stát touto „věcí“.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

काळरूपनिरूपणनाम समास आठवा ॥ ८ ॥ १२.८

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

kālarūpanirūpaṇanāma samāsa āṭhavā || 8 || 12.8

Tímto končí 8.kapitola 12.dášaky knihy Dášbódh s názvem „Forma času“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

12.9 Poučení o úsilí

समास नववा : यत्नशिकवण

samāsa navavā : yatnaśikavaṇa

Instructions on Effort

|| Śrī Rām ||

1. दुर्बल नाचारी वोडगस्त। आळसी खादाड रिणगस्त।

मूर्खपणें अवघें वेस्त। कांहींच नाहीं ॥ १ ॥

durbala nācārī voḍagasta | āḷasī khādāḍa riṇagasta

|

mūrkhapaṇeṁ avagheṁ vesta | kāṁhīṁca nāhīṁ

|| 1 ||

Powerless, with improper conduct and in distress; lazy, greedy and in need of money always. Because of the foolishness of body consciousness there is total disorder and this ‘thing’ even is not understood.

Bezmocný, s nevhodným chováním a v nouzi; líný, chtivý a neustále lačnící po penězích – kvůli hlouposti tělesného vědomí tu je naprostý zmatek a není pochopena ani tato „věc“.

2. खाया नाहीं जेवाया नाहीं। लेया नाहीं नेसाया नाहीं।
अंधराया नाहीं पांघराया नाहीं। कोंपट नाहीं अभागी ॥ २ ॥
*khāyā nāhīm jevāyā nāhīm | leyā nāhīm nesāyā
nāhīm |*
*aṁtharāyā nāhīm pāṁgharāyā nāhīm | koṁpaṭa
nāhīm abhāgī || 2 ||*

That does not eat nor enjoy the fruits of past actions; That is not adorned with jewellery and fine accessories nor does It have this fine co-

vering ('all'/'everywhere is myself'). There is no covering, no cloth and no hut (ie. body) for That which has no parts.

To („Já“) nepřijímá potravu a ani se netěší plodům minulých činů; To („Já“) není ozdobeno klenoty a líbivými šperky a ani nenosí přepychové oblečení („vše“/“všude jsem Já“). Pro To, co nemá žádné části těla, tedy je bezforemné, tu není žádný oděv, žádný klobouk (tedy tělo).

3. सोयेरे नाहीं धायेरे नाहीं। इष्ट नाहीं मित्र नाहीं।
 पाहातां कोठें वोळखी नाहीं। आश्रयेविण परदेसी ॥ ३ ॥
soyere nāhīm dhāyere nāhīm | iṣṭa nāhīm mitra nāhīm |
pāhātām koṭhem voḷakhī nāhīm | āśrayeṁviṇa paradesī || 3 ||

That has no family or relatives and That has no loved ones or friends. When you have understood that One without any support then, nowhere is known.

To/“Já“ nevlastní rodinu či příbuzné a nemá blízké či přátele. Jakmile jste pochopili toto Jedno bez jakékoliv podpory, pak není nic k poznání.

4. तेणें कैसें करावें। काये जीवेंसीं धरावें।
वाचावें किं मरावें। कोण्या प्रकारें ॥ ४ ॥

teṇeṁ kaiseṁ karāveṁ | kāye jīveṁsīṁ dharāveṁ

|

vācāveṁ kiṁ marāveṁ | koṇyā prakāreṁ || 4 ||

What should be done by that Reality?¹⁵ Why should it hold a *jīva* and how can it live and die?

¹⁵*siddharameshwar maharaj*- Then *sadguru* teaches “Look! Why do you fall into all this confusion? knowledge is the doership of *maya* and non-doership is of *brahman*.” But however much they are taught the seekers think only of that which is illusory and ask, “What should I do, *maharaj*?” The *guru* tells the disciple not to sniff snuff but the disciple goes and sticks his nose in the snuff-box. Something like this only happens by the disciple’s asking, “What should I do?” after having learnt that even knowledge is false.

Co by mělo být děláno touto Skutečností¹⁶?
Proč by měla udržovat *džívu* a jak může žít
a umírat?

5. ऐसैं कोणीयेकें पुसिलें। कोणीयेकें उत्तर दिधलें।
श्रोतीं सावध ऐकिलें। पाहिजे आतां ॥ ५ ॥

*aisem koṇīyekerem pusilem | koṇīyekerem uttara did-
halem |*

śrotīm sāvadhā aikilem | pāhije ātām || 5 ||

When that One who is within everyone asks ‘many’ questions (ie. when that One is ignorant) then, that One who is within everyone has to give this reply of ‘I am’. Therefore now in the listener, there should be alert listening.

¹⁶ *Siddharaméshvar Maharádž: Sadguru učí: „Hled! Proč padáš do veškerého tohoto zmatku? Poznání je konáním máji a ne-konání je konáním brahman.“* Avšak jakkoliv jsou hledající poučení, přesto přemýšlejí pouze o tom, co je iluzorní, a ptají se: „Co bych měl *Maharadži* dělat?“ *Guru* žákovi řekne, aby nešňupal tabák, ale žák přesto jde a strčí nos do tabatěrky. Něco podobného se děje tehdy, když se žák ptá na to, co by měl dělat, poté, so se dověděl, že i samotné poznání je falešné.

Jakmile toto Jedno, které přebývá uvnitř každého, klade „mnoho“ otázek (tedy když je toto Jedno nevědomé), pak toto Jedno, které je uvnitř každého, musí dát tuto odpověď „Já jsem“. Proto by měl nyní posluchač pozorně naslouchat.

6. लाहान थोर काम कांहीं। केल्यावेगळें होत नाही।
करंट्या सावध पाहीं। सदेव होसी ॥ ६ ॥

lāhāna thora kāma kāñhīm | kelyāvegaḷem hota nāhīm |

karañṭyā sāvadhā pāhīm | sadeva hoṣī || 6 ||

That great *brahman* within this small *jiva* uses this ‘thing’/knowledge to function in the world. Nothing gets done without this knowledge doing. If the wretched and miserable is alert and understands this, then it will become most fortunate (lit. to be with God).

Toto velké *brahman* uvnitř malého *džívy* využívá tuto „věc“/poznání k tomu, aby fungovalo ve světě. Nic není uděláno bez konání tohoto

poznání. Je-li ubohý a bídný dostatečně bdělý a má toto pochopení, stane se největším šťastlivcem (stane se Bohem).

7. अंतरीं नाहीं सावधानता। येन ठाकेना पुरता।
सुखसंतोषाची वार्ता। तेथें कैची ॥ ७ ॥

*aṁtarīm nāhīm sāvadhānatā | yetna ṭhākenā pu-
ratā |*

sukhasaṁtoṣācī vārtā | tetheṁ kaimcī || 7 ||

But if in this inner space there is no alertness and if this effort is not perfectly sustained then, how can these *rumours of happiness¹⁷ and con-

¹⁷*siddharameshwar maharaj*- The happiness of worldly life is like the happiness of a dream. And there is always a tinge of sorrow in it, for the wealth of the objects of this world is no wealth at all. The glories connected with the Self like tranquility and independence are real wealth. A disciple should concentrate on achieving only this wealth. The objects themselves are not of the nature of Bliss. If there is a deep desire for an object, then there is Bliss on acquiring it. If one does not have a longing for an object and does not have any attraction to it, then even if someone gives it to you there is no Bliss obtained. But how can the Self be like that? There, there is Bliss, free

tentment ever meet that *brahman*? *(This worldly happiness is not real happiness; *maharaj*-the king has to forget he is a king to kiss the servant girl and the servant girl has to forget she is a servant girl to kiss the king. In that forgetting there is happiness but that is just the smallest taste of Reality)

Není-li však v tomto vnitřním prostoru bdělost a není-li řádně udržováno úsilí, jak kdy mohou tyto zvěsti o štěstí¹⁸ a spokojenosti potkat toto

of desires. Because the Self is of the nature of Bliss there is no need of desire.

¹⁸*Siddharaméshvar Maharadž*: „Štěstí světského života je jako štěstí zakoušené ve snu. Vždy je v něm příchut' utrpení, protože bohatství objektů tohoto světa není vůbec žádným bohatstvím. Sláva spojená s „Já“, jsou klidem a nezávislostí, je skutečným bohatstvím. Žák by se měl soustředit na dosažení tohoto bohatství. Samotné objekty nejsou ve své podstatě Blažeností/Klidem. Je-li tu hluboká touha po objektu, pak je tu Blaženost z jejího nabytí. Pokud po objektu netoužíte a nezajímá vás, pak i když vám ho někdo dá, není tu Blaženost/Radost/Klid z jeho získání. Ale jak by „Já“ mohlo být takovéto? Tam je Blaženost zbavena tužeb. Protože „Já“ je ve své přiro-

brahman? (Toto světské štěstí není skutečným štěstím; *Maharádž:* „K tomu, aby král políbil služebnou, musí zapomenout na to, že je králem a služebná musí zapomenout na to, že je služebnou líbající krále. V tomto zapomnění se nachází štěstí, to je však pouze nepatrným okusením Skutečnosti.)

8. म्हणोन आळस सोडावा। येत्न साक्षेपें जोडावा।
दुश्चितपणाचा मोडावा। थारा बळें ॥ ८ ॥

*mhaṇona ālasa soḍāvā | yetna sākṣepem joḍāvā |
duścitaṇācā moḍāvā | thārā baḷem || 8 ||*

Therefore laziness should be dropped and earnest effort should be established. Through perseverance and determination, this place of inattentiveness (ie. the mind that forgets one's own Self) should be demolished.

Měli byste odhodit lenost a naopak vynaložit upřímnou snahu. Pomocí vytrvalosti a odhod-

zenosti Blažeností/Klidem, není potřeba žádná touhy.

lání by mělo být toto místo nepozornosti (tj. mysl, která zapoměla na své vlastní „Já“) zlikvidováno.

9. प्रातःकालीं उठत जावें। प्रातःस्मरामि करावें।

नित्य नेमें स्मरावें। पाठांतर ॥ ९ ॥

prātaḥkāḷīm uṭhata jāveṁ | prātaḥsmarāmi karāveṁ |

nitya nemeṁ smarāveṁ | pāṭhāntara || 9 ||

In the early morning, you should awake and remember that light that shines from within you (*maharaj- wake up slowly...understand that only when I awake does the world appear*). And throughout your whole day hold this remembrance constantly in your heart (*because my light is there, the world is there*).

Měli byste se probouzet brzy ráno a připomínat si světlo vyzařující z vašeho nitra (*Maharádž – vstávejte pomalu... pochopte, že jen když se probudím já, objeví se svět*). Během celého dne si toto neustále ve svém srdci připomínejte

(protože je tu mé světlo, je viděn svět).

10. मागील उजळणी पुढें पाठ। नेम धरावा निकट।

बाष्कळपणाची वटवट। करूच नये ॥ १० ॥

māgīla ujalāṇī puḍhem pāṭha | nema dharāvā nikaṭa |

bāṣkaḷapaṇācī vaṭavaṭa | karūmca naye || 10 ||

That which is from the beginning should shine and from now onwards that should naturally reside in your heart. That which is always there should be held near and the wild, unrestrained chatter of the mind should be cast away (in birth, in death and inbetween, you were always there).

To, co je tu od samého počátku, by mělo zářit a od nynějška přirozeně přetrvávat ve vašem srdci. To, co je vždy zde, udržujte poblíž, a divokou, bezuzdnou a upovídanou mysl odvrhněte. (Jste tu neustále – v momentu zrození, smrti i mezi nimi.)

11. दिशेकडे दुरी जावें। सुचिस्मंत होऊन यावें।
येतां कांहीं तरी आणावें। रितें खोटें ॥ ११ ॥

*diśekade durī jāveṁ | sucismaṁta hoūna yāveṁ |
yetāṁ kāñhīm tarī āṇāveṁ | riteṁ khoṭeṁ || 11
||*

(Now our worldly actions, toilet etc. are used as similes for sustained effort) One should go to that distant place and there purify one's Self. When you return then, this 'thing' is to be brought back with you to this empty and false worldly life.

(Nyní jsou použity jakožto příklady trvalého úsilí naše světské činnosti – chození na záchod apod.) Člověk by měl odejít na toto vzdálené místo a tam očistit své „Já“. Po návratu je třeba tuto „věc“ vrátit do tohoto prázdného a falešného světského života.

12. धूतवस्त्रे घालावीं पिळून। करावें चरणक्षाळण।
देवदर्शन देवार्चन। येथासांग ॥ १२ ॥

dhūtavastreṁ ghālāvīm piḷūna | karāveṁ cara-

ṅakṣālaṇa |
devadarśana devārcana | *yethāsāṅga* || 12 ||

Your clothes should be washed clean, wrung and spread out through *vivek* (*maharaj- make the sky your blanket*). This creation that springs from His feet/understanding should be washed clean and then His form should be perceived¹⁹ by offering everything to Him (*I know nothing; it is He seated within me that knows*

¹⁹ *siddharameshwar maharaj-* “You *janardana*, you only are acting in my body, and Ekanath has ran away from this body. It is you, *shri guru janardana* who abides here now. Whatever actions are done, are due to you. Whatever objects the vision sees are understood by your eyes. You are the eye of the eyes. Because of your hearing, the ears hear. The tongue tastes due to union with you. The conviction/*buddhi* knows by union with you. Whatever the mind may say is said due to your power. In wakefulness, I am awake due to union with you. Dreams are because of you and sleep is because of you. Whatever sensual enjoyments I enjoy are yours only. It is due to you that people recognize me as Ekanath. They do not say “Janardana,” they say “Ekanath.” By assuming the name “Ekanath,” only you are.”

everything).

Váš oděv by měl být čistý, vyždímaný a vyžehlený pomocí rozlišování/*vivék* (*Maharádž: Učiňte nebesa svou pokrývkou*). Toto stvoření, které tryská z Jeho chodidel (*tedy pochopení*), by mělo být čisté. Díky tomu, že nabídnete všechno Jemu, byste měli vnímat²⁰ „Jeho“ formu. (*Nic nevím; je to On usazený uvnitř mne, který ví všechno.*)

13. काहीं फळाहार घ्यावा। पुढें वेवसाये करावा।
लोक आपला परावा। म्हणत जावा॥ १३॥

²⁰ *Siddharaméshvar Maharádž: „Ty Džňanardane, jedině Ty konáš v mém těle. Eknáth z tohoto těla utekl. Jsi to Ty, Šrí Guru Džňanardane, který v něm nyní přebývá. Ať je vykonána jakákoliv činnost, je to díky Tobě. Jakékoliv objekty, jež zrak spatří, jsou pochopeny Tvýma očima. Ty jsi okem očí. Díky tvému sluchu uši slyší. Jazyk ochutnává díky jednotě s Tebou. Přesvědčení/*buddhi* ví díky jednotě s Tebou. Ať mysl řekne cokoliv, je to řečeno díky Tvé síle. Jakékoliv smyslové radosti, které zakouším, jsou jen a jen Tvými. Je to díky Tobě, že mne lidé poznávají jako Eknátha. Neřeknou „Džňanardana“, řeknou „Eknáth“. Přijetím jména Eknáth, jedině Ty jsi.*

*kāmhīm phalāhāra ghyāvā | puḍhem vevasāye
karāvā |
loka āpalā parāvā | mhaṇata jāvā || 13 ||*

This is your rest and there you take the fruit of this ‘thing’. Let the affairs go on and let everything come and let everything go. This world that belongs to another (ie. the ego’s world) should be called your own.

Toto (pochopení) je vaším odpočinkem a zde se vám dostane ovoce této „věci“. Nechť události pokračují, ponechte všechno přicházet i odcházet. Tento svět, který náleží jinému (tj. svět ega), by měl být nazván vaším vlastním.

14. सुंदर अक्षर ल्याहावेँ। पष्ट नेमस्त वाचावेँ।
विवरविवरोँ जाणावेँ। अर्थांतर ॥ १४ ॥
*suṁdara akṣara lyāhāveṁ | paṣṭa nemasta vācā-
veṁ |
vivaravivarom jāṇāveṁ | arthāntara || 14 ||*

That Imperishable should write this beautiful

‘word’ (ie. from a point of knowledge ‘I am’, this ‘all’ world comes) and that pure knowledge should read clearly (detached witnessing should be maintained). Then the inner essence and meaning should be understood by repeated investigation.

Toto Nevnímatelné by mělo psát toto nádherné „slovo“ (tj. tento svět „vše“ přichází z bodu poznání „Já jsem“) a toto ryzí poznání by (je) mělo číst zřetelně (mělo by být zachovááno nezaujaté pozorování). Pak by vnitřní esence i význam měly být opakovaným zkoumáním pochopeny.

15. नेमस्त नेटकें पुसावें। विशद करून सांगावें।

प्रत्ययेविण बोलावें। तेचि पाप ॥ १५ ॥

nemasta neṭakeṁ pusāveṁ | viśada karūna sāṅgāveṁ |

pratrayeṁviṇa bolāveṁ | teṁci pāpa || 15 ||

The limited *jiva* should be wiped away by this action of *sagun* and then, afterwards thought-

lessness should be maintained. Then you should not ‘speak’ this ‘I am’ without that *nirgun* understanding, otherwise that Reality becomes the sin of *maya* (you should use knowledge but not be knowledge V.6).

Omezeného *džívu* je potřeba vymazat pomocí činnosti *saguny* a následně by měla být udržována bez-myšlenkovitost. Pak byste ani neměli „vyslovit“ toto „Já jsem“ bez pochopení *nirguna*. Jinak se tato Skutečnost stane hříchem *máji*. (Měli byste používat poznání, nikoli být poznáním viz. V.6)

16. सावधानता असावी। नीतिमर्याद राखावी।
 जनास माने ऐसी करावी। क्रियासिद्धि ॥ १६ ॥
sāvadhānatā asāvī | nītimaryāda rākhāvī |
janāsa māne aisī karāvī | kriyāsiddhi || 16 ||

There should always be alertness and that Truth should be treated with respect. That completed and perfect action should be honoured by the mind.

Vždy by tu měla být bdělost/ostražitost a s touto Skutečností je třeba zacházet s úctou. Mysl by měla tuto úplnou a dokonalou činnost opěvovat.

17. आलियाचें समाधान। हरिकथा निरूपण।
सर्वदा प्रसंग पाहोन। वर्तत जावें ॥ १७ ॥

āliyācēṁ samādhāna | harikathā nirūpaṇa |
sarvadā prasamga pāhona | vartata jāveṁ || 17 ||

Then no matter what comes, still as long as this ‘story of God’ gets discoursed, there is unending contentment. Always this knowledge should be understood and with this understanding, you should stay and function.

Pak nezáleží na tom, co přijde, protože dokud je přednášen tento „příběh“ Boha, je zde nekončící spokojenost. Toto poznání je třeba vždy chápat a s tímto pochopením byste měli zůstat a fungovat.

18. ताळ धाटी मुद्रा शुद्ध। अर्थ प्रमये अन्वये शुद्ध।

गद्यपद्ये दृष्टांत शुद्ध। अन्वयाचे ॥ १८ ॥

tāla dhātī mudrā śuddha | artha pramaye anvaye śuddha |

gadyapadyeṁ drṣṭānta śuddha | anvayāce || 18 ||

When the *tal*/cymbals are played boldly and skilfully (to keep a count or remember that *swarup*) then, there is that pure attention that will reveal the inner meaning. By this sacred knowledge the world of words and trickery is put to an end.

Když je hra na činely zvučná a působivá (tj. je připomínána *svarúpa*), pak je tu ryzí pozornost, která odhalí vnitřní význam. Díky tomuto posvátnému poznání je svět slov a triků ukončen.

19. गाणें वाजवणें नाचणें। हस्तन्यास दाखवणें।

सभारंजकें वचनें। आडकथा छंदबंद ॥ १९ ॥

gāṇeṁ vājavanēṁ nācaṇeṁ | hastanyāsa dākhavanēṁ |

sabhāraṅjakeṁ vacaneṁ | āḍakathā chaṁdabāṁda

॥ 19 ॥

By His song, by His playing and by His dance ('He is in all'), the false and artificial are taken out. By His sacred 'speech', this meeting place is made happy and the wild digressing tales of longings are stopped.

Jeho písni, Jeho hraním a Jeho tancem („On je ve všem“), je to falešné a umělé odstraněno. Díky Jeho posvátné „řeči“ je toto místo setkání učiněno šťastným a divoké příběhy tužeb ustanou.

20. बहुतांचें समाधान राखावें। बहुतांस मानेल तें बोलावें।
विलग पडों नेदावें। कथेमधें ॥ २० ॥

bahutāñceriñ samādhāna rākhāverīñ | bahutāñsa māñela teñ bolāverīñ | vilaga paḍoñ nedāverīñ | kathemadhem || 20 ||

That perfect contentment should be protected by this action of the 'all'. This 'all' is to be valued and that Reality should make this 'speech'.

And you should never tire or lose one's freshness within this 'story of God' ([forever maintain detachment](#)).

Tuto dokonalou spokojenost je zapotřebí ochraňovat touto činností „vše“. Toto „vše“ má být ceněno a tato Skutečnost by měla činit tuto „řeč“. Nikdy byste se neměli unavit či ztratit svou svěžest uvnitř tohoto „příběhu Boha“ ([vždy zachovávejte odtažitost/nezaujatost](#)).

21. लोकांस उदंड वाजी आणूं नये। लोकांचे उकलावें हृदये।
तरी मग स्वभावे ह्ये। नामघोष ॥ २१ ॥

*lokāṁsa udaṇḍa vājī āṇūṁ naye | lokāṁce ukalā-
veṁ hrdaye |*

tarī maga svabhāveṁ hoye | nāmaghoṣa || 21 ||

That vast *paramatma* should not be brought down into the sounds of this world and so your heart should be disentangled from this world. Then afterwards there will naturally be the 'singing of His name'.

Toto rozlehlé *paramátma* by nemělo být staženo dolů do zvuků tohoto světa a vaše srdce by tak mělo být z tohoto světa vymotáno/osvobozeno. Poté tu bude přirozeně „zpěv Jeho jména“.

22. भक्ति ज्ञान वैराग्य योग। नाना साधनाचे प्रयोग।

जेणें तुटे भवरोग। मननमात्रें ॥ २२ ॥

bhakti jñāna vairāgya yoga | nānā sādhanāce prayoga |

jeṇeṁ tuṭe bhavaroga | mananamātreṁ || 22 ||

This is the coming together of devotion/*bhakti*, renunciation/*vairāgya* and knowledge/*gnyan*. And this is the remedy that gets rid of the ‘many’ *sadhanas*. Due to this **manana* of *mula maya*, the disease of the worldly existence is broken. *(To maintain the understanding/knowledge constantly).

Toto značí setkání uctívání/*bhakti*, odpoutanosti/*vajragja* a poznání/*džňána*. Toto je lék na to, jak se zbavit „mnohých“ *sādhān*. Díky této **mananě mulamāji* *(tedy neustálému udr-

žování pochopení/poznání), je nemoc světské existence zničena.

23. जैसे बोलणें बोलावें। तैसेंचि चालणें चालावें।

मग महंतलीळा स्वभावे। आंगीं बाणे ॥ २३ ॥

*jaisēṁ bolāṇēṁ bolāvēṁ | taisēṁci cālaṇēṁ cālā-
vēṁ |*

*maga mahāntalīlā svabhāvēṁ | āṅgīm bāṇe || 23
||*

If this ‘speech’ is ‘spoken’ and this ‘action’ is performed then, this play of that *purush* will be accepted.

Je-li „vyřčena“ tato „řeč“ a je vykonána toto „činnost“, pak bude hra tohoto *puruši* přijata.

24. युक्तिवीण साजिरा योग। तो दुराशेचा रोग।

संगतीच्या लोकांचा भोग। उभा ठेला ॥ २४ ॥

yuktivīṇa sājirā yoga | to durāśecā roga |

saṅgatīcyā lokāṁcā bhoga | ubhā ṭhelā || 24 ||

But without true union, there will only be a

show of *yoga*/union and then that *purush* will suffer the disease of hankering and longing and will be caught in the drama of the world of perpetual pleasures and pains.

Bez sjednocení této trojice tu však bude jen vnější show *jógy*/sjednocení a *puruša* tak bude trpět nemocí způsobenou z tužeb a dychtivosti a bude lapen v dramatu světa nepřetržitých radostí a bolestí.

25. ऐसें न करावें सर्वथा। जनास पावऊं नये वेथा।

हृदई चिंतावें समर्थ। रघुनाथजीसी ॥ २५ ॥

aiseṁ na karāveṁ sarvathā | janāsa pāvaūṁ naye vethā |

hṛdāiṁ ciṁtāveṁ samartha | raghunāthajīsī || 25 ||

You should never do like this. You should never gain these worldly pains. Your heart should always think of lord *raghunath* (ie. *sadguru*).

Takto byste nikdy neměli jednat. Nikdy byste

neměli znovu prožívat tyto světské bolesti. Vaše srdce by mělo vždy myslet na pána *raghunáta* (tj. *sadgurua*).

26. उदासवृत्तिस मानवे जन। विशेष कथानिरूपण।

रामकथा ब्रह्मांड भेदून। पैलाड न्यावी ॥ २६ ॥

udāsavṛttisa mānave jana | viśeṣa kathānirūpaṇa

|

rāmakathā brahmāṇḍa bhedūna | pailāḍa nyāvī ||

26 ||

Your mind should value this *vṛitti* of dispassion ('I want to know nothing'); this is the telling of this story of God and that is the pure *sattva guna*. When there is this story of *ram* then, the *brahmanda* will be split asunder and you will be led to the other shore (of no-otherness).

Vaše mysl by měla ocenit tuto *vṛitti*/myšlenku nezaujatosti (tedy „Nechci vědět nic“); toto je vyprávění příběhu Boha a to je ryzí *sattva guna*. Jakmile je zde tento příběh *Rámy*, *brahmānda* bude rozdělena vedví a vy budete převedeni

na druhý břeh (břeh, kde není nic jiného než Jedno).

27. सांग महंती संगीत गाणें। तेथें वैभवास काय उणें।

नभामाजी तारांगणें। तैसे लोक ॥ २७ ॥

sāṅga mahantī saṅgīta gāṇeṁ | tethem vaibha-
vāsa kāya uṇeṁ |

nabhāmājī tārāṅgaṇeṁ | taise loka || 27 ||

When this story within that *purush*/Knower is perfectly told then, this whining tale becomes a glorious concert. In *brahman* what glory can be lacking? Then your world is like the sky on which this creation plays.

Když je tento příběh uvnitř *puruši*/Znalce vyprávěn dokonale, pak se tento příběh nářku promění v nádherný koncert. Jaká sláva by mohla chybět v *brahman*? Váš svět je pak jako nebe, na němž se odehrává toto stvoření.

28. आकलबंद नाही जेथें। अवघेंचि विश्कळित तेथें।

येकें आकलेविण तें। काये आहे ॥ २८ ॥

*ākalaḥaṁḍa nāhīm̐ jethem̐ | avaghem̐ci viśkaḷita te-
them̐ |
yeker̐m̐ ākaleviṅa tem̐ | kāye āhe || 28 ||*

When ‘here’ *mula maya* is not then, ‘there’ is the confinement of the ‘many’ disorders and confusions. But what confusion can there be when that One is free of confinement?

Když „zde“ *mula mája* není, pak toto „tam“ je vězením/omezením „mnoha“ zmatekú a chaosu. Jakýpak zmatek tu ale může být, když je toto Jedno jediné prosto omezení?

29. घालून अकलेचा पवाड। व्हावें ब्रह्मांडाहून जाड।

तेथें कैचें आणिले द्वाड। करंटपण॥ २९॥

*ghālūna akalecā pavāḍa | vḥāver̐m̐
brahmāṁḍāhūna jāḍa |*

*tethem̐ kaicem̐ āṅile dvāḍa | karam̐ṭapaṅa || 29
||*

Expand the expanse of this confinement and be more pervasive than the *brahmanda*. How can

the drudgery and misfortune of body consciousness be brought ‘there’? (Leave your concepts and worries at His feet and just know)

Rozšiřte prostor tohoto omezení a buďte rozsáhlejší než *brahmánda*. Jak by se „tam“ mohla dostat dřina a neštěstí tělesného vědomí? (Zanechte svých konceptů a obav u Jeho chodidel a prostě vězte.)

30. यथे आशंका फिटली। बुद्धि येतीं प्रवेशली।

कांहींयेक आशा वाढली। अंतःकर्णी ॥ ३० ॥

yetherm āśaṅkā phiṭalī | buddhi yetnīm praveśalī |
kāmhīnyeka āśā vāḍhalī | antaḥkarṇī || 30 ||

When the doubt ‘here’ is removed then, your *buddhi* will enter within ‘there’. For then that One within the ‘thing’ will destroy even this desire to know, that resides within your *antahkarana*.

Jakmile odstraníte pochybnost tohoto „zde“, vstoupí váš intelekt/*buddhi* dovnitř tohoto

„tam“, protože toto Jedno uvnitř „věci“ pak zničí dokonce i tuto touhu vědět, která přebývá uvnitř vaší *antah-karany*.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

यत्नशिकवणनाम समास नववा ॥ ९ ॥ १२.९

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

yatnaśikavaṇanāma samāsa navavā || 9 || 12.9

Tímto končí 9. kapitola 12. dášky knihy Dásbódh s názvem „Poučení o úsilí“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

12.10 Promluva o nejlepším Purušovi

समास दहावा : उत्तमपुरुषहिरूपण

samāsa dahāvā : uttamapurusaḥnirūpaṇa

The Discourse of the Best Purush

|| Śrī Rām ||

1. आपण येथेष्ट जेवणें। उरलें तें अन्न वाटणें।
परंतु वाया दवडणें। हा धर्म नव्हे ॥ १ ॥

āpaṇa yetheṣṭa jevaṇeṁ | uraleṁ teṁ anna vāṭa-

ṇem |

paraṁtu vāyā davadāṇem | *hā dharma navhe* || 1
||

If you have eaten to your heart's content then, the food that remains should be carefully sorted; for it is not proper to just toss it all away as useless. In the same way, when you have enjoyed the fruits of past action to your heart's content then, this 'food'/'I am' that remains should be carefully examined. But if you toss this away as useless then, you have not understood your *dharma* (if this ever present 'experience' is not found and maintained then your *dharma* ie. inherent desire to know yourself, is not performed and then knowledge gets taken to be the 'many' things and gets thrown away as useless)

Když se dosyta najíte, měli byste se zbylým jídlem vhodně naložit; není totiž správné považovat zbytky za neužitečné a jen tak je vyhodit. Stejně tak, pokud jste se dosyta na-

bažili plody svých minulých činů, zbyde tu „jídlo“/„já jsem“, které by mělo být náležitě prozkoumáno. Ale pokud toto „já jsem“ pokládáte za neužitečné a odhodíte je, tak jste nepochopili svou *dharmu*. (Pokud není nalezena a opatrována tato vždy přítomná „zkušenost“, potom nenaplňujete svou *dharmu*, tedy svou vrozenou touhu poznat sebe sama. Potom je poznání považováno za „mnoho“ věcí a jako neužitečné je zahozeno.)

2. तैसें ज्ञाने तृप्त व्हावे। तेचि ज्ञान जनास सांगावे।

तरतेन बुडों नेदावे। बुडतयासी ॥ २ ॥

taiseṁ jñāṇeṁ tṛpta vhaṇeṁ | teṁci jñāna janāsa sāṅgāveṁ |

taratena buḍoṁ nedāveṁ | buḍatayāsī || 2 ||

In this way, having acquired the satisfaction that comes from knowledge, then that pure knowledge should be taught to your mind. The One who is afloat should not let the drowning get drowned (ie. the mind is drowning

in this flood of *maya*, the ‘many’ people and their ‘many’ ways). (The understanding of *sa-gun brahman* has to be sustained so that the mind can be taught thoughtlessness)

Tímto způsobem, pomocí uspokojení, které přináší poznání, by měla být mysl postupně přivedena k čirému poznání. Ten, kdo je nad vodou, by neměl nechat tonoucího, aby se utopil (tedy mysl se topí v záplavě *máji*, „mnoha“ lidí a jejich „mnohých“ cest). (Pochopení *sa-guna brahman* musí být posilováno, aby se mysl naučila bez--myšlenkovitosti.)

3. उत्तम गुण स्वयं घ्यावे। ते बहुतांस सांगावे।

वर्तल्याविण बोलावे। ते शब्द मिथ्या ॥ ३ ॥

uttama guṇa svayerṁ ghyāve | te bahutāṁsa sām-gāve |

vartalyāviṇa bolāve | te śabda mithyā || 3 ||

When that natural and superior *guna* is accepted then, that Reality gets called this ‘all’. But if your ‘speech’ and your action are not in ac-

cord then, this ‘word’ becomes the ‘many’ false words (as soon as this pure *sattwa guna* of effortless knowing is given up, there is only intellectual knowledge and one tells one this and another that and one says one thing and does another; the ‘many’ ways of this world).

Jakmile je tato přirozená a nejvyšší *guna* přijata, potom je Skutečnost označována jako „vše“. Ale pokud vaše „řeč“ není v souladu s vašimi činy, potom se ono „slovo“ stane „mnoha“ falešnými slovy. (Jakmile je tato ryzí *sattva guna* čirého a spontánního poznání zahozena, zůstane tu pouhé intelektuální poznání a člověk říká jednomu tohle a druhému támhle to, dělá něco jiného než říká a je zapleten do „mnoha“ cest tohoto světa.)

4. स्नान संध्या देवार्चन। येकाग्र करावे जपध्यान।
हरिकथा निरूपण। केलें पाहिजे ॥ ४ ॥

*snāna saṁdhyā devārcana | yekāgra karāveṁ ja-
padhyāna |*

harikathā nirūpaṇa | kelem pāhije || 4 ||

Therefore you should take your sacred bath (in the *ganga* of knowledge), make your prayers (to know this space between the thoughts is prayer) and offer all at the feet of God.²¹ You should be fully absorbed in the repetition of the *guru's mantra* ('I am He') and always listen to this 'story' of *vishnu*.

A proto byste měli provádět posvátné koupele (v *Ganze poznání*), věnovat se modlitbám (modlitba znamená setrvat v prostoru mezi myšlenkami) a nabídnout vše chodidlům Boha²². Měli byste být plně ponořeni do opakování *Guruovy mantry* („já jsem On“) a neustále naslouchat tomuto „příběhu“ *Višnu*.

5. शरीर परोपकारीं लावावें। बहुतांच्या कार्यास यावें।

²¹ *siddharameshwar maharaj* – to be one with God is His worship.... make His intellect, your intellect.

²² *Siddharaméšvar Maharádž*: Uctívát Boha znamená být s ním sjednocen... udělej ze svého intelektu Jeho intelekt.

उणें पडों नेदावें। कोणियेकाचें ॥ ५ ॥

*śarīra paropakārīṁ lāvāveṁ | bahutāmcyā kāryāsa
yāveṁ |*

uṇeṁ paḍoṁ nedāveṁ | koṇīyekāceṁ || 5 ||

This action of the ‘all’ should arise and then, this ‘all’ body should be placed within the One who supports it. And then, at no time, should that One be allowed to slip away and hid behind this ‘all’ (ie. [maintain complete detachment](#)).

Je důležité, aby veškeré činnosti začalo vykonávat toto „vše“ a aby se tělo tohoto „vše“ usadilo v Jednom Jediném, které je jeho podporou. A poté je třeba ohlídat, aby toto Jedno už nikdy neuniklo a neschovalo se za toto „vše“ ([tedy posiluj v sobě naprostou odpoutanost](#)).

6. आडले जाकसलें जाणावें। यथानशक्ति कामास यावें।

मृदवचनें बोलत जावें। कोणीयेकासी ॥ ६ ॥

*āḍale jākasaleṁ jāṇāveṁ | yathānaśakti kāmāsa
yāveṁ |*

mṛdavacanēṁ bolata jāveṁ | koṇīyekāsī || 6 ||

The troubles and torments should be known (ie. the troubles are not mine, they arise upon my Self) and this action which is in accordance with your power/‘all’ should arise (then your ‘speech’ and action are in accord). You should ‘speak’ to that One who is within everyone by means of this gentle ‘word’ (He is your only friend, you should silently converse with Him; when you leave off all the thoughts of this world then, this ‘speech’ or effortless knowing is naturally there. Still, understand that this ‘speech’ and the One who ‘speaks’ are separate)

Je třeba pochopit problémy a trápení (tedy problémy nejsou moje, vznikají na pozadí mého Já) a dosáhnout toho, aby vaše činy byly v souladu s vaší silou, tedy s tímto „vše“ (potom jsou vaše činy v souladu s vaší „řečí“). Měli byste „mluvit“ s tímto Jedním, které je v každém, prostřednictvím tohoto jemného „slova“. (Toto Jediné je vaším jediným přítelem a měli byste s Ním potichu rozmlouvat; když opus-

títe všechny myšlenky na tento svět, potom naprosto přirozeně vyvstane tato „řeč“ neboli čiré, samovolné poznání. Nicméně pochopte, že tato „řeč“ a toto Jedno Jediné, které „mluví“, jsou oddělené, nejsou totožné.)

7. दुःख्याच्या दुःखें दुःखवावें। परसंतोषें सुखी व्हावें।
प्राणीमात्रास मेळऊन घ्यावें। बऱ्या शब्दें ॥ ७ ॥

dusaṛyācyā duḥkheṁ duḥkhavāveṁ | parasan-
toṣeṁ sukhī vḥāveṁ |

prāṇīmātrāsa melāūna ghyāveṁ | baṛyā śabderṁ ||
7 ||

You should suffer when the *‘other’ is suffering (if this ‘other/all’ is forgotten then, you should feel the pain of its separation) and you should be happy when the ‘other’ is happy (your only happiness is this ‘all’; even the pleasures of this world that come when a desire is filled, are truly the pleasure that comes from being free of any desire, if only for a few moments. This pleasure therefore comes from the ‘all’ and then another desire arises and there are hopes and longings

and the resultant pains of separation). This one in only the *prana* should accept and merge in this simple ‘word’. *(There is only One in this world, the ‘other’ is this ‘I am’)

Měli byste trpět, když ono „*druhé“ trpí (pokud na toto „druhé“/„vše“ zapomenete, měli byste cítit bolest z tohoto odloučení) a měli byste být šťastní, když i ono „druhé“ je šťastné. (Jediným vaším štěstím je toto „vše“; dokonce i světské potěšení vyvolané naplněním nějaké touhy je ve skutečnosti potěšením pramenícím ze stavu, ve kterém nemáte vůbec žádnou touhu, jakkoli prchavý tento stav může být. Toto potěšení tudíž pochází z tohoto „vše“, ale je vystřídáno další touhou a objeví se naděje a žádosti, které vedou k dalšímu utrpení z oddělenosti.) Tento jedinec v *práně* by měl přijmout toto jednoduché „slovo“ a ponořit se do něj. *(V tomto světě je pouze ono Jedno Jediné, a toto „druhé“ je „já jsem“.)

8. बहुतांचे अन्याये क्षमावे। बहुतांचे कार्यभाग करावे।
आपल्यापरीस व्हावे। पारखे जन॥ ८॥

bahutāñce anyāye kṣmāve | bahutāñce kāryabhāga karāve |

āpalyāparīsa vḥāve | pārakhe jana || 8 ||

The offence (“I am a body”) of the ‘all’ should be forgiven and this accomplishment (‘I am’) of the ‘all’ should be made. Then the many different people will be just like you (ie. myself is everywhere).

Přečin („já jsem tělo“) tohoto „vše“ by měl být prominut a toto „vše“ by mělo dosáhnout úspěchu („já jsem“). Potom se ukáže, že existuje mnoho různých lidí, kteří jsou úplně stejní jako ty (tedy já jsem všude).

9. दुसऱ्याचें अंतरजाणावें। तदनुसारचि वर्तावें।
लोकांस परीक्षित जावें। नाना प्रकारें॥ ९॥

dusaṛyāceñ añtarajāṇāveñ | tadanusāraci vartāveñ |

lokāñsa parīkṣita jāveñ | nānā prakāreñ || 9 ||

You should examine this world of ‘many’ different ways and customs. The inner space of this ‘other’ world should be known and in this connection you should always exist.

Měli byste prozkoumat svět „mnoha“ různých cest a způsobů. Měli byste pochopit vnitřní prostor tohoto „druhého“ a toto spojení by tu mělo být neustále.

10. नेमकचि बोलावेँ। तत्काळचि प्रतिवचन द्यावेँ।
कदापी रागास न यावेँ। क्षमारूपेँ ॥ १० ॥

nemakaci bolāveṁ | tatkālaçi prativacana dyāveṁ
|

kadāpī rāgāsa na yāveṁ | kṣmārūpeṁ || 10 ||

You should ‘speak’ clearly and at that time give such a reply to the mind that the mind goes off. This ‘speech’ is forgiving and forbearing and never brings anger or any other sentiment.

Měli byste „mluvit“ jasně a v tomto čase dát myslí takovou odpověď, že odejde. Tato „řeč“

je odpouštějící a trpělivá a nikdy nevyvolává hněv ani žádnou jinou emoci.

11. आलस्य अवघाच दवडावा। येत्न उदंडचि करावा।

शब्दमत्सर न करावा। कोणीयेकाचा ॥ ११ ॥

ālasya avaghāca davadāvā | yetna udandāci karāvā |

śabdāmatsara na karāvā | koṇīyekācā || 11 ||

The laziness of body consciousness should be chased away and you should make great effort. You should not be envious of that One who is within everyone (when you know that you are within everyone then, how will envy arise).

Lenost tělesného vědomí by měla být zahnána a vy byste měli vyvíjet veliké úsilí. Neměli byste být nepřátelští vůči Jednomu, které je ve všech (Víte--li, že jste v každém člověku, jak by mohla vyvstat nenávisť?).

12. उत्तम पदार्थ दुसऱ्यास द्यावा। शब्द निवडून बोलावा।

सावधपणें करीत जावा। संसार आपला ॥ १२ ॥

*uttama padārtha dusaṛyāsa dyāvā | śabda niva-
dūna bolāvā |
sāvadhaṇem karīta jāvā | saṁsāra āpalā || 12
||*

You should give this superior ‘object’ to the ‘other’ (when you give up the inferior objects then, ‘You are everything everywhere’) and this ‘word’ should be carefully selected and ‘spoken’. In this way your *samsar* should be carried out with great alertness.

Měli byste dát onomu „druhému“ ten nejlepší „objekt“ (vzdáte--li se podřadných objektů, potom „jste vším a všude“) a toto „slovo“ by mělo být pečlivě zvoleno a náležitě „vyřčeno“. Tímto způsobem byste měli velmi bděle procházet svou *samsárou*.

13. मरणाचें स्मरण असावें। हरिभक्तीस सादर व्हावें।
मरोन कीर्तीस उरवावें। येणें प्रकारें ॥ १३ ॥

*marañācem smarāṇa asāveṁ | haribhaktīsa sādara
vhāveṁ |*

marona kīrtīsa uravāveṁ | yeṇeṁ prakāreṁ || 13
 ||

One should remember that death can come at any moment and therefore have very earnest devotion to *hari*. Then when, on account of that thoughtless understanding, one dies to this world, your pervasiveness will always remain.

Měli byste si uvědomovat, že smrt může přijít v každém okamžiku, a měli byste proto být horlivě oddáni *Harimu*. Potom, díky vašemu bez--myšlenkovitému pochopení, i když v tomto světě zemřete, vaše všudypřítomnost přetrvá věčně.

14. नेमकपणें वर्तो लागला। तो बहुतांस कळों आला।
 सर्व आर्जवी तयाला। काये उणें ॥ १४ ॥
nemakapaṇeṁ vartoṁ lāgalā | to bahutāṁsa kaḷoṁ
ālā |
sarva ārjavī tayālā | kāye uṇeṁ || 14 ||

If one starts living with alertness then, this ‘all’

will be known. And when this ‘all’ sings the praises of that Reality then, what more is required?

Začne--li člověk žít v bdělosti, potom pozná toto „vše“. A když toto „vše“ zpívá chvalozpěvy na Skutečnost, co víc je potom potřeba?

15. ऐसा उत्तम गुणी विशेष। तयास म्हणावें पुरुष।
जयाच्या भजनं जगदीश। तृप्त होये ॥ १५ ॥

aisā uttama guṇī viśeṣa | tayāsa mhaṇāvēṃ puruṣa |

jayācyā bhajanem jagadīśa | tṛpta hoye || 15 ||

When one lives within this superior *guna* then, there will be that *purush* and as long as there is this *bhajan* of ‘I am’ then, that Lord of the world/*purush* will remain contented.

Žijete--li v této nejvyšší *guně*, potom tu je onen *puruša*, a dokud tu probíhá *bhadžan*/uctívání „já jsem“, tak zůstáváte ve spojení s Pánem tohoto světa/*purušou*.

16. उदंड धिःकारून बोलती। तरी चळों नेदावी शांति।
 दुर्जनास मिळोन जाती। धन्य ते साधु ॥ १६ ॥
udaṇḍa dhiḥkārūna bolatī | tarī caḷom̐ nedāvī śānti |
durjanāsa miḷona jātī | dhanya te sādhu || 16 ||

If that vast *paramatma* gets spoken to with scorn and contempt, still He should not err nor move and always remain peaceful. Then that blessed *sadhu* can mix with the people that are far from the Self.

Přestože někdo mluví s tímto nezměrným *paramátma* opovržlivě a s pohrdáním, Ono by nemělo udělat chybu a pohnout se, mělo by neustále zůstat v míruplném klidu. Takovýto *sádhu* je požehnaný a může se klidně setkávat s lidmi, kteří jsou daleko od Já.

17. उत्तम गुणीं श्रृंगारला। ज्ञानवैराग्ये शोभला।
 तोची येक जाणावा भला। भूमंडळीं ॥ १७ ॥
uttama guṇīm̐ śrṅghāralā | jñānavairāgyem̐ śobhalā |

tocī yeka jāṇāvā bhalā | bhūmaṇḍalīm || 17 ||

While you live within that best *guna*, there is the adornment of knowledge and renunciation. Therefore you should know the virtuous and wise within this world. (Know the world within this world; and then be the virtuous and wise One within this world of knowledge)

Žijete--li v této nejlepší *guně*, vyzařuje z vás půvab poznání/*džňána* a bezžádostivosti/*vairā-gja*. A proto byste měli poznat to, co je v tomto světě ctnostné a moudré. (Poznejte svět uvnitř tohoto světa; a potom buďte oním ctnostným a moudrým Jedním uvnitř tohoto světa poznání.)

18. स्वयं आपण कष्टावे। बहुतांचें सोसित जावें।
झिजोन कीर्तीस उरवावें। नाना प्रकारें ॥ १८ ॥
*svayeriṁ āpaṇa kaṣṭāveṁ | bahutāṁceṁ sosita jā-
veṁ |*
jhijona kīrtīsa uravāveṁ | nānā prakāreṁ || 18 ||

You should make this tireless effort (ie. forget everything) and then tolerate the sufferings of this ‘all’ (ie. let whatever comes of its own accord, come without aversion or clinging). By wearing away these ways of the ‘many’ (“I want this and it should be like this” etc. etc), you should remain pervading everywhere.

Měli byste neúnavně vyvíjet toto úsilí (tedy zapomeň na vše) a trpělivě snášet utrpení tohoto „vše“ (tedy přijímejte vše, co k vám přichází, bez odporu a lpění). „Mnohé“ cesty (tedy „já chci tohle a mělo by to být takto“ atd.) by vás měly omrzet a vy byste měli pronikat vším.

19. कीर्ती पाहों जातां सुख नाहीं। सुख पाहातां कीर्ती नाहीं।
विचारेंविण कोठेंचि नाहीं। सामाधान ॥ १९ ॥

*kīrtī pāhom jātām sukha nāhīm | sukha pāhātām
kīrtī nāhīm |*

*vicāreṃviṇa koṭheṃci nāhīm | sāmādhāna || 19
||*

If you understand this pervasiveness then, there

cannot be the joy of *brahman*; and if you understand this joy of *brahman* then, even pervasiveness will not remain. And without this thoughtlessness, there can never be complete content. (When you are everywhere then the joy of not existing cannot be and when there is the joy of not existing then, you cannot be)

Jste--li na takové úrovni pochopení, že vnímáte tuto všudypřítomnost, potom tu ale nemůže být potěšení z *brahman*. A naopak, pokud chápete toto potěšení z *brahman*, nezůstane tu všudypřítomnost. A bez této bez--myšlenkovitosti nemůžete nikdy dosáhnout dokonalé spokojenosti. (Jste--li všude, potom nemůžete mít potěšení z neexistence, a pokud je tu potěšení z neexistence, tak nemůžete být.)

20. परांतरास न लावावा ढका। कदापि पडों नेदावा चुका।
स्मासीळ तयाच्या तुका। हानी नाहीं ॥ २० ॥
parāntarāsa na lāvāvā dhakā | kadāpi paḍoṃ ne-
dāvā cukā |
smāsīḷa tayācyā tukā | hānī nāhīṃ || 20 ||

The inner space of this ‘other’ should not sustain any misfortune (ie. never think, “I am a body”). You should never allow this to be forgotten. Then through endless patience and endurance the greatness of that *paramatma* will not be damaged.

Vnitřní prostor tohoto „druhého“ by nikdy neměl být zasažen ranami osudu (tedy nikdy si nemyslete „já jsem tělo“). Na to nesmíte nikdy zapomínat. Potom, díky nekonečné trpělivosti a vytrvalosti, nebude nikdy velikost tohoto *paramátma* zničena.

21. आपलें अथवा परावें। कार्य अवघेंच करावें।
 प्रसंगीं कामास चुकवावें। हें विहित नव्हे ॥ २१ ॥
āpaleṁ athavā parāveṁ | kārya avagheṁca karā-
veṁ |
prasangīṁ kāmāsa cukavāveṁ | heṁ vihita navhe
 ॥ 21 ॥

Whether it belongs to you or to someone else, everything should be this action of the ‘all’. But

if this ‘action’ is forgotten then, that thoughtless (**‘actionless’**) Self cannot be understood.

Všechny činnosti, ať už je vykonáváte vy nebo někdo jiný, by měly být pro vás činnostmi tohoto „vše“. Avšak pokud na takovouto „činnost“ zapomenete, potom nemůžete nikdy pochopit ono bez--myšlenkovité (**„nečinné“**) Já.

22. बरें बोलतां सुख वाटतें। हें तों प्रत्यक्ष कळतें।

आत्मवत परावें तें। मानीत जावें ॥ २२ ॥

bareṁ bolatāṁ sukha vāṭateṁ | heṁ toṁ pratyakṣa kaḷateṁ |

ātmavata parāveṁ teṁ | mānīta jāveṁ || 22 ||

When that *thoughtless Self is ‘speaking’ then, such joy is felt and afterwards, that thoughtless Self understands that this world seen through the senses is that *paramatma*. Then everyone else gets regarded as your own Self. *(You are, in truth, that Self. He is the speaker ‘speaking’ and He is the one who experiences this world through the senses)

Jakmile toto *bez--myšlenkovité Já „hovoří“, je tu veliká radost a následně ono bez--myšlenkovité Já pochopí, že tento svět, vnímaný prostřednictvím smyslů, není nic jiného než ono *paramátma*. Potom všechny ostatní považujete za své vlastní Já. *(To vy jste ve skutečnosti tímto Já. Ono je mluvčím, který „mluví“ a Ono je tím, kdo zakouší tento svět pomocí smyslů.)

23. कठिण शब्दं वाईट वाटतें। तें तों प्रत्ययास येतें।

तरि मग वाईट बोलावें तें। काये निमित्य ॥ २३ ॥

*kāṭhiṇa śabdem vāiṭa vāṭatem | tem tom pratyay-
āsa yetem |*

*tarī maga vāiṭa bolāvem tem | kāye nimitya || 23
||*

But on account of your harsh words, that thoughtless *paramatma* gets covered over with bad feelings. When you realize this then, what is the reason for you to ‘speak’ these harsh words? (“I am a body” is the most harsh words you can ‘speak’)

Ale kvůli vašim hrubým slovům bylo toto bez--myšlenkovité *paramátma* překryto zlými pocity a myšlenkami. Když si to uvědomíte, tak proč byste dál měli „mluvit“ těmito hrubými slovy? („Já jsem tělo“ jsou ta nejhrubší slova, která můžete „vyslovit“.)

24. आपणास चिमोट घेतला। तेणें कासाविस जाला।

आपणावरून दुसऱ्याला। राखत जावें ॥ २४ ॥

āpaṇāsa cimōṭa ghetalā | teṇeṁ kāsāvisa jālā |

āpaṇāvarūna duṣaṛyālā | rākhata jāveṁ || 24 ||

When you pinch yourself, it is that Reality that is getting distressed (ie. we are our own worst enemy). Therefore the ‘other’/‘I am’ should be kept protected by you (leave off the mind and its thoughts that pinch).

Když se štípnete, je to Skutečnost, která trpí (tedy my sami jsme svými nejhoršími nepřáteli). A proto byste měli chránit ono „druhé“/„já jsem“. (Opustte mysl a její myšlenky, které štípají.)

25. जे दुसऱ्यास दुःख करी। ते अपवित्र वैखरी।
आपणास घात करी। कोणियेके प्रसंगीं ॥ २५ ॥

*je dusaṛyāsa duḥkha karī | te apavitra vaikharī |
āpaṇāsa ghāta karī | koṇiyēke prasamgīṃ || 25 ||*

When you bring suffering to this ‘other’ (when you forget this ‘I am’ and fall into your mind) then, that Reality has become this impure **vai-khari*. Then that One who is within everyone is beating up Its own Self. *(Fourth speech, the spoken words, the concepts and hopes and harsh words)

Způsobíte--li tomuto „druhému“ utrpení (když zapomenete na toto „já jsem“ a poklesnete na úroveň mysli), potom se Skutečnost stala nečistou **vaikharí*. Potom ono Jediné, které je ve všech, bije své vlastní Já. *(*Vaikharí* je čtvrtá řeč – tedy vyslovená slova – koncepty, naděje a hrubá slova.)

26. पेरिलें ते उगवतें। बोलण्यासारिखें उत्तर येतें।
तरी मग कर्कश बोलावें तें। काये निमित्त्य ॥ २६ ॥

*perileṃ te ugavateṃ | bolanyāsārikheṃ uttara ye-
teṃ |*
tarī maga karkaśa bolāveṃ teṃ | kāye nimitya ||
26 ||

Whatever that Reality has sown, that will grow. So when there is this continuous ‘speech’ then, the reply will be ‘I am’. Knowing this, what is the reason for that Reality to ‘speak’ harshly (worldly thinking and talk only brings more worldly thinking and talk)?

Vše, co Skutečnost zaseje, to také vzklíčí a vyroste. Takže pokud tu je tato nepřetržitá „řeč“, výsledkem bude „já jsem“. Pokud toto víte, proč by ona Skutečnost měla „hovořit“ hrubými slovy? (Světské myšlenky a světské řeči přinášejí jen další světské myšlenky a světské řeči.)

27. आपल्या पुरुषार्थवैभवे। बहुतांस सुखी करावे।
परंतु कष्टी करावे। हे राक्षेसी क्रिया ॥ २७ ॥

*āpalyā puruṣārthavaibhaveṃ | bahutāṃsa sukhī
karāveṃ |*

paramtu kaṣṭī karāveṃ | he rākṣeṣī kriyā || 27 ||

If you gain this glory that is the wealth of the *purush* then, this ‘all’ will be made happy. But if you give it distress then, your actions are that of a lazy, gluttonous and sleepy man.

Pokud získáte tuto slávu, kterou je bohatství *puruši*, potom se toto „vše“ stane šťastným. Ale pokud toto „vše“ necháte trpět, budou vaše činy jenom činy líného, nenasytného a ospalého člověka.

28. दंभ दर्प अभिमान। क्रोध आणी कठिण वचन।
हैं अज्ञानाचें लक्षण। भगवद्गीतेंत बोलिलें ॥ २८ ॥

daṃbha darpa abhimāna | krodha āṇī kaṭhiṇa vacana |

heṃ ajñānācerṃ lakṣaṇa | bhagavadgīteṃta bolileṃ || 28 ||

Then there is hypocrisy, insolence, pride, anger and harsh talk (ie. “I am so and so”). Then this soft ‘speech’ that is found when you study

this ‘song’ of God has the attention of the ignorant.²³

Potom je tu pokrytectví, drzost, pýcha, hněv a hrubá mluva (tedy „já jsem takový a takový“). Potom tato jemná „řeč“, kterou naleznete, když studujete tuto Boží „píseň“, nese známky nevědomosti²⁴.

29. जो उत्तम गुणें शोभला। तोचि पुरुष माहा भला।
कित्येक लोक तयाला। शोधीत फिरती ॥ २९ ॥

jo uttama guṇeṁ śobhalā | toci puruṣa māhā bhalā

²³*ranjit maharaj* tells the the story of the old lady who would not feel content that day until she had spoken some bad words to someone. The whole village was tired of her. Then she went to a Saint living outside the village; she gave him many bad words but he did not reply. Finally she was silent and bowed down at his feet. The mind is like this old lady.

²⁴*Randžit Maharádž* vyprávěl příhodu o jedné staré paní, která nebyla spokojená, dokud ten den neřekla někomu něco ošklivého. Celá vesnice jí už měla plné zuby. Jednou přišla za Světcem, který žil za vsí, a vyklopila na něj hromadu ošklivých slov. On však vůbec neodpověděl. Nakonec se utišila a poklonila se jeho nohám. Mysl je jako tato stará žena.

|

kityeka loka tayālā | śodhīta phiratī || 29 ||

But when that *purush* is adorned with this superior *guna*, then that *purush* is most virtuous. He is the One within the ‘many’ languages and for Him, this world searches and wanders here and there.

Avšak je--li *puruša* ozdoben nejvyšší *gunou*, potom je tento *puruša* tím nejlepším. On je tím Jedním v „mnoha“ jazycích a je tím, koho tento svět hledá a plahočí se kvůli němu sem a tam.

30. क्रियेविण शब्दज्ञान। तेचि स्वानाचें वमन।
भले तेथें अवलोकन। कदापी न करिती ॥ ३० ॥

*kriyevīṇa śabdajñāna | teñci svānāceṁ vamaṇa |
bhale tetheṁ avalokana | kadāpī na karitī || 30 ||*

Without this action of the ‘all’ and knowledge of this ‘I am’, that Reality appears as the harsh words that are no better than the vomit of a dog. The virtuous *purush* will not ever glance

at that.

Není--li tu činnost tohoto „vše“ a poznání „já jsem“, potom se tato Skutečnost jeví jako hrubá slova, která nejsou o nic lepší než psí zvratky. Ctnostný *puruša* by jim nevěnoval jediný pohled.

31. मनापासून भक्ति करणें। उत्तम गुण अगत्य धरणें।

तया माहांपुरुषाकारणें। धुंडीत येती ॥ ३१ ॥

manāpāsūna bhakti karaṇem | uttama guṇa agatya dharaṇem |

tayā māhāmpuruṣākāraṇem | dhumḍīta yetī || 31

||

Devotion is to arise from the mind and that superior *guna* is to be firmly held (devotion is this pure *sattwa guna* of effortlessly knowing, just like the sky). Then that One can go searching for that great *purush* (ie. we are seeking our Self only).

Oddanost znamená povznést se nad mysl

a pevně se držet oné nejvyšší *guny*. (Oddanost je ryzí *sattva guna*, čili spontánní a přirozené poznání, čiré jako prostor.) Potom se ono Jediné může vydat hledat velikého *purušu* (tedy to, co hledáme, není nic jiného, než naše vlastní Já).

32. ऐसा जो माहानुभाव। तेणें करावा समुदाव।

भक्तियोगें देवाधिदेव। आपुला करावा ॥ ३२ ॥

aisā jo māhānubhāva | teṇeṁ karāvā samudāva | bhaktiyogēṁ devādhideva | āpulā karāvā || 32 ||

That *purush* is the greatest ‘experience’ and therefore this meeting place of the ‘all’ should be formed. And if you are devoted to this ‘all’ then, you will become the God of gods.

Onen *puruša* je tím největším „zážitkem“ a pro setkání s Ním je proto nutné vytvořit vhodné místo – a sice toto „vše“. A pokud jste tomuto „vše“ oddáni, potom se stanete Bohem všech bohů.

33. आपण आवचितें मरोन जावें। मग भजन कोणें करावें।
याकारणें भजनास लावावे। बहुत लोक ॥ ३३ ॥

*āpaṇa āvaciteriṃ marona jāveṃ | maga bhajana
koṇeṃ karāveṃ |*

yākāraṇeṃ bhajanāsa lāvāve | bahuta loka || 33 ||

If you should suddenly die then, how will you make this *bhajan*? Therefore while you have life, establish the *nirgun bhajan* by means of this ‘speech’ (ie. forget everything).

Pokud náhle zemřete, jak budete dál vykonávat svůj *bhadžan*/uctívání? A proto dokud jste ještě naživu, měli byste prostřednictvím této „řeči“ (tedy zapomeňte na vše) přejít na úroveň *nirguna bhadžan*.

34. आमची प्रतिज्ञा ऐसी। कांहीं न मागावें शिष्यासी।
आपणामागें जगदीशासी। भजत जावें ॥ ३४ ॥

*āmacī pratijñā aisī | kāṃhīṃ na māgāveṃ śiṣyāsī
|*

āpaṇāmāgeṃ jagadīśāsī | bhajata jāveṃ || 34 ||

Such should be our vow: This ‘thing’ should not go begging to your disciple (ie. your disciple is your mind and this ‘I am’ should not want anything from this objective world). And then, when ‘you’ do not exist, there should be the *bhajan* to the Lord of the world ie. *purush* (devotion after understanding, *siddharameshwar maharaj* called that, Supreme Devotion).

Měli bychom si dát tento slib: Tato „věc“ nikdy nepůjde žebrot ke svému žákovi (tedy vašim žákem je mysl a toto „já jsem“ by nemělo chtít nic od tohoto objektivního světa). A poté, kdy „vy“ neexistujete, mělo by tu být uctívání/*bhadžan* Pána světa, tedy *puruši*. (*Siddharaméšvar Maharádž* říkal tomuto uctívání po dosažení pochopení Nejvyšší Oddanost.)

35. याकारणं समुदाव । जाला पाहिजे मोहोछाव ।

हातोहातीं देवाधिदेव । वोळेसा करावा ॥ ३५ ॥

yākāraṇeṁ samudāva | jālā pāhije mohochāva |

hātohātīṁ devādhideva | voḷesā karāvā || 35 ||

When you make this ‘speech’ then, there will be such a great celebration at this meeting place that soon the God of the gods will draw close to you.

Když budeš mluvit touto „řečí“, na místě tohoto setkání bude probíhat veliká oslava a Bůh bohů se ti velmi brzy hodně přiblíží.

36. आता समुदायाकारणं। पाहिजेती दोनी लक्षणं।

श्रोतीं येथें सावधपणं। मन घालावें ॥ ३६ ॥

ātā samudāyākāraṇeṃ | pāhijetī donī lakṣaṇeṃ |
śrotīṃ yetheṃ sāvadhapaṇeṃ | mana ghālāveṃ ||
36 ||

Now, to go to this meeting place you require the attention of *prakruti/purush*. ‘Here’ (ie. *prakruti*) the mind of the good listener should be alertly fixed with.

Takže k tomu, abys odešel na toto místo setkání, potřebuješ pozornost *prakruti/puruša*. „Tady“ (*tedy v prakruti*) by měla být mysl

správného posluchače ukotvena.

37. जेणें बहुतांस घडे भक्ति। ते हे रोकडी प्रबोधशक्ति।
बहुतांचें मनोगत हातीं। घेतलें पाहिजे ॥ ३७ ॥

*jeṇeṁ bahutāṁsa ghaḍe bhakti | te he rokaḍī pra-
bodhaśakti |*

*bahutāṁceṁ manogata hātīṁ | ghetaleṁ pāhije ||
37 ||*

When you are devoted to this ‘all’ then, there is the power of ever-present vigilance (*maharaj-be so powerful you pervade everywhere*). Then the intentions of the mind will gratefully accept this intent of the ‘all’ for it just wants to simply know.

Jakmile jsi oddán tomuto „vše“, je tu síla věčně přítomné bdělosti (*Maharádž – buď tak silný, že jsi všude*). Potom záměry mysli vděčně přijmou záměr tohoto „vše“, protože ono chce prostě jen vědět.

38. मागा बोलिले उत्तम गुण। तयास मानिती प्रमाण।

प्रबोधशक्तीचें लक्षण। पुढें चाले ॥ ३८ ॥

māgā bolile uttama guṇa | tayāsa mānitī pramāṇa

|

prabodhaśaktīceṁ lakṣaṇa | puḍheṁ cāle || 38 ||

When there is this ‘speech’ then, there is this superior *guṇa* (ie. pure *sattva*) and in this way, you are showing respect for that established Truth. And then afterwards that power of vigilance will function effortlessly.

Je--li tu tato „řeč“, potom je tu ona nejvyšší *guṇa* (tedy ryzí *sattva*) a tímto způsobem prokazuješ respekt neochvějně Pravdě. A poté začne tato síla bdělosti přirozeně fungovat.

39. बोलण्यासारिखें चालणें। स्वयें करून बोलणें।

तयाचीं वचनें प्रमाणें। मानिती जनीं ॥ ३९ ॥

*bolāṇyāsārikheṁ cālaṇeṁ | svayeṁ karūna bola-
ṇeṁ |*

tayācīṁ vacaneṁ pramāṇeṁ | mānitī janīṁ || 39

||

When your action and this ‘speech’ are the same then, this natural ‘speech’ is always there. And afterwards this divine ‘speech’ that is within the people will have respect for that Truth (within everyone there is this divine ‘speech’ and that One. Who should be given our respect? This world or that One?).

Jakmile jsou tvé činy v souladu s tvou „řečí“, potom je tu neustále tato přirozená „řeč“. A nakonec tato božská „řeč“, která je v lidech, bude mít úctu k Pravdě. (V každém z nás je božská „řeč“ a ono Jedno Jediné. Čeho bychom si měli vážit? Tohoto světa, nebo onoho Jediného?)

40. जें जें जनास मानेना। तें तें जनहि मानीना।

आपण येकला जन नाना। सृष्टिमधें ॥ ४० ॥

jem jem janāsa mānenā | tem tem janahi mānīnā | āpaṇa yekalā jana nānā | sṛṣṭimadhem || 40 ||

But if your mind does not respect this ‘speech’ then, it can never have respect for that Reality. Then you are alone in this world of ‘many’ pe-

ople (you who are that ‘all’-pervading *purush* becomes a small *jiva* lost in a world of ‘many’ thoughts of man and woman and good and bad etc. etc.).

Ale jakmile tvá mysl nerespektuje tuto „řeč“, tak nemůže nikdy respektovat ani onu Skutečnost. Potom jsi sám v tomto světě „mnoha“ lidí. (Ty, jenž jsi „vše“-prostupující *puruša*, se stáváš malým *džívou*, ztraceným ve světě „mnoha“ myšlenek na muže a ženy a na dobro a zlo atd.)

41. म्हणोन सांगाती असावे। मानत मानत शिकवावे।

हळु हळु सेवटा न्यावे। विवेकानें ॥ ४१ ॥

mhaṇona sāṅgātī asāve | mānata mānata śikavāve

|

haḷu haḷu sevāṭā nyāve | vivekāneṁ || 41 ||

Therefore, the mind should be taught and when it has respect for these things then it will want to learn. And slowly, slowly, through *vivek* it will leave this body consciousness.

A tudíž by mysl měla být vychována a jakmile získá úctu k těmto věcem, začne se učit. A pomaloučku, pomocí *vivéky*, opustí tělesné vědomí.

42. परंतु हे विवेकाचीं कामें। विवेकी करील नेमें।

इतर ते बापुडे भ्रमें। भांडोंच लागले ॥ ४२ ॥

paramtu he vivekācīṁ kāmēṁ | vivekī karīla nemēṁ |

itara te bāpuḍe bhramēṁ | bhāṁḍoṁca lāgale || 42 ||

But these matters of *vivek* are to be determined by the *viveki*. The rest will only begin to quarrel due to their foolishness and delusion.

Tyto záležitosti týkající se *vivéky* by měl zkoumat jen ten, kdo provádí *vivéku/viveki*. Ostatní se budou jen přít kvůli své hlouposti a nevědomosti.

43. बहुतांसीं भांडतां येकला। शैल्यावांचून पुरवला।

याकारणें बहुतांला। राजी राखावें ॥ ४३ ॥

*bahutāmsīṁ bhāṁḍatām yekalā | śainyāvāṁcūna
puravalā |
yākāraṇeṁ bahutāmlā | rājī rākhāveṁ || 43 ||*

But if you quarrel with this ‘all’ then, you will be left alone without your army (ie. [this support of the ‘all’](#)). Therefore you should protect this ‘army of the King’ by means of this ‘speech’ (*maharaj* – what is the use of being the King, if you have no army?). (*maharaj*- make the mind your best friend)

Ale pokud se budeš hádat s tímto „vše“, zůstaneš sám, bez své armády ([tedy bez podpory tohoto „vše“](#)). A proto bys měl tuto „Královu armádu“ chránit pomocí této „řeči“ (*Maharádž*: K čemu být králem, když nemáš armádu?). (*Maharádž*: Udělej ze své mysli svého nejlepšího přítele.)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
उत्तमपुरुषनिरूपणनाम समास दहावा ॥ १० ॥ १२.१०
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

*uttamapurusaṅanirūpaṅanāma samāsa dahāvā ||
10 || 12.10*

*Tímto končí 10. kapitola 12. dášky knihy
Dásbódh s názvem „Promluva o nejlepším
Purušovi“.*

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

